

1379

Ա. ՐՈՒԵՍ

ԱԿԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Կ. ՊԵՏՎ

ՆՈՐԱԴԱՐԺԻՑ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՑՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

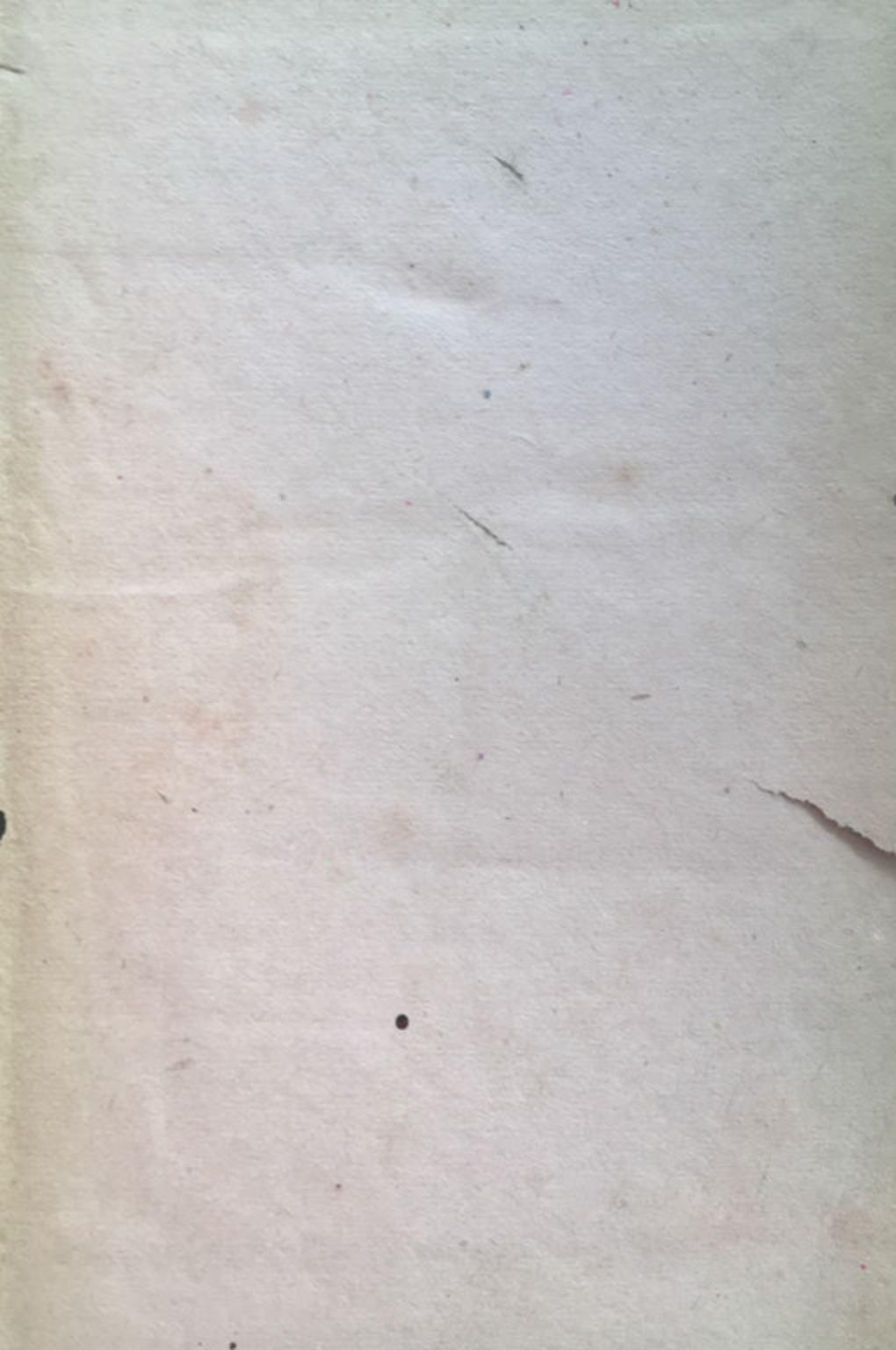

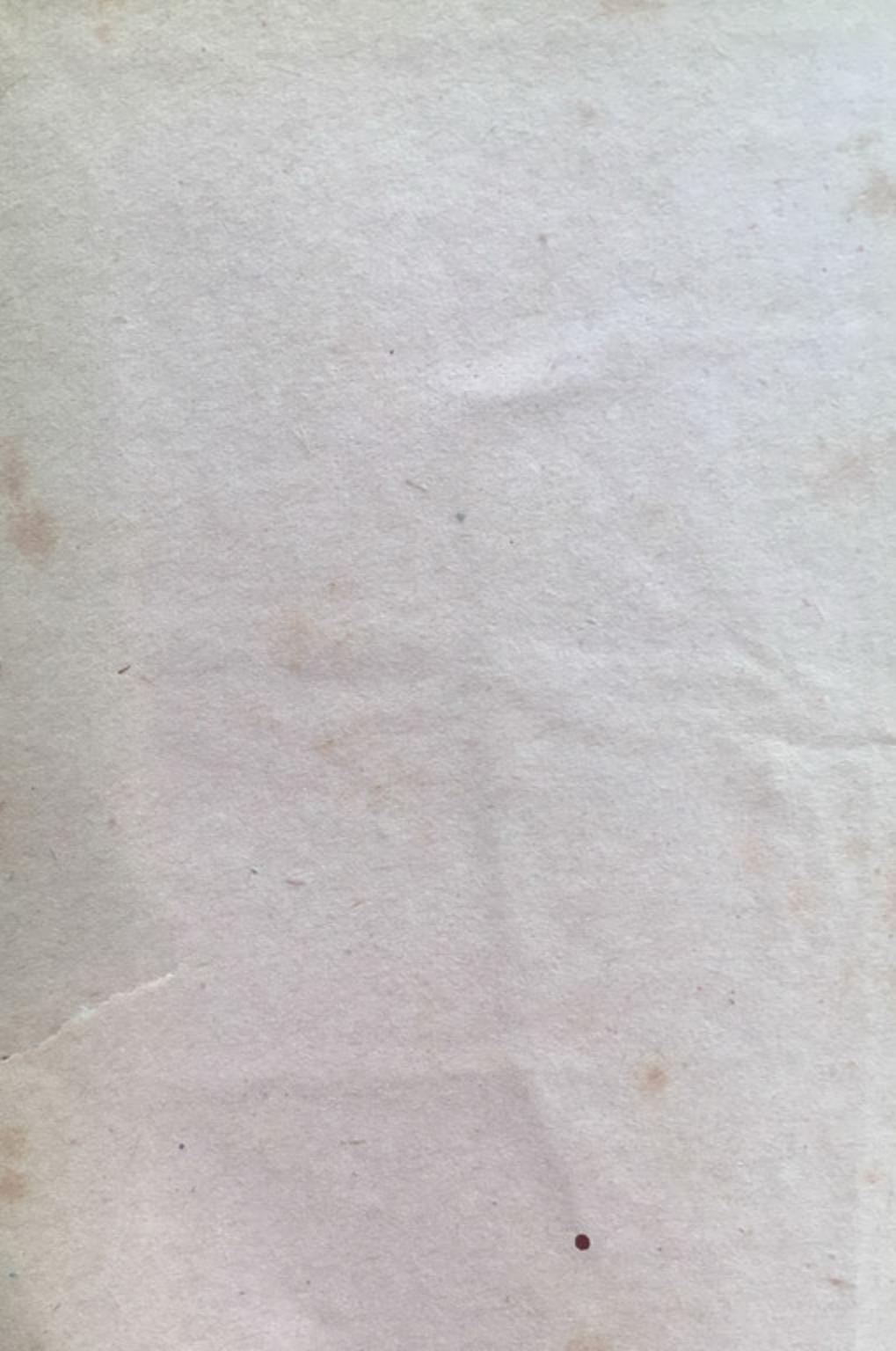
Կ. ՊՈԼԻՍ

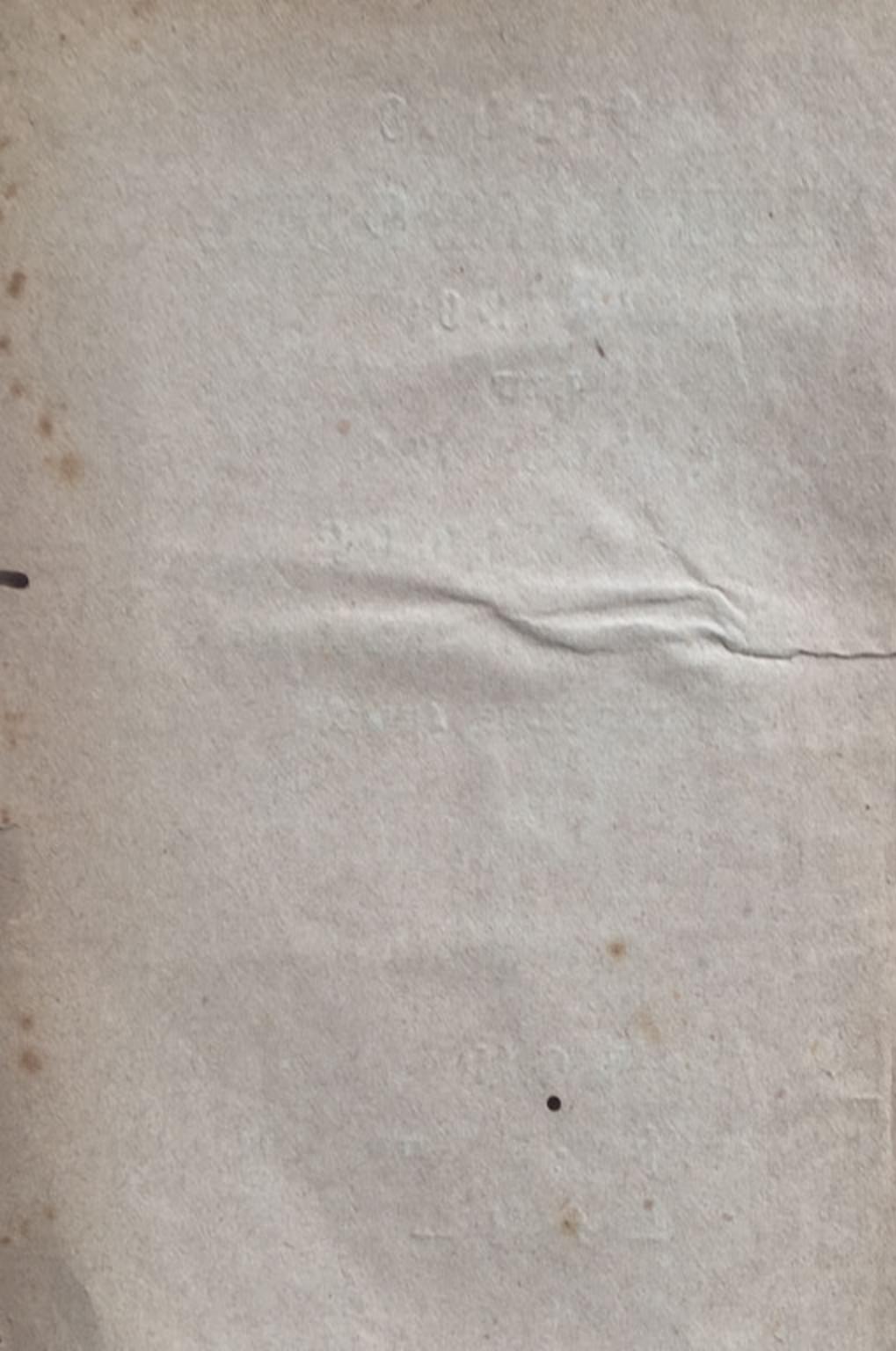
Տպագրութիւն Վ. Յարզաքեան

— 1884 —

✓✓✓

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

— առաջ —

Եթէ աշխարհիս մէջ ամեն բան մեռ
զի իր բնական կերպովը երևնար ,
ընկերական կենաց մէջ պակասաւոր
չդտնուելու համար մեզի սկզբ եղած
բաներն՝ աւելի յօժարութեամբ և
մտադրութեամբ կը սորվէինք : Մար-
դիկ ալ ընդհանրապէս ան նրբամտու-
թիւնը շունին որ աեսած բաներնուն
արաւաքին երեսոյթէն չխաբուելով՝ ու-
նոնց մինչև ներսը թափանցեն ու ինչ
ըլլալը հասկնան : Ուստի շատ անգամ
կը վախնանք կամ մեզ կը վախցնեն
անանկ ոչինչ օբաներէ որոնք իրօք
ստուեր են , ու քիչ մը որ անոնց
վրայ մտածելու ըլլանք՝ անոնց մէջ
տեսնուած դժուարութեան լուծումը
կը դանենք :

¶

Նամակ գրելու մէջ ալ ասանկ է ,
Դպրութիւն կամ գրաւորական կըր-
թութիւն չունեցողները , կամ անոնք
որ տշխարհիս գործերուն մէջ մտած
շըլալով՝ իրենց բնական խակութեա-
նը մէջ մնացած են , առհասարակ
նամակ գրելը մեծ արուեստ կը հա-
մարին : Բայց զարմանալին ան է որ
ուսման մէջ տարիներ անցունողներն
ալ չատ անգամ տոմսակ մը գրելու
համար կը շուարին , և չեն զիտեր
թէ հասարակ նամակի մը նիւթն ինչ-
պէս շարադրեն :

Աս գժուարութեան գլխաւոր սղատ-
ճառն առ է որ նամակագրութեան
ոճը հասարակ խօսակցութեան ոճէն
տարրեր և օտար կարծուած է : Աչ
ոք կը մտածէ թէ նամակի մէջ զըր-
ուածը հասարակ խօսակցութեան մէջ
ըսածներէն տարրեր չէ . ան անձը ու-
րուն նամակ կը գրենք՝ հեռու ըլլալուն,

Համար նամակով կը հաղորդենք անոր
ան բաները՝ որոնք բերնուց պիտի
ըսէինք, եթէ մօտ ըլլար : Աս մտա-
ծութիւնը նամակ գրելու վրայէն
դժուարութեան մեծ մասը կը վեր-
ցընէ, և քիչ մը աւելի մտադրութե-
նէ ուրիշ բանի կարօտ չըներ :

Ուստի նամակ գրելու համար կար-
ծուած դժուարութիւնը վերցնելու
կամ թեթևցնելու համար՝ սա երկու
կանոնին միտ դնելու է : Նախ, նա-
մակին լեզուն ամեն օրուան խօսած
խօսքերնուո ոճովը պիտի ըլլայ : Ար-
դարեւ անսնք որ պարզ ու դիւրին
ոճը ձգելով՝ հասարակ բան մը մեծ
մեծ բառերով ու դարձուածներով
յոյտնել կուզեն, կը ցուցնեն թէ ի-
մաստի կողմանէ աղքատ են, ուստի
և իրենց մտքին ամլութիւնը բառե-
րով արդիւնաւոր երեցնել ուզող կը
համարուին, և վերջապէս փորձ մար-

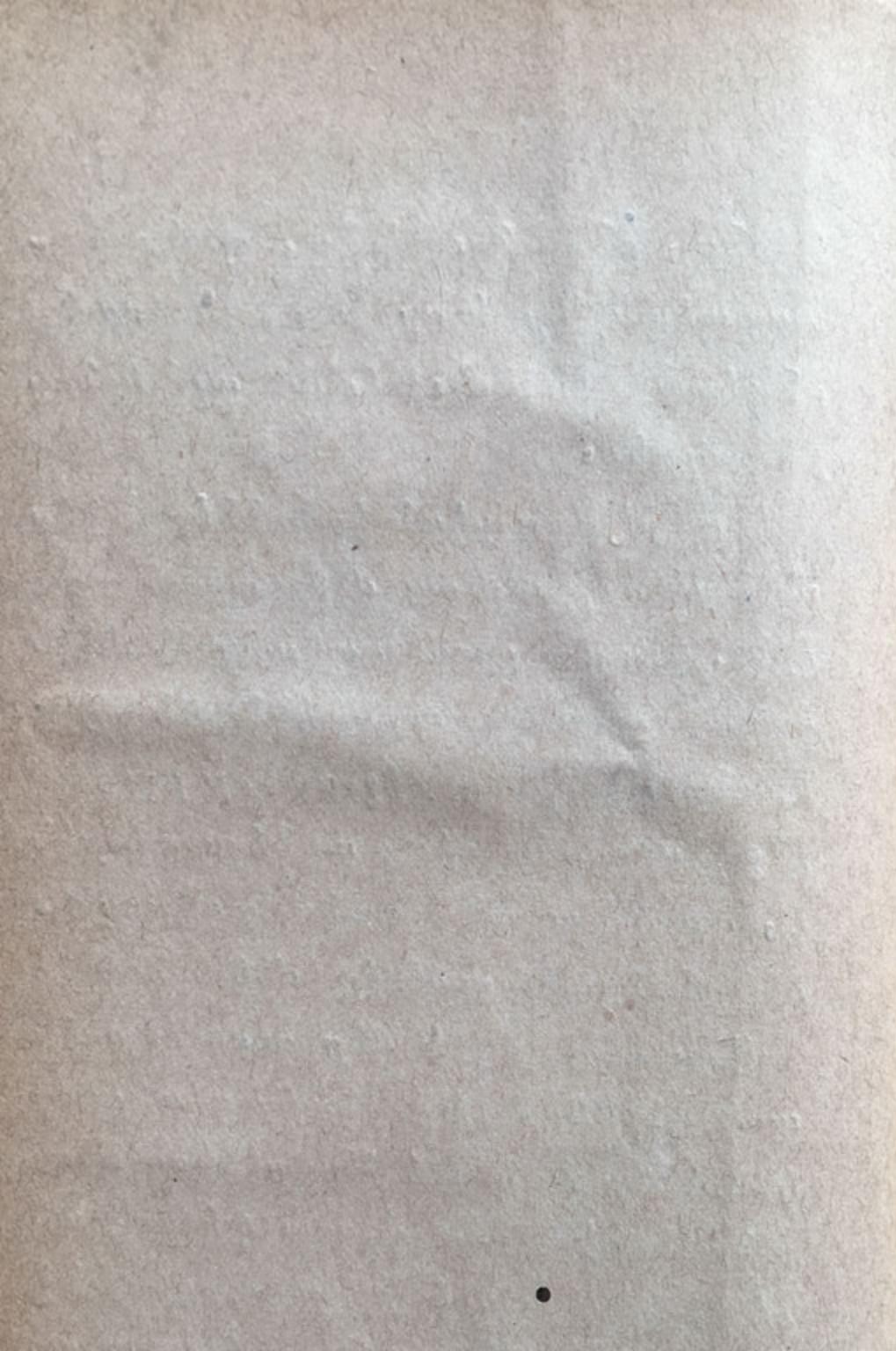
դոց առջին իրենց ինչ ըլլալը կը յայտնեն :

Երկրորդ , նամակին մէջ ան ըսելու է , ինչ որ կըսէինք , եթէ մեզի մօտ ըլլար ան մարդը որուն կը գըրենք : Ահա նամակագրութեան բոլոր արուեստը , որ վերի երկու կանոնին կը վերածուի : Աւրիշ միտ դրուելու բաներն երկրորդական են : Արդարեն չպէս առը ամենէն չնշին բանն ալ վայելչութեամբ ընելու կամ ըսելու համար քիչ շատ միտ դնելու բաներ կան , ասանկ ալ նամակ դրելու մէջ կան մասնաւոր միտ դրուելու բաներ , որոնց կատարումն նամակագրութեան վայելչութիւնը կախում ունի : Այսպէս են մարդոց այլ և այլ աստիճանին , ոլաշտոնին ու վիճակին և իրարունքնետ ունեցած յարաքերութեանը նայելով՝ իրարու դրելու ոճը , իրարու հետ ունենալու ակնածուս

թիւնը , ընտանութիւնը , որոնք անտարակոյս այլ և այլ են , և որոնք բնակոն խօհեմութիւնն ալ կրնացթել :

Աս երկրորդական կանոնները՝ իւս մը նախաղիտելեաց մէջ պիտի սորվինք , կէս մ' ալ տմեն տեսուի նամակի համար տրուած օրինակներուն մէջ : Ասոնք դիւրին և քիչ բաներ ըլլալով ինչպէս անոնք միաք տոնելը դիւրին է , աստիճան ալ անոնց անմոռագիր ըլլալով անոնց մէջ պակսիլը մեծ ամօթէ :

Յոյս ունինք թէ մեր ուսումնասիր պատանիները թէ նախաղիտելեաց կանոններէն և թէ նամակներուն օրինակներէն մեծ օգուտ պիտի քաղեն , եթէ աս կարեւոր ճիշդին մէջ գործնական յաջողութիւն մը ստանալ կուղեն , մենք ալ մեր նակատակին հասած ըլլալով ուրսիս պիտի ըլլանք :

ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻՔ

Նամակի մը գլուխաւոր մասերը հետևեալներն են .

1. Նամակներու մէջ գործածուելու յարգական ձեւերը : 2. Նամակի համար գործածուելու բուղը : 3. Վերնագիրը : 4. Բուն նամակը կամ նամակին մարմինը : 5. Վերջնագիրը : 6. Թուականը : 7. Ստորագրութիւնը : 8. Յետագրութիւնը : 9. Կնիք : 10. Մակագիր կամ հասցեն :

Ասոնց ամենուն վրայ կարգաւ համառօտիւ խօսինք :

1. ՆԱՄԱԿՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԳՈՐԾԱԾՈՒԵԼՈՒ ՑԱՐԳԱԿԱՆ ԶԵՒԵՐԸ
ինչպէս որ ամեն նամակ մի և նոյն նիւթի վրայ կտմ մի և նոյն մարդու

չի զրուիր, ասանկ ալ ամեն մէ կուն
մէջ գործածելու յարդական ձևերը
մի և նոյն չեն կրնար ըլլալ։ Յարդա-
կան ձևեր ըստնիս՝ ընդհանուր հա-
ւանութեամբ որոշուած քանի մը քա-
ղաքավարական խօսքեր են, որովքիչ
կամ շատ մեր յարդանքը կիմացը-
նենք ան անձին վրայ որուն նամակը
կը գրենք։

Աս ձևերը թէ պէտ ըստ ինքեան
չնշին բաներ են, բայց փառասէր-
ներուն հալարառութիւնն ու ունայնու-
թիւնը զանոնք շափէն աւելի մեծ-
ցուց, անանկ որ թէ և մեզի համար
ոչինչ բաներ ըլլան, ուրիշներուն հա-
մար հարկաւ սորվելու ու գործածե-
լու կ'ստիպուինք։ Դարձեալ կըսենք
որ միտքէ չելլէ։ ուրիշներուն հետ ա-
ղեկ վարուիլ ուզողը՝ պէտք է որ դի-
մացինին աւելի պատիւ ընելով՝ քան
թէ քիչ ընելով սկակասաւոր դանուի։

Քիչ մը տւելի քաղաքավարութիւնը
մեզի յանցանք չի կրնար համարուիլ,
բայց քիչ մը պակասը շատ տնդամ
մեր դիմացինին միտքը մեր վրայ կը
ծռէ :

Ցածութեան իջնալու չափ խոնար-
հիլ ալէ ոք չէ, բայց ու բիշը հաճելու
համար վայելուչ եղածն ալ ալէ ոք է
զգուշութեամբ կատարել :

2. ՆԱՄԱԿԻ ԳՈՐԾԱՇՈՒԵԼՈՒ ԹՈՒՂԹԸ

Թուղթը ընդհանրապէս միջակ մե-
ծութեամբ ու ճերմակ ըլլալու է :
Եթէ նամակը սունելու անձը՝ զրկո-
ղէն մեծ ու պատուաւոր է, կէս թեր-
թի վրայ զրելը շատ մեծ անքաղա-
քավարութիւն է : Բայց եթէ նամակը
զրկողէն պղտիկ կամ անոր հաւասար
և ընտանի բարեկամն է, հոգ չէ :

3. ՎԵՐՆԱԳԻՐ

Վերնագիրը պատուանուն մըն է

որ նամակն առնելու անձին կուտանքը :
թէպէտ պատուանուններուն որոշ
ձևեր տալ չըլլար , քանզի մարդուն
ստափանին ու գտնուած վիճակին
պարագաներուն նայելով կը փրխուին,
բայց մենք հոս խիստ սովորականնե-
րէն քանի մը հատը կը դնենք :

ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ

ՎԵհաշնորհ Արքաղան Հոգեոր Տէր :

ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

Բարձրաշնորհ և Աստուածարեալ
Տէր :

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՓՈՍԻ

Պերճաշնորհ և բարեփառ Տէր :

ԵՊԻՍԿՈՓՈՍԻ

Գերապատիւ և երջանիկ Տէր :

ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

Արժանապատիւ Հայր :

ԱԻԱԳԵՐԻՑՈՒ

Հայրաշնորհ Տէր Հայր :

ԵՐԻՑՈՒ

Բարեկրօն և պատուական Հայր :

Հօր ԵՒ Մօր

Պատուական , Սիրելի ծնողք , կամ
Հայր , Մայր :

ԵՂԲՕՐ ԵՒ ՔՐՈԶ

Ազնիւ , Սիրելի Եղբայր կամ քոյր :

ԶԱԻԿԻ

Յանկալի , Սիրելի որդեակ :

ԵՐԵՒԵԼԻ ԻՇԽԱՆԻ ԿԱՄ ՏԻԿՆՈԶ

Փառաւոր , հոյակապ իշխան կամ
տիկին :

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆԻ

Ազնուական Տէր :

ՄԵԾԱՏԱՆ

Մեծապատիւ , Մեծաշուք Տէր :

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԻ

Մեծահամբաւ Տէր :

ԲԱՐԵԿԱՄԻ

Հաւատարիմ , Սիրելի բարեկամ :

Թղթին վերի դիէն մատ մը ձգես
լով վերնագիրը սկսելու է . իսկ բուն
նամակը՝ մարդուն մեծութեանը նա-
յելով երկու երեք կտմ աւելի տող
վարէն սկսելու է : Դարձեալ թղթին
մինչև վարի տողը դրել վայելուշ չէ .
միայն՝ եթէ ընտանի անձի մը դրուի,
հոգ չէ :

Թղթին առջի երեսը լնցնելէն և
դարձնելէն ետքը , ետեի երեսն ալ
առջի երեսին պիս լուսանցք թող
տալու է : Երկու տողէ պակաս բան
ետին անցունել չըլլար . և դարձեալ ,
ետեի երեսին վրայ անկէ սկսելու է
դրել , ուր որ առջի երեսին վրայ
սկսուած է . բոյց , եթէ նամակն առ-
նելու մարդը հասարակ կամ ընտանի
մէկն է , վերնագլին տողէն սկսելն
ալ հոգ չէ :

4. ԲՈՒՆ ՆԱՄԱԿԸ ԿԱՄ ՆԱՄԱԿԻՆ ՄԱՐՄԻՆԸ

Բուն նամակին մէջ ածական կամ
պատուանուն գործածել հարկ եղած
առեն, ամեն մարդու աստիճանին
նայելով, վերնազրին մէջ գործած-
ուածէն քիչ մը թեթևը գործածելու
է. և եթէ նամակը առնելու անձը
խիստ երևելի մէկն է, անոր տեղը
գրուած դերանուններն ու ածական-
ներն ալ գլխազրով դրուելու են :

Ինչպէս առաջ ըսուեցաւ, դար-
ձեալ կըսենք. գործածուած ոճը՝ նա-
մակը առնող մարդուն վիճակին պէտք
է յարմարիլ. ուրախութեան մէջ եղու-
ղին՝ արտում կերպով, տրտմութեան
մէջ եղողին՝ ուրախ կերպով դրելով,
կամ մենէ վեր մէկու մը չափէ աւելի
ընտանութիւն ցուցնելով՝ շըլայ որ
մեր դիմացինը բարկացնենք :

Մենէ մեծ մարդոց նամակին մէջ

բան հարցնել չըլլար . ասիկա ընտառ
նութեան նշան ըլլալուն համար՝ տւ-
նանկ մարդոց համար անքաղաքավա-
րութիւն կը համարուի . և եթէ հար-
ցում մը ընթէ հարկ ըլլայ , խոնարհ
ձեւեր գործածելու է . ինչպէս են .
« Ներեցէք տէր իմ որ . . . » կամ
« Չըլլայ որ յանդդնութիւն համա-
րիք . . . » ևայլն : « Նմանապէս ասանկ
մեծ մարդոց հետ հրամայական կեր-
պով խօսիլը մեծ կոպտութիւն է :

Եթէ նամակին մէջ աւրուածներ
գտնուին , կամ լմնցտծ տողերուն մէջ
տեղը նոր տող գրել կամ բառ դնել
հարկ ըլլայ , նամակը նորէն գրել ազէտք
է . անանկ աղտոտ կերպով չերթար :

Եթէ մէկու մը հետ ընտանեացը
կամ ծանօթներուն վրայ խօսք ըլլայ ,
անոնց անունները սոսկ տալ չըլլար .
անոնց մէյմէկ վայելու չ պատուանուն
ալ տալու է :

Ծնդհանուր կանոն եղած է որ մենեւ
մեծ մարդու չողաշենք որ ուրիշ մի-
կուն բարեւ ընէ . մանաւանդ եթէ
բարեն առնելու մարդը՝ նամակն առ-
նողէն պղափի է . բայց անոր հաւա-
սար ալ ըլլալու ըլլայ , դարձեալ քա-
ղաքավար կերպով մը ըսուելու է :
Աս բարեները նամակին մէջ տեղը
գրել չըլլար , այլ վերջը գրելու է .
բայց եթէ բարեն առնելու մարդը
նոյն նամակին մէջ յիշուած է , բա-
րել նամակին մէջ ալ գրուելու ըլլայ
հոգ չէ :

Յ. ՎԵՐԶՆԱԳԻՐ

Նամակին մէջ մեր ամեն ուղածը
գրելէ ետքը՝ մերջը « Ողջ եղիք » մը
կաւեցնենք : Ետքը անոր տակը ,
թղթին աջ կողմը , ամեն մարդու իր
աստիճանին նայելով՝ անկեղծութեան
կամ յարդանաց խօսք մը ըսելու է .

զոր օրինակ՝ եթէ ազնուական մարդ
մըն է, այսպէս . Ողջ եղիք .

Զեր ազնուականութեանը
Նուաստ ծառայ

* * *

Յ. ԹՈՒԱԿԱՆ

Եթէ նամակն առնողը՝ նամակը
գրողին մեծ է, խուականը վերջնագ-
րին դիմացը լուսանցքին մօտ գրուե-
լու է . և նախ ան քաղաքին անունը,
ետքը ամսոյն օրը, ետքը տարւոյն
թիւը, զոր օրինակ .

Կոստանդնուպոլիս, 20 Մարտ 1881:

Նամակն առնողը՝ նամակը գրողին
հաւասար մէկն աւ ըլլայ, խուականն
աս կերպով զբելը լուագոյն է . բայց
եթէ անկէ պզարիկ է ; անմիջապէս
վերնագրին տակը, դէպ ՚ի ձախ կող-
մը կընանք զրել :

Գանք տոմակներու : Եթէ տոմ-

ստկը նոյն օրը տիրոջը պիտի հասնի,
սուկ օրուան անունը և ժամը նշա-
նակելն ալ բաւական է :

7. ԱՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ստորագրութիւնը , թուականին
դիմացը և անկէ քիչ մը վար , թղթին
աջ դին կը դրուի : Ստորագրութեան
մէջ չորս բան կը մտնէ . նախ՝ ինչ-
պէս վերն ըսինք , նամակն առնողին
տոտիճանին և պատուոյն նոյելով՝
ստորագրութեան սկիզբը խոնարհա-
կան բառ մը դնելու է . երկրորդ՝
նամակը դրողին անունը . երրորդ՝
մականունը . չորրորդ ալ դրողին վի-
ճակին կամ պաշտօնին անունը :

Մեծ մարդոց դրելու առեն՝ ստո-
րագրութիւնը չատ վար նամակին
տակը կը դրուի : Նամակներու մէջ
զիսաւորապէս նայելու է որ ստորագ-
րութիւնն ու թուականը չը մռացուի :

առաջ թէ ոչ մեծ ամօխտ է , և անկից
երբեմն գրողին ալ վնաս կը հասնի

8. ՅԵՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Շատ անդամ կը պատահի որ նա-
մակը զրելին ետքը՝ նոր բան մը իլլր-
նանք յիշել , կտմ իմացնելու արժանի
լուր մը կը լսենք , ան առեն թուա-
կանին և ստորագրութեան վերջի
տողէն քանի մը տող վար , թուղթին
ձախ դին Յ. և Գ. տառերը դնելով
(որ յետոյ գրուած ըսել է) զիպուա-
ծը զրելու կ'սկսինք : Բայց որովհետեւ
ասիկա շատ անդամ անմտադրութենէ
յառաջ կուգայ , անոր համար աս
բանը միայն մտերիմներու հետ կը լ-
լայ , ան ալ երբ անոնց բներնով մե-
կու մը բարե կը զրկենք . նմանապէս
զգուշանալու է որ լուսանցքի մէջ ալ
բան չգրուի :

9. ԿՆԻՔ

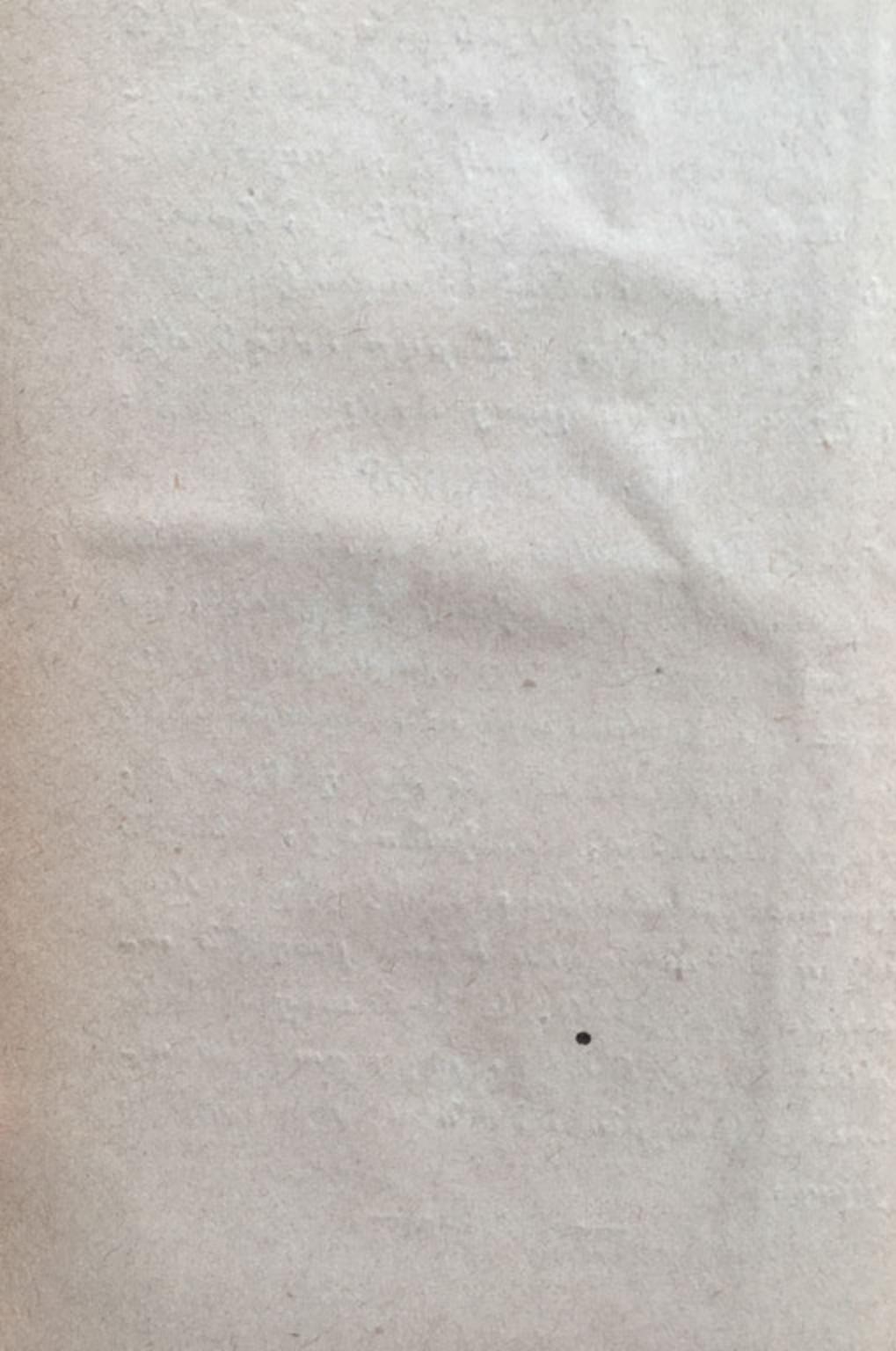
Թուղթը քիչ մը երկայն քառ ակուսի

ու վայելուք մեծութեամբ ծալլելէն
եսքը կնքել պէտք է : Եթէ մեծ մարս
դու երժալու նամակ է , սպահիա-
կան մոմով կնքելու է , թէ չէ , հասա-
րակ գործածուածը՝ նշխարն է : Եթէ
նամակն առնելու մարդը սուգի մէջ
է , նշխարքը սև ըլլայ աւելի աղջկ է :

10. ՄԱԿԱԳԻՐ

Նամակին մակագիրը կամ հասցէն .
ծալլուած թղթին փրայ կը դրուի , որ
ոչ չատ վարէն ոչ ալ չատ վերէն ըլ-
լալու է : Նախ մարդուն աստիճանին
վայլած պատուանուն մը դնելու է .
ետքը անունը , մականունը , ետքն
պաշտօնին անունը : Անկէ քիչ մը վար
աչ դին՝ մարդուն եղած քաղքին ա-
նունը կը դրուի . և նոյն տողին ձախ
դին՝ եղած թաղը . բայց քաղքին ա-
նունը թաղին անունէն վար ալիտի
ըլլայ :

ՀԱՅԱՆԵԿԱՆ ՆԱՄՈԿՆԵՐ

1. ՄԵԿՈՒՆ ԱՆՈՒՆԸ ԿԱՄ
ՃՆՆԴԵԱՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ ՇՆՈՐՀԱ-
ԻՈՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Մեր գրած նամակներուն մէջ զըլ-
խաւորապէս երկու բան նայելու ենք,
մէյմը՝ դիբն ընդունող անձին ով և
ինչ ըլլալը, մէյ մ'ալ անոր նայելով
մեր ով ըլլալը. սա երկու բանն ա-
զէկ կըռելու ենք որ նամակին լեզուն
յորմար և պատշաճ ըլլայ :

Բարեկամներու ու հաւասարներու
մէջ անուան ու նոր տարւոյ համար
իրարու գրուած շնորհաւորութեան

նամակները՝ պէտք է որ զուարձալի, ու գրեթէ զբօսանաց համար գրուած ըլլան. և զիսաւորապէս նուրբ ու փափուկ խմաստներով գրուած ըլլաւու են :

Եթէ նամակը գրողը ոտանաւոր դրելու կարողութիւն ունի, աս կերպ նամակներու մէջ մանր երգ կամ նըւագ մը կրնայ շինել ու դնել : Բայց որովհետեւ բարեկամութեան ազնիւ զգացումները մարդուս բոլոր հանձարէն վեր կը համարուին, անոր համար անսանկ զուարձական բաները նամակին վերջը ձգելու է :

Մեր մեծին կամ մենէ վեր մարզ գոց գրուած նամակին մէջ աւելի յարգանք ցուցնելու է . ինչու որ ան ատեն նամակը զուարձականութենէ կելէ, առաւել պարտքի մը տակ կը մտնէ :

Ա. ՆԱՄԱԿ

Տղայ մը իր հօրը

Յարդոյ և սիրելի Հայրս :

Այսօր ձեր անուան օրն ըլլալով՝
կտրծես թէ ձեր քովին եկած եմ, և
չեմ գիտեր ալ ինչուիս բացատրեմ,
ձենէ զատուած ըլլալուս ցաւն սյսօր
աւելի սաստիկ կ'զդամ, Ներեցէք
ինծի, Հայր, որ գոնէ մտքով քիչ մը
ձեր քով գամ, ու ձեզի պարտական
եղած յարդանքս ցուցնեմ, ձեզի
երջանիկ և երկար օրեր մաղթ եմ, ու
հայրական համբուրի մը և օրհնու-
թեան արժանանամ : Ահա իմ բաղ-
ձանքներս ասզնք են, որոնց ձեզի
հաճելի ըլլալը դիանալուս համար,
Դրելով ձեր քովը չդանուելուս ցաւը
քիչ մը կը թեթևահայ :

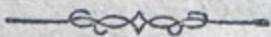
Սիւելի մօրս ձեռաւըները կը համ-

բուրեմ, ու կաղաչեմ որ իր որդւոյն
յարդանքը սիրով ընդունի :

Ողջ եղիք :

Զեր հնազանդ որդին

* * *

Բ. ՆԱՄՈԿ

Պաշտպանի

ՏԵՐ .

Առ ձեզ ունեցած յարդանքս ու
երախտագիտութիւնս ցուցնող ա-
ռիթներն ձեռքէ չփախցնելու միշտ
կը ջանամ . աւասիկ սա ձեր անուան
բարերախտ օրը՝ երախտագիտու-
թիւնս ու յարդանքս ձեզի ցուցը-
նելն ինծի պարտք մը համարելով՝
կաղաչեմ որ ձեր սովորական քաղց-
րութեամբն անոնք ընդունիք : Զեր
երիար ու երջանիկ օրեր շնորհելու
համար Աստուծոյ բրած աղաչանքնե-

բուս՝ փոխարէն կաղաչեմ՝ որ ձեր
ծառային համար միշտ մի և նոյն բա-
րեսրտութիւնն ունենաք, որ ես ալ
ձեր պաշտպանութեանը պատռեն,
ուստի և մինչև հիմա անկի տեսած
մեծամեծ օդուտների ո չը զբկուիմ:

Աղջ Եղիշ :

Ձեր խոնարհ ծառան
* * *

Գ. ՆԱՄԱԿ

Հօրեղոր

Յարգոյ Հօրեղբայրս .

Ձեր երջանկութեանը համար բա-
րեմաղթոթիւն ընելն ինժիմեծ բերկ-
րութիւն է, և ամեն օրուան վաս-
գացա ալ առ է: Ուստի Աստուծմէ իր
խնդրեմ որ, ես ձեր քովեւ եղած ա-
ռենա՞ ինչպիս որ ձեր անուան օրերը
բարեբախտ և ուշախութեան օրեր

կըլլային , աս նոր օրն ալ անոնց պէս
ըլլայ : Եւ եթէ Աստուած խնդիրքս
կատարէ , անոնց պէս գոնէ յիառւնէն
աւելի ուրիշ նոր օրեր Զեղի պարզե
սիտի ընէ : Նմանապէս կը խնդրեմ
որ ձեր իմ վրաս ունեցած սէրը՝ ձեր
սրտին մէջէն անսլակաս ընէ որ ես
ալ երջանիկ ըլլամ : Ողջ եղիք :

Զեր խնդակախ եղբօրորդին

* * *

Յ. Գ. Կաղաչեմ , իմ պլզտիկ բարե-
կամներս , ձեր սիրուն զաւակներն ,
իմ կողմանէս դրկէք , ու անկեղծ
բարեներս անոնց տաք :

Դ. ՆԱՄՈՒԿ

Ընտանի բարեկամի

Բարեկամ։

Գիտած ըլլաք որ Կիրակի օր ձեր
անուան օրն է։ և կը յուսամ որ սե-
ղանին գլուխն ան տօնախամբութիւնը
կատարող ջերմեսանդներուն մելին ալ
ես պիտի ըլլամ։ Աղեկ գիտեք որ ես
առ քանին շատ կախորժիմ։ Խմ գալս
ձեզի խմացնելու համար առաջուց
տուրդանդակ մը կը զբակեմ, որուն ե-
թէ ննդիանու անունը տաք, անի-
բառութիւն ըրած չեք ըլլար։ Կաղո-
չեմ, բարեկամութեանս համար ըլլայ,
անիկա մարդասիրութեամբ ընդու-
նեցեք։ Անոր հետ մեկտեղ հինգ վեց
հատ ալ հին գինուով լեցուն որուակ-
ներ կան։ անոնց ալ պահեցեք, մին-
չեւ որ ան ցանկալի կիրակին գայ։
Առնց համար շիշտանաք։ ասոնք

ընելով բան մը կորսնցուցած չեմ ըլ-
լոր . և կը խոստանամ որ տուածիս
կը կնասլատիկը ձենէ կը հանեմ : Այս-
շափի բաւական է . ձեր պատուական
ընտանեացն ինէ բարեւ ըրէք :

Ողջ եղիք :

Զեր բարեկամը

* * *

Ե. ՆԱՄԱԿ

Հետը շատ ընտանութիւն չեղած
բարեկամի մը

Յարդոյ բարեկամ .

Ենորհաւոր ըլլայ ձեր անուան տօ-
նը : Քանի որ ասանի յաջող զիսլ-
ուածներ կը պատահի՞ , որով ձեր
վրայ ունեցած անկեղծ սիրոյս ապա-
ցոյցները ձեզի կը համ ցուցնել , շատ
կուրախանամ : Եւ ինչպիս չուրախա-
նամ . քանզի աս անանի օր մըն է որ

ձեր ցանկալի բարեկամութիւնն ինծի
ստանալ տուաւ : Կըյուսամ որ ձեր
սիրելի ընտանեացը երջանկութեանը
համար ունեցած փափաքներուս վրայ
չէք երկմտիր . Ողջ եղիք :

Անկեղծ սիրով ձեր բարեկամը

* * *

Զ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

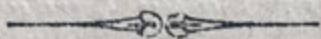
Սիրելի բարեկամ .

Երջանկութեանս համար ձեր ըրած
մաղթանքներուն անկեղծութեանը
վրայ ամենեին կտսկած չունիմ . քան-
զի գիտեմ՝ որ անոնք ընողն իս կը
սիրէ : Կըյունամ որ դուք ալ իմ կող-
մանէս եղածներուն անկեղծութեանը
վրայ չէք երկբռյիր : Աղեկ գիտէք որ
ամեն տարի տօնախմբութեանս օրը՝
բոլոր ընտանիքս ու բարեկամներս

Ակտեղ կը ժողվաւին . Ես ալ անոնց
մէջ զանուելով երջանիկ կըլլամ : Գի-
տէք որ առ երջանկութիւնը ձեր ներ-
կայութեամբն առելի կատարեալ կըլ-
լոյ . ուստի կը յուսամ որ առ անդամ
ալ առջիններուն պէս նոյն բախտը
կունենամ : Առ ալ զիտցէք որ եթէ
դուք չդալու ըլլաք , մեր ժողովքը
կատարեալ եղած ըլլար , ես ալ յու-
սացած ու բախտութիւնս չեմ կրնար
վայելել : Ողջ եղիք :

Զեր անկեղծ բարեկամը

* * *

Ե. ՆԱՍԱԿ

Որդի մը հօրը ծննդեանը
տարեդարձին

Պատուական Հայր .

Որչափ գեղեցիկ է ինձի առ օրը .
առ ան օրն է ուր ձեզմով կեանք ստա-

ցողներուն երջանկութեանը համար
ծնաք . ուստի ասանկ օրուան մը հա-
մար պիտք է որ Աստուծոյ շնորհակալ
ըլլամ ու վառք տամ : Եթէ Աստուած-
բաղձանքներս կատարելու ըլլայ , ին-
ծի շնորհք պիտի ընէ որ աս անսլատ-
մելի ուրախութիւնս ուրիշ տարիներ
ալ ձեզի իմացնեմ , և աս զուարձու-
թիւնը վայելեմ : Եթէ աս հաստա-
տուն խորհուրդէս դառնալու պատ-
ճառ մը չըլլայ , իմ վարքս ու ոէրս
տեսնելով աշխարհք եկած ըլլալնուդ
համար աւելի ուրախ պիտի ըլլաք :

Կաղաչեմ , սիրելի և պատուական
Հայրս և ըսածներուս սրտէս ըլլալուն
հաւատացէք և ընդունեցէք ձեր օրհ-
նութիւնովն ալ հաստատեցէք :

ՈՂջ եզիք :

Զեր ամենահնագանդ որդին

* * *

Ը. ՆԱՄԱԿ

Բարեկամ մը իր բարեկամին
անոր ծննդեան օրը

Աղնիւ բարեկամ .

Չեր ծնած երջանիկ օրուան վրայ
ահա տարի մ'ալ աւելցաւ , որուն
համար ձեզի ուրախակից ըլլալ կը փա-
փաքիմ ։ Թերեւս պիտի ըսէք . տարի
մ'ալ աւելցաւ ըսելու տեղ՝ տարի
մ'ալ սլակսեցաւ ըսելու էի և Ուստի
և ուրախանալու տեղ տրտմելու էի :
Այս , կրնանք ըսել թէ անցած տարի
մը մեր կեանքին տարիներուն մէջէն
սլակսած ժամանակ մըն է . բայց և
այնպէս , քանի որ մեր ամեն մէկ օրը
մեղի շնորհք մըն է , մշշտ նոր ժամա-
նակի մը հասնելնուս համար ուրախ
ըլլալու իրաւունք ունինք ։ Ամեն նոր
օր կամ ամիս կամ տարի՝ ժամանա-
կին ձեռքէն յափշտակուած որս մըն է :

Աստուած տար որ երկուքս ալ ասանկ
շատ օրեր ձեռք բերէինք . դուք ձեր
բարեկամներուն օդտին համար , ևս
ալ ձեր բարեկամութիւնը վայելելու ,
և ձեզի ծառայութիւններ ընելու ա-
ւելի երկար ժամտնակ դտնելու հա-
մար : Ողջ եղիք :

Ձեր անկեղծ բարեկամը
* * *

2. ՆՈՐ ՏԱՐԻ ՇՆՈՐՀԱԿՈՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԳԻՏԵԼԻՔ

• —

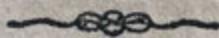
Նոր տարւոյն կամ կաղանդի օր
անձամբ իրարու սյցելութիւն չգա-
ցողներուն համար սովորութիւն է ,
որ նամակով իրարու շնորհաւորութիւն

կընեն : Աս սովորութիւնը , թէպէտ
շատ հին է , բայց , ըստ մեր կարծ-
եաց , ծիծաղելիներուն ամենէն մե-
ծըն է :

Միթէ բարեկամները տարւոյն ա-
մեն մէկ օրուան և ամեն մէկ վայր-
կենին մէջ իրենց բարեկամներուն մի
և նոյն առողջութիւնն ու մի և նոյն
երջանկութիւնը չե՞նցանկար : Միթէ
յաջողակ հողմոյ սպասող ճանապար-
հորդի մը պէս՝ պէ՞տք է որ մարդիկ
իրարու միշտ նոր նոր և աւելի եր-
ջանկութիւն մաղթելու համար ։ օրա-
ցոյցին մէկ նշանաւոր օրուանը սպա-
սեն :

Ուստի , յայտնի է թէ ան օրուան
շատերուն սիրոյ փափաքները սովո-
րութեան յարմարելու կամ նոր քա-
ղաքավարութեան մը համար են , ան
փափաքներն ազդողը սովորութեան
բոնութիւնն է ոչ թէ սիրտը : Բայց

և այնպէս , որովհետեւ ասոր ասանկ
ըլլալն ամեն մարդ դիտէ ու տակաւ-
ւին նոյն ձեւը կը կատարէ և ուրի-
շէն ալ կ'սպասէ , անոր համար կը բ-
նանք ըսել թէ աս սովորութիւնն ա-
րարողութիւն մը եղած է , այնպէս
որ անիկա կատարելն ընդհանուր քա-
ղաքավարական պարտաւորութիւն մըն
է . ուստի և ոչ ոք կատարովը մեղադ-
րելու իրաւունք ունի : Մանաւանդ
որ , ինչպէս առաջ ալ ըսինք , քաղա-
քավարութեան մասին թող աւելըրդը
մեզի պակսութիւն համարուի , քան
թէ բնաւ չընելը կամ թերի ընելը :

Թ. ՆԱՄԱԿ

Որդի մը հօրը

Սիրելի և պատուական Հայր .

Կաղաչեմ որ տարւոյս առջի օրուան

համար դրած նամակս , սովորութիւնէ , կամ անանկ կը վայլէ , ըսելով գրուած չհամարիք . այլ համոզուած ըլլաք որ ձեր վրայ ունեցած սիրոյս առաւելութենէն , միանգամայն յարդանաց և հնազանդութեան նշան մը ըլլարւ համար դրած եմ : Ձեր առողջութեանն ու բարօրութեանը համար ըրած բարեմաղթութիւններս ալ կաղաչեմ ընդունեցէք : Եթէ Աստուած միտիաքներս լնցնելու ըլլայ , անշուշտ ձեղի երկար կեանք մը կը պարզեէ , և այնպէս ձեր բոլոր ընտանիքը , և մանաւանդ ես , ձեր անարժան որդին , երջանիկ կըլլանք :

Ձեր զաւակներուն վրայ ունեցած սիրոյ առաւելութենէն զկրնամ հասկընալ որ , եթէ բարի վարք ունենամ ; կրցածիս չափ ձեզ աւելի երջանիկ պիտի կրնամ ընել , և ձեր մնացած օրերուն ալ խաղաղութիւն մը տալ :

Աղեկ համոզուած եմ որ, եթէ ձեր
երջանկութեանը համար Աստուծոյ
միայն աղաչանք ընեմ, ու դործքով
չխանամ, յանցաւոր կը գտնուիմ։ Ուս-
տի գիտցած ըլլաք, սիրելի հայրս,
որ բոլոր ջանքս աս բանին համար է։
Աս ալ գիտցած ըլլաք որ ոչ թէ լոկ
որդիական սիրոյ պարտաւորութեանս
համար, այլ մանկութեանս վրայ ձեր
տարած այնչափ անհամար խնամքնե-
րուն նայելով զիս աս բանին այն-
պէս սլարտաւոր կը ճանչնամ, որ
եթէ աս սուրբ պարտքը զանց ընե-
լու ըլլամ, իրաւամբ մեծ յանցանքի
տէր եղած կը համարուիմ։ Իմ պար-
տաւորութիւնս ինծի այսչափն ըսել
տուաւ, բայց սրտիս ըսել տուած-
ներն՝ ասոնցմէ շատ աւելի են։ Վեր-
ջապէս աս պարտաւորութեանս կա-
տարումը սրտիս որ աստիճան մեծ
ուրախութիւն և հաճռւթիւն է, նոյն-

չափ ալ մեծ օգուտ ու երանութիւն
կակնկալեմ։ Ոչչ եղիք ։

ԶԵՐ խանդակաթ որդին
* * *

ՅԱՇԽԱՅ

Ժ. ՆԱՄԱԿ

Բարեպաշտ անձի մը

ՏԵՐ .

Աստուծմէ կը խնդրեմ որ առ նոր
տարւոյս մէջ ձեզի բոլոր ան բաները
պարգևէ, որովք գո՞ւ և խաղաղ կըր-
նաք ըլլալ։ Մեր կեանքը կամաց կա-
մաց կանցնի, բայց առջևնիս յաւի-
տենականութիւն մը կայ որուն քայլ
առ քայլ երթալով կը մօտենանք։ Մեր
ասլրիլ ուզելը՝ միայն Աստուծոյ ու-
նեցած սլարտքերնիս վճարելու համար
սլիտի ըլլայ։ և կեանքերնուս խաղա-
ղութիւնն ալ չնորհք մը և օրհնու-
թիւն մը համարելու ենք, դոր Աստ-

ուած մեր վրայ կը հեղու , ու անով
մեզ պարտաւոր կընէ , որ իրեն հա-
ւատարմութեամբ ծառայենք : Ուստի
կը խնդրեմ Աստուծմէ , տէր , որ ձեր
կեանքն այնպէս ընէ որ ան ձեզի յա-
ւիտենականութեան համար դիւրին
ճամբայ մը ըլլայ : Կաղաչեմ , տէր ,
ձեզի համար ունեցած անկեղծ փա-
փաքներուս փոխարէն՝ ձեր արժանա-
ւոր աղօթքը շնորհէք , որուն ճշմար-
տապէս կարօտ եմ : Ողջ եղիք :

Ձեր խոնարհ ծառան

* * *

ԺԱ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Բարեկամ .

Քու ըրած բարեմաղթութիւններդ՝
ամմենուն ըրածէն ինձի աւելի հա-
ճելի են . անոր փոխարէն ես ալ , թէ

տարւոյս սկիզբուը՝ և թէ մէջը՝ քեզի
համար ըրածներէս աւելի յօժարու-
թեամբ ուրիշ մէկու մը համար ըրած
չեմ։ Ես անանկ կը կարծեմ որ Աստ-
ուած խնդիրքներդ կը կատարէ, և
որուն համար որ աղօթես, երջանիկ
կըլլոյ : Բայց աս ալ աղէկ դիտեմ որ
մէկուն ոիրալը քու ցանկացած բանե-
րուդ վրայ խմինիս չափ չի տաքնար։
Ամենաբարին Աստուած ամենուս ալ
չնորհէ որ յաւիտենական բաներուն
յարգն աղէկ ճանշնանք։ Քեզի հա-
մար ալ իմ անարժ տն աղօթքս աս է։
Տէրը մեզ ամօթով չընէ։ Ողջ եղիք։
Քու անկեղծ բարեկամդ

* * *

ՅԱՅՆԱԿ
ԺԲ. ՆԱՄԱԿ

Նամակ առանց ընծայի
Սիրելիդ. իմ.
Սիրոյս նշանները՝ միայն չոր ու ան-

սլառուղ փափաքներով քեզի ցուցնելու
բռնադատուած ըլլալուս համար՝ իս
շատ դժբաղդ կը համարիմ. բայց քե-
զի պէս սիրտ ունեցողը աւելի դիւ-
րին է գոհ ընել քան թէ ուրիշ մը :

Ուստի կը յուսամ որ տարւոյս սկիզ-
բը քեզի համար ըրտծ բարեմաղթու-
թիւններս սիրով կընդունիս, ու ա-
նոնց կատարումն ալ Աստուծոյ ըրտծ
աղաչանքներէս կ'սպառես : Ինծի
չնորհած բարեկամութիւնդ սրտիս ա-
մեն բանէ աւելի ցանկալի է, ու սէրս
ալ օր ըստ օրէ քու վրադ աճելով ա-
նոր գինը աւելի կաւելնայ :

Ողջ եղիք :

Խանդակաթ բարեկամդ

• * * *

ԺԳ. ՆԱՄԱԿ

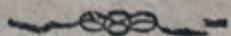
Ընտանի բարեկամի մը

Բարեկամ։

Քեզի թուղթ գրելու միտք չունէի,
ինչու որ՝ ի՞նչ պէտք է որ ես ալ ե-
րեսանց բարեկամներու ըրածն ընեմ։
Քանզի շատերն աս օրուան օրը սո-
վորութիւն է ըսելով կելլեն իրարու
սուտ և կեղծ բաներ կը գրեն։ Քու
բարեկամդ ըլլալո քեզի հասկցնելու
համար՝ ինչո՞ւ ասանկ օրի մը սպա-
սեմ։ Ինձի կուգայ որ՝ աս բանը քե-
զի իմացնելու համար՝ ասանկ սովո-
րութիւն եղած քանի մը քաղաքավա-
րական խօսքեր ընել պէտք չէ։ ի՞նչ,
սովորութիւն եղած քանի մը քաղա-
քավարական խօսքե՛ր . . . ես այդ
կեղծ դէմքը պիտի պահեմ անոնց,
որոնք կախորժին չողոքորթուելէն։
Ուստի բան մը միայն քեզի իմացնել

կուզեմ. այսինքն քու երջանկու
թեանդ համար ըրած փափաքներս :
ինչ ասկէ աւելին մի՛ փնտռեր . ին-
չու որ ես լմոնցուցի , ու իմ աս օր-
ուան քեղի նամակ գրելուս պատ-
ճառն ալ աս է որ այնչափ սուտ ու
փուտ նամակներու մէջ , ճշմարիտ
բարեկամութեան սիրով զրուած
մ'ալ գտնուի : Ողջ լեր :

Հաւատարիմ բարեկամդ
* * *

ԺԴ. ՆԱՄՈԿ

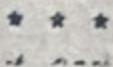
Լմնցած տարւոյն մէջ ճախորդու-
թիւն քաջող բարեկամի մը

Անձկալիդ իմ .

Բարի օր և բարի տարի , սիրելի
բարեկամ . կը խնդրեմ Աստուծմէ որ
աս տարի ձեզի միւս տարիներէն ազ

ւելի քաղցր ընէ , ու անցեալ տարի-
ներուն մէջ քաշած ճախորդութիւն-
ներուդ փոխարէն՝ քեղի արժան ե-
ղած խաղաղութիւնն ու հանգստու-
թիւնը պարզեւ . ինծի համար ա-
ռւզածներս ասոնք են . ասոնցմէ ա-
ւելի բան չեմ ուզեր : Հանդիստ նըս-
տած եմ ու սկսած տաժանելի ճանա-
սլարհորդութեանս վախճանին կ'սալա-
սեմ . և եթէ ճշմարիտը կուզես , ա-
նիկայ կրցածիս չափ երկնցնելու կը
նայիմ : Դուն ալ ինծի պէս ըրէ , ու
երջանկութեանդ համար առողջու-
թեամբ երկար ժամանակ ճանասլար-
հորդէ : Ողջ եղիր :

Անկեղծ բարեկամդ

ԺԵ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Սիրելի բարեկամ .

Մխիթարիչ նամակովդ իս կանխեցիր . թէպէտ իմ փափաքներս քու իղձերէդ ետքն են , բայց անկեղծութեան մասին անոնցմէ պակաս չեն : Երեսուն տարի է որ քեզ կը ճանչնամ , ու պատուական բարեկամութիւնդ կը վայելեմ : Աստուծմէ աւելի բան չեմ ուզեր , միայն թող տայ որ՝ տա բարեկամութիւնը երկար ժամանակներ ալ վայելեմ : Աստուծ տար՝ թէ նամակս քեզի հասած ժամանակը՝ ո՞չ առողջ ըլլայիր , և թէ գիրս քեզի այնչափ հաճութիւն տար , որչափ քու պատուական գիրդ ինծի տուաւ : Ողջ եղիր :

* * *

ԺԶ. ՆԱՄԱԿ

Տարւոյն լմննալուն մօտ մեծարոյ
մարդու մը

ՏԵՐ •

Ուրիշ աւելի աղէկ կերպով մը նա,
մակս չեմ կրնար սկսիլ , բայց եթէ
ձեր առողջութեանն ու երջանկու-
թեանը համար ամեն օր ըրած փա.
փաքներս՝ առաջիկայ տարուան հա-
մար ալ կրկնելով։ Եթէ Աստուած ողր-
տիս բաղձանքները կատարելու ըլլայ,
առաջիկայ տարին քեզի համար շատ
բարեբախտ պիտի ըլլայ . և եթէ ան-
ցած տարիներուն պէս՝ աս տարի ալ
ձեր բարութիւնը վրայէս պակաս չը-
նէք , ճշմարիտ երջանիկ պիտի ըլլամ։
Կը յուսամ որ աս չնորհքը ինծի կը
շարունակէք . ինչու որ բոլոր ջանքս
օրէ օր անոր աւելի արժանի ըլլալէ,
և դէպի ձեզ ունեցած յարգանացս

անկեղծութիւնը ոչ միայն խօսքով՝ այլ
ուրիշ կերպով ալ յայտնելու առիթ -
ներ գտնել։ Ողջ եղիր։

Չեր խոնարհ ծառան

* * *

ԺԷ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Ազնիւ բարեկամ։

Քու բարեկամութեանդ հաստա-
տութիւնն ու անկեղծութիւնը՝ շատ
ժամանակ է որ կը վայելեմ։ Ասանկ
ըլլալուն համար՝ ատրիները ինչպէս
կ'սկսին՝ այնպէս կը լնան, ու ինչպէս
որ կը լնան, այնպէս ալ կ'սկսին։
Բայց կը ցանկամ որ աւարւոյն մէջն
ասանկ օր մ'ըլլայ՝ որ երկուքիս փա-
փաքները մէկ տեղ գտն, ու սիրտդ
համարձակ ինծի բանաս։ Թէպէտ

սրտիդ փափաքները գիտեմ, սակայն
անոնք կը կին լսելով աւելի կը զուարս
ճանամ։ Անոնց փոխարէն կը ցանկամ
որ՝ քեղի ալ Աստուած կատարեալ ա-
ռողջութիւն, հանգստութիւն, ու
երջանկութիւն պարզեց։ և կը յու-
սամ թէ քու ուզածներդ ալ ասոնք
են։ Ողջ եղիր։

Քու անկեղծ բարեկամդ

* * *

ԺԼ. ՆԱՄԱԿ

Եղբօրորդի մը իր հօրեղբօրը

Սիրելի հօրեղբայրս։

Ասանկ օրուան մը մէջ՝ սրտանց սէր
չունեցողներն անգամ՝ իրարու բո-
րեմաղթութիւններ ընելէ ետքը, ես
ինչպէս անկեղծ սիրովս լուռ կենամ,
ու մեր իրարու վրայ ունեցած փոխա-

դարձ սիրոյն մեծութեանը չտփի՝ տն-
կեղծ բարեմաղթութիւններ չընեմ :
Գու երջանկութիւնդ միանդամայն
իմն է . անոր կատարեալ ըլլալուն հա-
մար աղօթք ընելը՝ ինծի համար ալ
աղէկութիւն ուզելէ : Ըսե՞մարդեօք.
թէպէտ աս նամակս շատ մեծ ուրա-
խութեամբ կը դրիմ, բայց կը վախ-
նամ ալ որ շահասիրութեան ոգւով
գրուած չկարծես : Եթէ եղբօրորդի
մը՝ իր հօրեղբօրը համար բարեմալ-
թութիւններ ընէ՝ ու բարի բաներու
փակտագի , իր շահուն համար ըրած
կը կարծուի : Աս բանին սիրառ շատ
կը նեղանայ . ու անոր համար դրեկ-
լու ընծաներդ պիտի չընդունիմ, որ
անկեղծութենէս կասկած մը չընես :
Եթէ ինծի աւելի հաճոյական ընծայ
մը ընել կուղես՝ բարեկամութեանդ.
յարատեսութեանը վրայ իս ապահով
ըրէ : Իմ ուղածս միայն աս է . և եթէ

անոր վրոյ ապահով ըլլամ իրաւ մեծ
վաստակ ըբած պիտի ըլլամ:

Ողջ Եղիք :

* * *

ԺԹ. ՆԱՄԱԿ

Մեծարոյ մարդու մը

Տէր իմ.

Նոր տարւոյս սկիզբը նամակս ին
կերպով աւելի տղէկ կրնամ սկսիլ չ
բայց եթէ ձեզի երջանկութիւն մաղ.
թելով։ Սոիկա տռաջին և ուրբ
պարտքս է որ ձեզի կը հատուցանեմ.
և եթէ սիրով կընդունիք, կատար
եալ երջանիկ կըլլամ։ Դուք ամեն
ժամանակ ինծի բարերարութիւն ցը-
ցուցիք։ անանկ որ ըստ արժանւոյն
շնորհակալ չեմ կրնար ըլլալ։ Բոյց
կաղաչեմ որ շարունակէք։ Ողջ Եղիք։

* * *

Ի. ՆԱՄԱԿ

Երկար ժամանակ առանց նամակի
ճգուած մեկու մը

Բարեկամ .

Դատ ուրախ եմ սա փոխադարձ
պարտաւորութեան կերպը հաստատ-
ուած ըլլալուն . պարտաւորութիւն մը
զոր աարևոյն առ օրը մարդիկ իրարու
կը հատառուցանեն . ինչու որ աս սովո-
րութեան առթիւը՝ ձեզ մոռնալո պի-
տի դարմանեմ, որ արդարե յանդիմա-
նութեան արժանիք է : Համարձակա-
պէս ձեզի կը խոսապվանիմ որ բնաւ
նամակ դրելու երես չունիմ : Կը ջա-
նամ որ աս պատեհութիւնը ձեռքէ
չփախուցած խոսապվանիմ թէ՝ թէ և
ձեզ մոռցած կերեիմ, բայց միշտ ձեր
երջանկութեանը համար բարեմադ-
թութիւններ ընելէ դադարած չեմ :
Առաջ սիրտս ինչպէս որ գիտէիր՝ հի-

մայ ալ անանկ է . միայն ժամանակ
կին սլարագ աներն են՝ որ անիկայ
վոխուած ցցուցին : Եւ որովհետեւ
գիտեմթէ ձերինն ալ փոխուած չէ ,
կը յուսամ որ դուք ալ առաջ ինչ որ
էիք՝ հիմայ ալ նոյնն էք : Եւ եթէ
տարւոյս սկիզբ ինծի համար խընդ-
րելու բան մը ունիմ , ձեր բարեկա-
մութիւնն է՝ զոր միշտ շարունակե-
լով իս առաջուան պէս երջանիկ ը-
նէք : Ողջ եղիք :

* * *

ԻԱ. ՆԱՄԱԿ

Պաշտպանի

Բարեկամ .

Նամակիդ վրայ աւելի ուրախացայ
քան թէ զարմացայ : Փեղի բնական
եղած անկեղծ համարձակութիւնը ա-
նոր մէջ ալ յայտնած ես : Եւու-

թեանդ նայելով՝ կը կարծէի թէ իս
մոռցած ես և կը զարմանայի : Սկսած
էի մտածել թէ արդեօք ինչ ըրած
եմ որ այսպիս երեսէ իյնամբ : Վեր-
ջապէս իս մեծ անհանդուտութենէ
ազատեցիր, ու կրկին ինծի շնորհե-
ցիր բարեկամութիւնդ զոր կը կարծէի
թէ կորսնցուցած եմ : Իրաւ որ աս
ինծի մեծ պարգև մըն է, ու տարիս
երջանկութեամբ անցնելը մեծ բարե-
բախտութիւն կը համարիմ :

Առաջ կըլլոյ ըսել թէ ասոր փոխա-
րէն, ես ալ կրկին իմ բարեկամու-
թիւնս քեզի կը նուիրեմ, թէպէտ առ
նիկա քենէ երբէք ետ առած չէի :

Ողջ եղի՛ր :

* * *

5. ԹՈՒՂԹՔ ՈՒՐԱԽԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Արախակցութեան թղթերուն մէջ
ալէաք է որ սիրոյ՝ քաղաքավարու-
թեան ու երախտողիութեան նշան-
նիր գտնուին : Մեր բարեկամներուն
հետ ուրախանող ալէաք է , որովհե-
տեւ անոնց օգուտը կուզենք . մեր
սկաշտապաններուն , մեծերուն ու հա-
ւասարներուն բարեմաղթութիւններ
ընելու ենք որ տագերուխտ ու նուխան-
ձուտ չկարծուինք : Մեր բարեկամնե-
րուն թուղթ գրելու դիւրին է , ին-
չու որ ինչ որ կ'զգանք՝ ան ալիտի
գրենք : Բայց մեր սկաշտապաններուն
ու հաւասարներուն գրել աւելի դժ-
ուարին է , ինչու որ մեր ամեն զգա-
ցածը աղատարար անոնց չենք կրնար
հասկցնել . և երբեմն կը պատահի ալ

որ բնաւ գրելու բան մը չենք կրնար
դտնել։ Անանկ ատեններ սովորաբար
գործածուած իմաստներ գործածելու
է, որ թէպէտ գովելի չէ, բայց վնաս
չունի։ Ինչու որ անանկ մեծ մարդիկ՝
աւելի իրենց պատիւ ըլլալուն կը նա-
յին, քան թէ գրուածներուն անկեղ-
ոծւթեանը :

Աս կերպ թղթերուն մէջ եթէ քիչ
մը զուարթութիւն ալ ըլլայ, վնաս
չունի, ասով սովորական եղած քա-
ղաքովորական խօսքներուն ցամաքու-
թիւնը կը ծածկուի :

Զդուշանալու է որ աս կերպ նա-
մակները՝ երկար չըլլան։ Գիտնալով
որ մեծէ ուրիշ գրողներ ալ կան, ա-
նոնց գրածներն ալ կարդալու ժա-
մանակ թող տալու է։ մտնաւանդ որ
աս աեսակ թուղթեր՝ ինքնին ձանձռ
ալի են, մանաւանդ նամակն ընդու-
նողին :

ԻԲ. ՆԱՄԱԿ

Մեծ պաշտօնի մը հասնող
մեկու մը

Մեծապատիւ տէր .

Զեր (պաշտօնին անունը հսս դը-
նելու է) ընտրուելուն համար , հա-
ճեցէք , որ հասարակութեան ուրա-
խութեանը ես ալ մասնակից ըլլամ :
Զեր իմաստութեանը , ճարտարու-
թեանն ու արդարութեանը համբա-
ւոյն համար արդէն հասարակաց սիրո-
ւը ձեր վրայ տաք է : Ամեն մարդ
այնպէս կը կարծէ , որպէս թէ աս
պաշտօնը կտտարելու համար մինակ
ծնած էք : Տէր , բոլոր հասարակու-
թիւնը , մանաւանդ . ես ձեր ծառայն
շատ ուրախ եմ . ու ձենէ արդարու-
թենէ ուրիշ բան չենք յուսար :

Ողջ եղիք :

* * *

ԻԳ. ՆԱՄԱԿ

Նոյն նիւրին վրայ պլոշտպանի մը

Տէր իմ,

Ձեր աս պաշտօնին հասնիլը լսելով
որչափ ուրախանալս չեմ կընար ըստ
բաւականին հասկցնել։ Արդարեւ մինչ
շեւ հիմայ ձեր ինձի ըրած բարերա-
րութիւնները վայելելս ետքը, ա-
սանկ զիստուածի մը համար առանց
ուրախանալու ի՞նչպէս կընայի կենալ։
Ասիկայ ուրիշ բան չէ, բայց եթէ բա-
րերարութիւններուդ փոխարէն Աս-
տուծմէ ձեզի վարձք մը՝ որ ամենէն
աւելի ձեզի արժանի է։ ոբովնետեւ
ամենը ձեզ կը սիրեն ու կը պատուեն։
Անտարակայս գիտեմ որ մինչև հիմայ
ուրիշները ձեզի շատ բարեմաղթու-
թիւններ ըրած են։ բայց աս աէ
հաստատ գիտեմ որ անոնց մէջ իմ

ըրածների ու անկեղծը դժուարաւ կը
գտնաւի : Ողջ եղիք :

* * *

Ի՞. ՆԱՄԱԿ

Ազգականի

Յանկալի բարեկամ .

Ձեր առ աստիճանին հասնիլը լսե-
լով, շատ ուրախացայ : Աս յառաջա-
ղիմութեան վրայ թէպէտ ուսւը ալ
այսի ուրախանաց, բայց աս աստի-
ճանը՝ ձեր հասնելու աստիճաններուն
վերջինը չ : Ձեր որ եղբօրորդիս էք
և ձեր ընտանեացը պատւոյն համար
աւելի մեծերը կը ցանկամ : Թէ յա-
շողութեան և թէ ձախորդութեան
մեջի բացած ճամբաններուն տեսողու-
թիւնը երկար կըլլայ : Ես իմ բախտիս
համար ամենեին ուրախանալու տեղ
չունիմ, զոնէ աղղականներուս ու

բարեկամներուս յառաջաղիմութեանը
նոցելով ուրախանամ, ինչպէս որ այս
օր ձեր վրայ ուրախացայ :

Ողջ եղիք :

* * *

ԻԵ. ՆԱՄԱԿ

Դաշատանի մեջ յողօնդ գոնոնդ
բարեկամի մը

Բարեկամ.

Արախ եմ, որ ըրիր չըրիր յաղթե-
ցիր. քեզի ուրախակից եմ: Իրա-
ւունքը քուիդ ըլլալոն՝ ամենեին
կասկած չունէի, որովհետեւ տռա-
ջոց դիտեի որ՝ դուն արդարասէր
մէկն ըլլալով, անիրաւ բանի ձեռք
չես զարներ: Հիմայ սրտիս ուրախու-
թիւնը՝ թղթով միայն քեզի իմացնե-
լու կը փութամ: Բայց կը յուսամ որ

քիչ ատենէն բերնով ալ յայտնելու
ոլատեհութիւնը կռւնենամ :

ՈՂջ եղիր ,

* * *

ԻԶ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Սիրեցեսլդ իմ .

Դատիս յաջողութեանը համար ինձի
ուրախակից ըլլալուդ շատ շնորհակալ
եմ . մանաւանդ իմ վրաս աղէկ կար-
ծիք ունենալուդ համար մեծապէս ու-
րախ եղայ : Ամեն ժամանակ ջանքս
ասանկ մէկ գովաւթեան մը արժանի
ըլլալ էր , և ասիկայ ինձի շատ մեծ
փառք կը համարիմ . քանզի քեզի պէս
անձի մը բերնէն կը լսուի , որուն
յարդը արդէն ամենը կը ճանչնայ :

ՈՂջ եղիր :

* * *

ԸՆԹԱՎԱՐ

ԻԷ. ՆԱՄԱԿ

Նոր ամուսնացող մարդու մը

Յարգոյ բարեկամ .

Չեր երջանիկ սիրոյ կասլը լսելով
շատ ուրախացայ : Աստուծմէ խընդ-
րածս մինակ աս է որ քեզի ու սիրե-
լի ամուսնոյդ երկար կերանք պար-
գեւէ . քանզի գիտեմ որ ուրիշ բա-
ներն առաջինութեամբդ ու բնական
կարողութեամբդ ստանալու կը զօ-
րես : Եւ որովհետև առաջինի մարդիկ
պէտք է որ չպակսին , ու քու զաւակ-
ներդ ալ քու հովանաւորութեանդ
տակը մեծնալով՝ քենէ տեսած օրի-
նակներով՝ քեզի պիտի նմանին , ա-
նոր համար կը ինդրեմ Աստուծմէ՝
որ քեզի շատ զաւակներ ալ տայ :
Դուն և քու սիրելի ընկերդ՝ ասկէ
ետև մէկ մարմին՝ մէկ անձ մը պիտի
համարուիք . ուստի կաղաչեմ որ եր-

կոքը ալ հետո մէկ բարեկամի պէտ
ըլլաք . բայց անանկ բարեկամութիւն
մը ըլլոյ , որ մինչև հիմայ քու ինծի
ցուցուցած բարեկամութեանդ հա-
ւասարի : Ոչ եղիր :

* * *

Ի. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Ամբելի բարեկամ .

Ամուսնութեանս համար ցցուցած
ուրախութեանդ նայելով սկրոյդ մե-
ծութիւնը կրկին անդամ ձանշցայ :
Աւատի պարտաւոր եմ որ բարեկամու-
թեանս վրայ քեզ նորէն վստահ ը-
նեմ : Արեմն ապահով եղիր , վիճակս
փրխելով սիրտս փոխած չեմ . և եթէ
հիմայ անոր խօսքը միայն կընեմ , եթ
յուսամ որ անանկ երջանիկ օր մ'ալ
սիսի դայ որ անիկայ քու աչօքդ տե-

սածի ոլես պիտի ըլլաս , և ոլխտի հաւատաս որ ինէ առելի քեզ ոիրով մարդ շունիս + Ողջ եղիր :

* * *

ԻԹ. ՆԱՄԱԿ

Նոյն նիւրին վրայ ուրիշ
բարեկամի մը

Ազնիւ բարեկամ .

Ամուսնութիւնգ լսելով՝ քեզի համար Աստուծմէ քանի մը բան խընդրելու էի . սակայն ուրախ ևմ որ Աստուծ անոնք քեզի արդէն շնորհածէ : Կարծես թէ Աստուծ շատօնցուընէ ի վեր քեզի համար արժանի ընկեր մը ցնտռած ու պատրաստած ըլլալով , վերջապէս՝ ձեզ իրարու շնորհեց , հիմայ երկուքդ ալ երջանիկ էք , ինքնին յայտնի է որ ասանկ երկու ընտրեալ որտերու միաւորութենէն

արշավ օրհնութիւններ յառաջ ոլիտի
պահ : Ողջ եղիք :

• • *

Լ. ՆԱՄԱԿ

Հարուստ մարդու մը նետ
նոր ամուսնացած կին մը
ուրիշ կնեկան մը

Տիկին .

Հիւանդ ութեանս պատաճառաւ
տունը մնալու սսիպուած ըլլալով նե-
րէ որ քու արժանաւոր և երջանկառիթ
ամուսնութեանդ համար զգացած ու-
րախութիւնս քեզի զրով իմացունեմ :
Աստուած բոլոր առաքինութիւննե-
րով քեզ զարդարած էր , հիմոյ հա-
րըստութիւն ալ տուաւ . ինչու որ
քենէ մէկ ուրիշը՝ անիկայ քեզի չափ
աղէկ չը կընար գործածել : Անկէ
զատ , քեզի անանկ ընկեր մ'ալ ընտ-

բեց որ՝ անթիւ բարի բնաւորութիւն-
ներով զարգարուած է, քու վրադ-
ալ կատարեալ սէր ունի. աս ողար-
գեւն արդարև գին չունի: Անոր քու
վրագ սէր ունենալը՝ յայտնի է. քան-
դի քանի որ քեզ ամեն բանէն աւելի
առաջինութեանգ համար ընտրեց,
հարկաւ պիտի սիրէ: Աստուած ձեզի
պէս երկու ընկերներ, որ միայն սի-
րոյ համար միացած էք՝ անշուշտ պիտի
օրհնէ: Զեր վրայ ունեցած սէրո՝ յա-
փառեան պիտի ըլլայ, և կը յուսամ
որ ձեր սէրն ալ ինքի համար նոյն-
պէս պիտի ըլլայ: Ոզչ եզիք:

* * *

ՀՅՈՒՅՆ

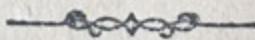
ԼԱ. ՆԱՄԱԿ

Անդրանիկ զարկի ծննդեան համար
Բարեկամ.

Սիրելի տիկնոջդ զաւտկ մը ունե-

նալուն լուրը՝ իս շատ ուրախացոյց ³ Աս անանկ օրէնութիւն մընէ որ Աստուած իր ուզածին կուտայ , անոր համար մենք ալ ոկտք է որ անկէ չնորհակալ ըլլանք : Ոհ , երանի թէ ձեզի աղէս , իրենց զաւկըներն տղէկ կըրթելու եղանակը զիտցով , ու հարըստութեան հետ՝ իրենց առաքինութիւնն ալ անոնց ժառանգութիւն տուող ծնողքները շատ ըլլացին : Զկըրնար ըլլալ որ ձեզի օդուտ մը ըլլայ և ես չուրտխանամ . մինչև ի մահ տլայնալէս պիտի ըլլում : Աղջ եղիք :

* * *

Ա. ՆԱՍԱԿ

Չափի ծննդեան համար

Չարոն .

Քեզի զաւակ մը ծնանելը լոելով
շատ ուրտխացայ : Բոել է թէ քու

առաքինութիւններուդ ուրիշ յաջորդ
մըն ալ պատրաստուած, քեզի պէս
ուրիշ մ'ալ ծնած է: Ասոր համար
ուրիշներն ալ անշուշտ պիտի ուրա-
խանան: Աս զիազուածն աղէկ պա-
տեհութիւն մըն է՝ որ ձեր վրայ ու-
նեցած յարգս կրկին յայտնեմ ու ան-
կեղծութեանս վրայ ձեզ ասլահով ը-
նեմ: Ոչջ եղիք.

* * *

Լ.Գ. ՆԱՄՈՒԿ

Հօր մը իր որդիոյն
ամուսնութեանը վրայ

Բարեկամ:

Ինծի զաւկիդ հարսանեացը վրայ
տուած լուրէդ աւելի մեծ ուրախու-
թեան լուր մը չէր կրնար ըլլալ: Ո-
րովհետեւ անկարելի է որ ձեզի եզած
բաներուն վրայ գոհութիւն և ուրա-

խութիւն չխմանամ, անոր համար աս
դէպքին մէջ անհնարին է ինձ ձեր
խնդութեանը մասնակից ըլլալ։ Կը
յօւսամ որ աստնկ կարեւոր կէտի մը
մէջ՝ ցցուցած սիրոյ և գոհութեան
նշաններուդ փոխարէն՝ զաւակդ ալ
իր պատւոյն արժանի եղած երախ-
տագիտութիւնը՝ պիտի ռւնենայ ։
Աստուած տայ որ մինչեւ մահուանդ
օրն՝ անկէ գոհ ըլլաս, ու ինչպէս որ
աս լուրն ինծի տալով իս ուրախա-
ցուցիր՝ անանկ ալ կըկին շնորհք ը-
նես հաւատալու՝ որ ես ալ դէալ ի
քեզ յաւիտեան մի և նոյն սէրս ու
անկեղծութիւնս պիտի ռւնենամ։

Ողջ եղիր։

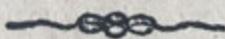
ԼԴ. ՆԱՄԱԿ

Հօր մը իր աղջկանը
ամուսնութեանը վրայ

Բարեկամ .

Աղնիւ աղջկանդ . ամուսնութեանը
վրայ հիմայ ես ալ քեզի չափ կուրա-
խանամ . կը ցանկամ որ անոր արժա-
նուորութեանը չափ Աստուած անի-
կայ երջանիկ ընէ . և արդարե ատ-
զաւակը ինչ բանի արժանի չէ : Եւ
որովհետեւ Աստուած առաքինին ան-
վարձ չի թողուր , անոր համար ա-
ներկրայ եմ՝ որ դուն ալ անոր եր-
ջանկութիւնը տեսնելով՝ միշտ պիտի
ուրախանաս : || ՂՋ Եղիք

* * *

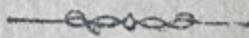
ԼԵ. ՆԱՄԱԿ
Չատասխան

Յանկալի Բարեկամ :

Զաւկիս ամուսնութեանը վրայ գրածներէդ հասկցայ, որ դռւն ինծի պատահած բաներուն վրայ անտարբեր չես : Շատ շնորհակալ եմ քենչ, և կաղաչեմ, հաւատա, որ ես ալ իմ կողմանիս շատ ուրախ պիտի ըլլամ, եթէ քու երջանկութեանդ վրայ նոյն զգացումն ունենալս քեզի իմացնելու պատեհութիւնն ունենամ :

ՈՂՋ Եղիբ :

* * *

ԼԶ. ՆՈ.ՄՈ.Կ

Ճանապարհորդութենէ ողջ անողջ ետ դարձողի մը

Բարեկամ :

ՈՂՋ առողջ դառնալու դ վրայ շատ

ուրախ եմ, և աս ուրախութիւնս
մինչև հիմայ քեզի իմացուցած կըլ-
լայի . բայց խորհելով որ ճամբէ եկած
և շատ նեղութիւն քաշած ես , ուստի
և հանգստանալու պէտք ունիս , անոր
համար համբերեցի , որ քեզի անհան-
գըստութիւն չտամ : Փառք Աստու-
ծոյ որ կրկին մեզի դարձար . բարե-
կամներդ ու մանաւանդ ես՝ ամեն օր
Աստուծմէ աս միայն կը խնդրէինք :
Եւ ինչպէս որ դուն առջի սրտովզ-
դարձար՝ դիտցած ըլլաս որ ես ալ
նոյն սիրտն ունիմ , և մանաւանդ
առջի սէրս ես առաւել աւելցած է .
կաղաշեմ որ աս խօսքիս հաւատաս :

Ողջ եղիր :

* * *

ՀՅՈՒՅՑ

Ա. ՆԱՄԱԿ

Նոր նիւանդութենէ ելող մեկու մը

Սիրելի բարեկամ.

Երկար հիւանդութեանդ ժամանակը՝ որչափ վախ և անձկութիւն որ ունեցայ, նորէն առողջանալդ ալ լսելով՝ այնչափ աւելի կուրախանամ։ Այսուհետեւ առողջութեանդ աւելի զգուշացիր ըսելն աւելորդ է, քանզի արդէն քու զգուշաւորութիւնդ՝ զիս տեմ։ սակայն բարեկամութեանս պարտքն է պատուիրել որ քու անձդ շատ աղէկ նայիս։ Օրէ օր ուժ առնելու ես, ուստի ամեն բան խոհեմութեամբ գործէ, որպէս զի մենք աւքիչ ատենէ քեզ տուածուան պէս առողջ տեսնելու ուրախութիւնն ունենանք։ Եթէ ատ ցաւերը քեզի կրել չուալը փափաքելով միայն ըլլար, ան-

շուշտ իմ փափաքներովս ամենևին
հիւանդ ըլլալու չէիր : Ոչջ եղիր :

* * *

Լ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Բարեկամ :

Առողջանալուս վրայ ցցուցած բարեկամական նշաններուդ համար քենէ բրչափ շնորհակալ ըլլամ՝ քիչ է : Արդարեւ ուժս օրէ օր կաւելնայ : բայց քու խոհեմ խրատդ չմոռնալով՝ ինքզինքս խիստ աղէկ պիտի նայիմ : Ամեն բանէ աւելի ուտելու ախորժակս չափաւորելու կաշխատիմ, քանզի ախորժակս այնպէս սաստիկ է որ կարծեսթէ աշխարհք պիտի կըլլեմ : Ինձի համոր ըրած բարեմաղթութիւններուդ շաա շնորհակալ եմ, ու անոնց փոխարին կը ցանկամ, որ ես

ալ ապերախտ չըլլալս քեզի իմացու-
նելու կարող ըլլամ։ Ողջ եղիր։
* * *

ԸՆԹԱՅԻ

ԼԹ. ՆԱՄԱԿ

Նոյն նիկրին վրայ ուրիշ
բարեկամի մը

Յանկալի բարեկամ։

Եթէ բարեկամներուդ մրայ ինչ
կարծիք ունենալդ չդիտնայի՝ առնդ-
ջանալուդ համար զգացած ուրախու-
թիւնս՝ աղձկ մը քեզի կը նկարագ-
րէի։ բայց դուն ինքնին դիւրաւ կըր-
նաս գուշակել։ Արդարե ինծի հա-
մար ինչ աւելի մեծ ուրախութիւն
կրնայ ըլլալ, եթէ ոչ աեսնել որ բա-
րեկամներուս ամենէն ցանկալին որ
զուն ես, մահուան վասնգին ալէ-
կոծութենէն ազատեցաք։ Աս մասին
հիմայ իմ զդացածս, քու սիրտդ քե-

զի կիմացնէ : Երաւ որ առաջաց մեր
մերը որչափ որ իրարու հետ ամուր
կերպով մը կապուած էր, աս վտան-
գը՝ որ քիչ մնաց մեղ իրարմէ պիտի
զատէր, աւելի տմբցուց : Փու առաջ-
ջանալովդ ես ալ տռողջացած եղայ .
քեզի եղած աղէ կութիւնը՝ Աստու-
ծոյ ինծի ըրած շնորհըներուն ամե-
նին մեծը կը համարիմ : Այսուհետեւ
անկէ ըրած խնդիրքս միայն աս է որ
քեզ պահէ, որպէս զի եթէ հնար է՝
քու բարեկամութենէդ չզրկուիմ :

ՈՂջ եղիք :

* * *

Խ. ՆԱՄՈԿ

Պատասխան

Բարեկամ.

Դրկած նամուկդ՝ որ բարեկամու-
թեանդ կենդանի մէկ պատկերն է,

սիրտս ան աստիճանն ուրախութեամբ
լեցուց որ՝ առողջութեանս մեծ նը-
պաստ պիտի ընէ : Իմ տռողջութեան
ցանկալս՝ միայն քու սիրոյզ անար-
ժան շըլլալս քեզի փորձով ցուցնելու
համար է : Նամակիս կարծութեանը
ներէ , ինչու որ դեռ ասկէ երկարը
շեմ կրնար գրել : Ոզ եզիր :

* * *

4. ՅՈՒՂԹԻ ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Աս կերպ նամակներուն մէջ , կո-
րըստեան տիրոջը ցաւին սոսկ մաս-
նակից ըլլալ մը կրնանք ցըցունել :
Բայց կրնանք հաւատոյ ճշմարտու-
թիւններէ միսիթարական խրտներ

ալ զրել : Մարդուս ըրած կորուսաը
որչափ մեծ ու կեանքն ալ որչափ
հարկաւոր ըլլայ , Աստուծոյ անհուն
գաղափարն ամեն բան իսպառ կը
ջնջէ . և յիշելով որ աշխարհիս վրայ
մեր անկէ բաժնուած մնալը յաւիտե-
կան չէ , կը միախարուինք : Եթէ
մեռնողը արժանաւոր մէկն է , մեռ-
նողին ազգականներաւն անոր վրայ
գովութիւն կրնանք զրել՝ բայց տո
ընելու համար մնած ճարտարութիւն
ու փափկութիւն կը պահանջուի . ա-
նոր համար պէտք է որ աս տեսակ
խրատները համառօտ ըլլան :

ԽԱ. ՆԱՄՈԿ

Բարեկամի մը որուն կնիկը
մեռած է

Բարեկամ .

Գիտեմ որ ըրած կորուսող մեծ է .

ուստի աս նամակո ոչ թէ քեզ միսի-
թարելու , այլ իմ արցունքներս ալ
քու կիններուդ հետ խառնելու համար
կը գրեմ : Վախճանեալը որուն մահ-
ուանը վրայ սուզ կընես , իրեն վա-
յելուչ եղած լառաքինութիւններուն
ամենն ալ ունէր , և առող մեծ պատ-
ուայ արժանի էր : Մայրերու մէջ ա-
մենէն ընաիրը , և տժուանոց մէջ ա-
մենէն քաղցրն ու սիրելին էր , անոր
իմաստութիւնն էր որ տունը՝ այն-
պիսի խաղաղութեան ու երջանկու-
թեան հասուցած էր : Անհամար բա-
րի բնաւորութիւններ ունէր , և քեզ
ալ ճշմարիտ սիրով կը սիրէր . քանզի
ըրլոր փափաքը քեզ մարդոց մէջ ա-
մենէն երջանիկն ընել էր :

Գիտեմ որ ասոնք գըելով բու ցու-
ազին սիրող կրկին կը ցաւցնեմ ,
բայց առանկ կսկիծ մը մարցնելու հա-
մար՝ ինչ կընամըսել : Մենք ան մեռ-

նողը՝ որ մեզի այսչափ կոկիծ պատճառեց, դովելու ու ողբալու պարտաւոր ենք. բան մը միայն կայ՝ զոր եթէ միտք բերելու ըլլանք, անոր մահուանը վրայ կրնանք մխիթարուիլ. այսինքն աս թշուառ կենաց կարճութիւնը, և աւելի երջանիկ կեանքի մը գոյութիւնը, կեանք մը ուր բոլոր բարեկամներ^{*} այլ ևս շզատուելու պայմանով իրարու հետ պիտի միանան: Մեր յայսն աս է օ բարեկամ, ուստի դու ալ ան անձը՝ որուն վրայ կողբաս հան պիտի գտնես ու հոն վերստին ստանաս:

Եթէ անկեզծ բարեկամութիւն մը և անչափ յարդ ու պատիւ քու ցաւած սրտիդ. դարման մը կրնան ըլլալ, վստահ եղիր որ ասոնք իմ սըրտիս մէջ պատրաստ են: Ողջ եղիր:

* * *

ԽԲ. ՆԱՄԱԿ

Բարեկամի մը որուն քոյք
մեռած է

Սկրելի բարեկամ .

Նազելի քրոջդ մահը՝ իրաւ ինծի
մեծ ցաւ տուաւ : Ես ալ քեզի հետ
կողբամ . նախ որ քեզի եղած որ և
իցէ ֆսաս ինծի եղած կը համարիմ .
Երկրորդ ես հանգուցեալն անձամբ
ալ կը ճանչնայի , և անոր արժանա-
ւորութեանը համեմատ ալ զինքը կը
յարգէի : Պէտք է որ դուն քու խմաս-
տութեամբդ ու քաջութեամբդ՝ բախ-
տին աս հարուածին դիմանաս . մա-
նաւանդ . որ աշխարհիս աս տեսակ
ճախորդութեանցը մէջ՝ մխիթարուե-
լու չափ բարեպաշտութիւն ալ ունիս :
Ուստի ինծի ուրիշ բան չի մնար ,
բայց քեզի հաւտացնել թէ ինչպէս

ըսի, քեզի եղած որևէ իցեւ վնաս, ինձի եղածի պէս կը համարիմ։
Ողջ եզիք։

* * *

ԽԳ. ՆԱՄԱԿ

Հօր մը որոն որդին մեռած է
Բարեկամ։

Քեզ սիրելուս ու յարգելուս համար՝ զաւկիդ կորուստը քեզի չափ ես
ալ կոկծացի։ Քեզի պէս իմաստուն
ու բաջ մարդ մը պէտք է որ ասանկ
դժուարին փորձի դիմանայ։ Արդարեւ
մինչև հիմայ քեզի եղած վնաս։ ուն
ամենէն մեծն աս է։ բայց կը յուսամ
որ ասկէ առջի ձախորդութիւններէն։
Աստուծոյ կամացը հնտզանդիլն աղէկ
սորված ես։ Ես իմ ձախորդութիւնն
ներուս մէջ աս միջոցը կը գործած եմ։

և կուզեմ որ դու ալ աս կսկծիդ մէջ
ան գործածես : Ողջ եղիր :

* * *

ԽԴ. ՆԱՄԱԿ

Բարեկամի մը որուն հայրը
մեռած է

Բարեկամ .

Գուշ ազնիւ հօրդ կորուստը՝ ինժի
ոլ մեծ ցաւքտուաւ , ու քեզի հետ
ես ալ ան կողրամ : Թէպէտ գնաց շ
բայց առաքինութիւններն ու բարի օ-
րինակները քեզի ձգեց որոնք անկո-
րուստ գանձեր են : Եւ որովհետև
միշտ զգաստ կեանք , անստգիւտ
զարք մը ու ի վախճանի բարի մահ
մ'ալ ունեցաւ . ասոնք ալ ճշմարիտ
միսիթ արութիւններ են : Աստուծմէ
կը խնդրեմ որ՝ դուն ալ անոր ալէս
միշտ բարեդործութեան մէջ գանուիտ

Նս աղէկ գիտեմ թէ արժանաւորու-
թեան մասին հօրմէդ պակաս չես .
քեզի պակսածը միայն անոր տարիքն
է , անոր երկար կեանքը կը մաղթ եմ
կուրախանամ ևս որ դուն ինչ որ
հօրդ քով տեսած էիր ու կորուսիր՝
զաւկներդ զանոնք քու վրադ արդէն
կը տեսնեն . Աղջ եղիր .

ԽԵ. ՆԱՄԱԿ

Կնկան մը որուն երիկը մեռած է

Տիկին .

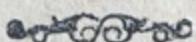
Ան անձը զոր կորանցուցինք , բա-
րեկամս էր . անոր բարեկամութեանը
փարձերը՝ ժամանակ ժամանակ ինձի
ըրած բարերարութիւններէն յայտնի
տեսած էի . ուրեմն ի՞նչպէս ես ալ
չլամ : Եթէ ցաւս քիչ մը թեթևցնելու
բան մը կայ անոր տռաքինութիւնս

ներուն յիշատակն ու Աստուծոյ արդարութեանը վրայ ունեցած յոյսն է։ և անհնարին է որ առաքինիներուն պահուած երջանկութիւնը՝ հիմայ ան չվայելէ ։ Եւ արդարեւ ան շնորհը ին անկէ աւելի ով իրաւունք ունի։ Ասոր ճշնարիտ ըլլալը՝ ուրիշներէ աւելի դուն քաջ գիտես։ քանզի շատ ժամանակէ ի վեր անոր ըրած գործքերը կը տեսնէիր։ Գոնէ ասոնք խորհելով քիչ մը մխիթարուինք ։ ու մեզ Արարշին կամացը յանձնենք ։ մեզի ասանկ մեծ կսկիծ մը տրուած աւտեննն ալ մենք ան սիրով պաշտելու պարտաւոր ենք։ Աս կսկիծները՝ ուրոնք մեր կենաց ընթացքը զդալի կերպով կը փոփոխեն, մեղի մեծ մեծ խրատներ են։ ասոնցմով կը սորվինք չվախնալ ան օրհասական ժամէն, որ օր մը մեզ պիտի գայ կոխէ, ու մեզ աս պանդխտութեան աշխարհէն պիտի

Հանէ : Աս մեր կորսնցուցած սիրելի
անձը , կրկին պիտի աեսնենք , և
Աստուած աս յոյսն իր բանաւոր ա-
րարածին այսինքն մարդուս տուաւ :
Սա ալ խորհելու ես , որ միայն Քրիս-
տոնէական սրբազան պարտաւորու-
թիւնները չեն որ քեզ քաջութեամբ
աս ցաւերուն համբերելու կը սլար-
տաւորեն , այլ անձիդ պահպանու-
թեանը համար ալ ասոր պիտի ջա-
նաս . զաւակներդ քենէ ուրիշ մէկը
չունին , գուն ալ ինքզինքդ անոնց
տալու պարախս : Ան մատաղ տուն-
կերը մշակէ' . քեզի սլէս առաքինի
սիրտ ունեցողի մը՝ ասկէ գեղեցիկ ու
ասկէ քաղցր միսիթարութիւն մը չի
կրնար ըլլալ : Անոնք քեզի՝ իրենց
հայրն ամենեին մտքէ չհանելու յիշա-
տակներ պիտի ըլլան , և թէպէտ ա-
սոր համար միշտ ցաւերդ պիտի նո-
րոգուին , բայց ան ցաւերը քեզի վը-

նաս մը չընելէ զատ, մեծ օգուտ ալ
կրնան ունենալ։ Ես քու պատուա-
կան ամուսնոյդ բարեկամն էի. եթէ
կարելի ըլլար կեանքս անոր փոխա-
նակ կուտայի. հաճէ՛ ուրեմն, Տիկին,
որ Նոյն զգացումը քեզի ու քու զաւ-
կըներուդ վրայ ալ ունենամ։

* * *

ԽԶ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Յարդոյ Թարեկամ։

Նամակդ ինձի հասած ժամանակը՝
եթէ միսիթարանըու վիճակի մէջ ըլ-
լայի և անշուշտ անով պիտի միսիթար-
ուէի. բայց անիկա՝ ինձի նոր ար-
ցունքներ թափել տուաւ, ու զիտ
բնաւ չկրցաւ սփոփել։ Իմ թշուառ
տանս վրայ ցցուցած բարեկամու-
թեանդ համար որչափ ուրախանալ։

չեմ կրնար քեզի բացատրել։ Մնծու-
պէս շնորհակալ եմ։ և ինչպէս որ
սիրելի տէրս քեզ մասնաւոր կերպով
մը կը յարդէր՝ ասանկ ալ ես ըստ
կարի զաւկներուս պիտի սորվեցնեմ
որ նոյն կերպով՝ հօրերնուն այս պարա-
տաւորութիւնը չի մառնան :

Ողջ եղիր։

* * *

ԽԵ. ՆԱՄԱԿ

Հիւանդ մը միսիթարելու նամար

Բարեկամ։

Քու հիւանդութեանդ լուրն ինձի
մեծ ցաւ տուաւ, քանզի գործքերուս
պատճառաւ հոս գերւոյ ոլէս արգիլ-
ուած ըլլալուս համար չեմ կրնար գալ
որ ցաւս քեզի անձամբ իմացնեմ. ա-
ռով թերես քիչ մը կը սփոփուէիր։
Կաղաչեմ, սիրելիս և ստէպ զբելով

առողջութեանդ վիճակը ինծի իմացուր + որ գոնէ քիչ մը հանգստանամն Եկածը գարուն է , անշուշտ օդերը քեզի պիտի օդնեն . և կը յուսամթէ քիչ ժամանակի մէջ աղէկ պիտի ըլլաս : Ողջ եղիր :

* * *

ԽԸ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Անկեղծ բարեկամ .

Հիւանդութեանս համար ունեցած ցաւդ ինծի կը յայտնես . շատ շնորհակալ եմ . ու ինչպէս կըսես , հիւանդութիւնս ալ սկսաւ կամաց կամաց տկարանալ : Կարծես թէ օդն օրէ օր մեղմանալով առողջութեանս կօգնէ . բայց տակաւին շատ տկարեմ . ուստի ներէ որ ասկէ աւելի երկար չեմ կընար գրել : Ողջ եղիր :

* * *

ԽԹ. ՆԱՄԱԿ

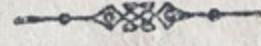
Զախորդուքեան հանդիպող մեկուն

Բարեկամ.

Քեզի պատահած ձախորդութիւնը
եթէ իմ գլուխս եկած ըլլար, աւելի
ցաւ չէի կրնար զգալքան զոր հիմայ
կ'զգամ: Բայց աղէի գիտեմ որ ա-
սանկ ձախորդութիւններու համար
կը վշտանաս, ոչ թէ շահերուդ մնաս
տալուն, (թէև արդարեւ աս կողմանէ
կրած վնասներդ մեծ են), այլ ա-
նոնց պատճառած սրտի անհանգըս-
տութեանը համար. և իրաւունք ու-
նիս: Ամենքս ալ բախտին հարկատու
կը ծնինք, և ով որ աս պարտքը ժամ
մ'առաջ վճարէ, ամենէն երջանիկն
է: Յոյս ունիմ որ ալ մենք աղատե-
ցանք, ու ասկէ ետքն աւելի երջա-
նիկ պիտի ըլլանք: Եթէ Աստուած
ուզածներս կատարելու ըլլոյ, ան-

շուշտ քու ձեռնարկութիւններդ այ-
սուհետեւ աւելի յաջող պիտի ըլլան ։
Ողջ Եղիք :

* * *

Ծ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Բարեկամութեան ։

Բարեկամութեան մէջ անկեղծ ցաւ-
ակցութենէ աւելի քաղցր բան չկայ。
և անոր մեծ փորձն ալ, մեր սիրե-
լիներուն ձախորդութեանը մասնակից
ըլլալն է : Իմ անյաջողութիւններուս
վրայ ցցուցած կոկիծդ՝ իմ կոկիծնե-
րուս կէսը թեթեցուց, միւս կէսն ազ-
համբերութեամբ տանելու ինծի մեծ-
օդնութիւն տուաւ : Ողջ Եղիք :

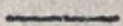
* * *

5. ԹՈՒՂԹՔ ՑԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՑ

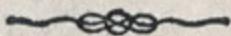

Աս տեսակ թղթերու մէջ յատուկ
խոհեմուլթիւն ու չափաւորութիւն
պէտք է : Եթէ կրիւք և վրէժխնդ-
րութեան հոգւով որպէս թէ ոխ առ-
նելու համար զրենք , շատ անդամ
նամակն ընդունողին հետ այլ ևս չը
հաշտուելու պայմանով կաւրուինք : Խօ-
սակցութեան մէջ աւելի կամ պակաս
խօսիլն այնչափ վնաս չըներ , քանզի
կը մոռցուի . շատ անդամ ալ դեռ
կրարմէ չզատուած կը հաշտուինք .
բայց գրուածը չի մոռցուիր , մարդուս
որտին աւելի կազդէ , կրկին կրկին
կրնոյ կարդացուիլ , ու կերպ կերսլ
մեկնութիւններ տրուելով որտի կը ս-

կիծը կը նորոգէ : Ուստի ասանկ նա-
մակ մը գրելու ժամանակ նախ գրած-
նուս վրայ խորհելու ենք ու օր մը
ետքը ձգելը միշտ լաւագոյն է : Բեր-
նին եկածն անխորհրդաբար գրելուն
մէկ մասն ալ աս է որ ղիմացինին
ալ իր ուղածն ըսելու իրաւունք կու-
տայ . և ասանկով շատ անգամ մեր
սիրտն՝ անկէ աւելի կը կսկծէ :

Տեսակ մը յանդիմանութիւն ալ կայ
որ այնչափ խոհեմութիւն չուզեր .
բայց անիկայ միայն բարեկամի կրնայ
ըլլալ . երբ կը տեսնենք թէ մեզ մոռ-
նալու պէս կընէ , նամակ չի դրեր ,
կամ ձանձրութիւն տալէ վախնալով
լուռ կը կենայ , ան ատեն թեթև
կերպով մը կրնանք յանդիմանել , բիչ
մը նեղանալ ցուցնելով . բայց ասոնց
ամենն ալ վայելչութեամբ , խենդն
ի խենդը ընելու չէ : Ճշմարտութիւնը
զուարճացնելու և ծիծաղական կեր-

սլով ըսելու է, որ դիմացինը չի վըշտանայ՝ և նամակն ալ իր արդիւնքն ունենայ :

ԾԱ. ՆԱՄԱԿ

Եքար ժամանակ զիր ջզրող
բարեկամի

Բարեկամ.

Եթէ քեզ ադ սիրելի ծուլութենէդ հանելու միջոց մը գտնէի, դիտե՞ս արդեօք թէ ո՞րչափ յանդիմանութիւններ պիտի գրէի : Այսքան ժամանակ թուղթ մը չգրելէդ ետքը, եթէ բոլորովին աւրուիմ, տեղը չէ : Ես քու բնութիւնդ այնչափ աղէկ հասկցած եմ որ առանց խաբուելու կրնամ գրաւ բռնել՝ թէ ինձի դեր չգրելուդ որչափ ատեն ըլլալն ալ չես զիտեր : Ուստի ես քեզի օգնեմ. երկու ամսէ աւելի է որ թուղթ գրած

չես . աս քեզ անշուշտ պիտի զարմա-
ցընէ : Ուրեմն պատճառանքներ գըտ-
նելու նայէ , քանզի կարօտ ես . և
նայէ որ պատճառներդ ալ իրաւացի
ըլլան , որ իս մոռցած ըլլալդ յայտնի
չըլլայ : Սուրհանդակները կանոնաւոր
կերպով չեն երթար գար կըսես . ա-
տոնք հին պատճառներ են . հիւանդ-
էի ըսէ , կամ շիտակը խոստովանելով՝
գրելու հեղգացայ , բայց քեզ միտքէս
հանած չեմ ըսէ : Երկան չընեմ , թէև
պիտի ամնաս , սակայն պէտք է որ
պատասխան մը գրնո . ու վերջին
նամակը գրած օրէդ սկսելով ամեն
մէկ օրուան համար՝ մէյմէկ առղ բան
պիտի պահանջէի , բայց մեզք ես ,
բարեկամութեանս երեսէն այնշափի
նեղութիւն մի՛ կրեր : Ընտանիքս ողջ
առողջ է : քեզի բարե կընեն :

Ողջ եղիր :

ՄԲ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Աղնիւ բարեկամ.

Աղէկ աղէկ, սրդողէ սրդոզածիդ
չափ. եթէ աւելի բարկանաս, աւելի
շնորհակալ կը լամ. ասոնք՝ սիրելէ
ու զրաս հոգ տանելէ յառաջ կու-
պան. եթէ ագ համարձակ բարեկա-
մութիւնը չունենայիր, իս արդարա-
ցընելու պատճառ մը պիտի վնտաելի.
բայց վառք Աստուծոյ անկէ ալ ա-
ղատ եմ. Ես ծոյլ եմ, անանկ չէ. ·
աղէկ, թող ծոյլ ըլլամ. գուն գիտես
որ ծոյլերն ամենէն աւելի երազ կը
տեսնեն. ես ալ չառ տեսայ ինք-
զինքս ընտանեացդ մէջ կը կարծէի:
Կը յուսամ որ չես երկմտիր՝ ու կը
հաւատաս որ, եթէ քեզի օդաւակար
ըլլալու դիպուած մը պատահէր, նա-
մակ զրելու մէջ ըրածիս պէս չէի ը-

ներ, ժրութիւնը ձեռք կառնէի :
ինէ շատ բարե ըրէ ընտանեացդ, ու
ողջ եղիք :

* * *

ՅՈՒՅՈՒՆ

ԾԳ. ՆԱՄԱԿ

Նոյն նիսքին վրայ ազգականի

Սիրելի բարեկամ .

Եթէ քեզի ունեցած սէրսնաստիկ
շըլար, կոռտանդնուպօլսէն՝ մեկնելէս
ի վեր աս վեց ամսուան մէջ գիր մը
չգրելուդ համար, քեզի երկար յան-
դիմանութիւններ կը գրէի : Բայց
գիտնալով որ դուն ազգականութեան
ու բարեկամութեան պարտաւորու-
թիւնները, մանաւանդ դէպ ի քեզ,
աղէկ կը ճանչնաս, անոր համար ա-
նոնց կատարմանը մէջ թերութիւն
ցուցնելու, քեզի յանցանք շեմ կըր-
նար համարիլ : Ասոնք խորհելով ա-

ոռղջութեանդ. համար սիրոս ահու
գոզի մէջ է Ուստի կաղաչեմ, երկու
տող գրով իս աս անհանդստութենէն
ազատէ : Ողջ եղիր :

* * *

ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ

ԾԴ. ՆԱՄՈԿ

Երկար ժամանակ նեռուն ըլլալէն
Ետք եկած ժամանակն ալ քովեր-
նիս շատ ջկեցող բարեկամի մը

Բարեկամ :

Գովս այնշտփ քիչ կեցար՝ որ քեզ
յանդիմանելու չժամանակ չդտայ :
Երեք տարի ինէ զատուելէդ ետքը՝
Երեք վայրկեանի չափ ալ քովս չկե-
նալ՝ ի՞նչ ըսել է : Զէ ասիկայ նե-
րելու բան չէ . ասոր վրէժը նոյն իսկ
բարեկամութեան կը յանձնեմ՝ որ
անշուշտ քեզ ովհատի ալատժէ : Որչափ

կրնաս քեզ արդարացուր . խիղճդ
քեզ շատ պիտի շարչաբէ , աղէկ գի-
տեմ . հիմայ ալ ասով կը մխիթար-
ուիմ : Այսուհետեւ գնա ինչպէս որ
կուզես այնպէս ըրէ . բայց օր պիտի
գայ որ աս մեծ յանցանքը խոստովա-
նելու պիտի ստիպուիս քանզի պար-
տաւորութիւնդ է : Ոչ եղիր :

* * *

ԵԵ. ՆԱՄԱԿ

Երկար ժամանակ քաղը զգրող
հօր մը

Աիրելի և ոլատուական հայրս :

Քու աս լռութիւնդ իս շատ կը
վախցնէ : Հիւա՞նդ ես արդեօք . կամ
անանկ մեծ ձախորդութեա՞ն մը հան-
դիպեցար՝ որ վայրկեան մը անդամ
զաւակդ չես կրնար յիշել : Արդեօք
քեզ ակամայ նեղացուցած եմ : Աւ-

հոգութիւն կընես, չեմ կրնար ըսել,
քանզի զաւկներուդ վրայ որչափ սէր
ունենալդ՝ շատ փորձերով տեսած-
եմ։ Կաղաչեմ, հայր, իս առ դառն
մտատանջութենէն ազտոտի, եթէ
յանցանք ալ ունիմ ներէ։

ՈՂՋ ԵՂՋ :

* * *

ԵԶ. ՆԱՄԱԿ

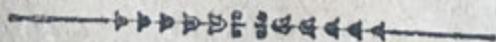
Յանձնուած գործը ետ ճգող մեկուն

Բարեկամ։

Քենէ բողոք ըրած ատենս ալքեզ
սերտ սիրով կը սիրեմ ըսել՝ բաւա-
կան չէ, մեր խօսքին գանք ։ Քեզի
դործ մը յանձնելու համարձակեցայ,
դու ալ սովորական քաղաքավարու-
թեամբդ՝ կատարելու խօսք տուիր,
ես հաւատացի ։ դործն ալ ինձի հա-
մար շատ կարեւոր էր ։ Բայց չեմ զի-

տեր , արդեօք խոստում բոլորովին
մռոցա՛ր ըսեմ : Եթէ ըսեմ՝ վերջը
գէշ պիտի ըլլայ : Վախճամթէ գործ-
քերուս ետ մնալուն համար մնաս
կրելէս ետքը , բարեկամութիւնդ ալ
կորսնցնեմ՝ որ ինձի այնպէս պատ-
ռական է : Գիտոցած ըլլաս՝ որ աս
գործը չես ալ միտքէս հանեցի , և
կուղեմ որ դուն ալ մոռնաս : Աղէկ
գիտեմ՝ որ հիմայ ինձի թուղթ գրելու
չես համարձակիր . բայց հանդարտ
եղիր , ու գիտցիր որ պատերազմ չե-
ղած խաղաղութիւն եղաւ : Ուրեմն
թող ամեն բան իր առջի վիճակը
գտնէ . միայն քեզի այսուհետեւ ալ
գործ չյանձնեմ : Ոչ եղիր :

* * *

ԾԷ. ՆԱՄԱԿ

Անհոգ բարեկամի

Սիրելիս .

Այսուհետև մի՛ պարծենար թէ
բարեկամութեան աղէկը ես գիտեմ
վեց ամիս է որ քեզի նամակ մը գրե-
ցի , անկէ ի վեր ալ անկողինը հի-
ւանդ պառկած եմ , ու քենէ երկու
տող գիր մը չկրցայ ընդունիլ : Աղէկ
հասկըցայ որ՝ եթէ մեռնիմ ու քանի
մը տարի ալ անցնի . տակաւին հոգ
պիտի չընես : Աս մասին զգոյշ նզի՛
քանզի աս դիպուածք հնարաւոք

Ողջ եղիք ,

* * *

Յ. ԹՈՒՂԹԻ ԱՆՁԻՆ ԱՆՄԵՂԱԴ-
ՐՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Յանցանքի մը տէր համարուելէն
ետքը և մեզ արդարացնելու յատուկ
կերպ մը չկայ . դիպուածին պարա-
գաներուն նայելու է : Բայց ինչպէս
գրուի՝ թող գրուի , գլխաւորապէս
նայելու է որ , չկարծուի թէ գըր-
ուածը բանի գրուած է , ոչ թէ մեր
կամքը ։ Եթէ գրածո՞րենց յան-
ցանքը չպահող և այլ համարձակ խոս-
տովանողներուն համար միայն ըլլար ,
կըսէի թէ յանցանք ունենալը խոստո-
վանի , արդարանալու համար անկէ
աղէկ ճամբայ չի կրնար ըլլար : Բայց
ընդհանրապէս մարդիկ աս պատուի .

րին դիւրաւ չեն կրնալ անսալ . և
որշափի յանցանք ունենան , միշտ կը
նային որ պատճառանքներ գտնեն .
մանաւոնդ երթ ուրիշէ ներում ու-
ղելու կըստիպուին : Ուրեմն նայելու
է որ՝ վարպետութիւն բանեցնենք ,
և աւելի չնեղացնենք ան՝ որուն սիր-
տըն առնել կուզենք . պակասաւոր
գտնուելնուս համար վիշտ , և պա-
կասութեան տեղը լեցնելու ալ յօժա-
րութիւն մը ցցունենք : Եթէ յան-
ցանքը պզտիկ բան է , դրուածը պարզ
ու զուարթ կերպով մը ըլլայ , զնաս
չունի . բայց խեղկատակութեան զար-
նելու չէ , ինչու որ դիմացինին սիր-
տըն առնելու տեղ՝ աւելի կը զայրա-
ցընենք :

ԾԼ. ՆԱՄԱԿ

Մեկուն սիրան առնելու համար

Տէր .

Սրտիս խռոված ատենը՝ քեզ նեղացուցի : Բուռն կիրքով մը վառուած ատեն՝ մեր բերնէն ելածին տէրը չենք . ասիկայ հիմայ համարձակ կըսեմ , քանզի բարկութեան ծուխերը միտքիս մէջէն դուրս ցնդեցան : Փուբարեկամութիւնդ իմ քովս այնչափ անգին է , որ անիկայ չկորսնցնելու համար , անիրաւ ու վատ ամօթը մըտիկ չեմ ըներ , որ ընգհանրապէս մեր յանցանքներուն ներում դտնելու արգելք կըլլայ : Ես պարտքս կատարեցի , քու բարի սիրտդ ոլ ճանչնալով՝ կը յուսամ որ կը ներես , և կըրնայ ըլլալ՝ որ նամակս չկարդացած՝ մեր մէջ եղածներն արդէն մոռցած

ըլլաս : Ներէ որ առաջուան պէս քու
բարեկամութեամբդ պարծիմ :
Ողջ եղիր :

* * *

ԾԹ. ՆԱՄԱԿ Պատասխան

Սիրելի բարեկամ :

Քու ազնիւ համարձակութիւնդ
տեսնողը՝ որչափ բարկացած ըլլայ ,
կը հաշտուի : Կան մարդիկ որ կիրք
կելլեն , բայց կիրքը հանդարտելուն
պէս՝ կը ստրջանան . ան տեսակ մար-
դերէն մէկն ալ ես եմ : Քու բնաւու-
րութիւնդ նկատելով՝ որ եթէ դըժ-
բախտութեամբ ես քեզ վշտացուցած
ըլլայի , աւելի շուտով ինծի պիտի
ներէիր , ահա ես ալ քուկինդ բոլու-
րովին մոռցայ : Ողջ եղիր :

* * *
— — —

Կ. ՆԱՄԱԿ

Պաշտպանի մը որուն Երկար ժա-
մանակ բուղը դրուած չէ

Տէր .

Այսքան ժամանակ ձեզի թուղթ
չդրելուս ներում ընդունելու համար,
ալէտք է որ ձեր բարութեանը վստա-
հիմ։ Դուք ինձի որչափ յանդիմա-
նութիւն ընէք, որտիս ինձի ըրած-
ներուն չափ ծանր շեն կրնար ըլլալ,
որ խիստ դատաւորի մը պէս՝ արդէն
զիս ազէկ պատժեց : Եթէ յանցանքս
խոստովանելով կրնամ թեթևոնել,
ասանկ պզտիկ ապաշխարանքով կէս
մը թողութիւն գտնելու կարող ըլ-
լալուս համար, իս շատ առաւոր
պիտի համարիմ։ Բայց կը վախնամ՝
ըլլայ որ կարծէք թէ ձեր սովորական
ներողամտութեանը վստահելով, կըր-
ին և կըկին յանցանքներ պիտի գոր-

ծեմ, խորհելով թէ՝ եթէ նոր յանցանք մ'ալ ընելու ըլլամ, նորէն կը խոստովանիմ ու թողութիւն կը գըտնեմ։ Զէ տէր՝ ադ ամենեին միտքէս չանցնիր, ու մանաւանդ կուզեմ որ, եթէ մէյմ'ալ ձեր բարեսրտութեան յարգը չճանչնալով՝ կրկին անդամ ձեզ մոռնամ ու վշտացնեմ, խստութիւնը ձեռք առնէք։ Մոռնալ ըսելով առ երեսոյթ մոռացութիւն կիմանամ, ինչու որ՝ եթէ ձեր ցանկալի յիշատակը մտքէս կորսնցնելու շափ մոռնալ մ'ըլլայ, իրաւ անարժան կըլլամ որ իս ձեր միտքը բերէք, և ինքզինքս անհոգ կարծած ատենս՝ ձըշմարիտ ապերախտ մը եզած կըլլամ։ Զեմ գիտեր, արգեօք պիտի ըլլա՞յ որ ձեր վորքը մէկ թուղթը ձեռքս անցնի, ու ես ալ խղճիս աս ծանր բեռէն ազատած ըլլալս իմանամ։ Մինչեւ որ չառնեմ, պիտի չկրնամ հան-

գըստանալ, և եթէ անարժանութեանս համեմատ իս պատժել ուզէք, ձեր ձեռքն է, աս տանջանքս կրնան երկարել։ Ողջ եղիք։

* * *

ԿԱ. ՆԱՄԱԿ

Հիւանդութեան պատճուան բուդր գրել չկրցող մեկը իբ բարեկամին

Յարգոյ բարեկամ։

Կարծեմ իս մեռած համարած էք։ Քիչ մնաց որ ես ալ զիս անանկ պիտի համարէի, քանզի քանի որ կը մտածեմ թէ հիւանդութեանս պատճառաւ ձեզի հետ թղթակցութիւնս կտրեցաւ՝ անմիջապէս կը կարծեմ նաև որ կեանքս ալ կտրեցաւ։ Այո՛, բարեկամ։ Հիւանդութենէ ուրիշ բան չէր կրնար ինձ աս սրբազան պարտաւորութիւնը՝ վճարելու արգելք ըլ-

լալ, որ միշտ հաճութեամբ կը կա-
ապրեմ։ Ահա հիմայ նորէն կեանք
տռնելու կսկսիմ։ և այս անգամ,
անօգուտ տեղը աշխարհ դարձած չըլ-
լալու համար, ձենէ իմանալ կուզեմ
թէ։ դուք անիկայ ի՞նչպէս կանցը-
նէք։ Ահա հիւանդի այսչափ գրելը
բաւական է։ Ողջ եղիք։

* * *

7. ԶԱՆԱԶԱՆ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՎՐԱՅ
ԹՂԹԵՐ ԶԱԻԿԻ ՄԸ ԻՐԵՆ ԾՆՈՂԱՑԸ
ՈՒ ՄԵԾԵՐՈՒՆ ԳՐՈՒԱԾ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Աս տեսակ թուղթերը գլխաւորա-
սէս սիրով ու յարդանօք դրուած
պիտի ըլլան։ ծնողաց ու մեծերու

գրուածք՝ հարկաւ բարեկամի մը կամ
հաւասարի մը գրուածին պէս՝ հա-
մարձակ չի կրնար ըլլալ։ Անոնց բա-
րութեանը վստահելով՝ եթէ շատ խո-
նարհական կերպով չգրուի, գոնէ
չափաւորութեամբ ու զգուշութեամբ
գրել հարկ է։ այնպէս որ մեր անոնց
յարգութիւն ու պատիւ ընելը, մեր
գրուածներուն մէջ յայտնի ըլլայ և
Լսենք թէ սխալ մը ըրած են, զոր
անպատճառ անոնց իմացնել պէտք է,
անանկ փափուկ կերպով մը ընելու
է, որ իմանան թէ ակամայ իմացը-
նելու պարտաւոր եղած ենք։ Ընդ-
հանրապէս խօսելով և մարդ աւելի
սրտով զգացածը կը բելու է, քան թէ
մտքով խորհածք։ և աս որչափ որ
հարկաւոր է, այնչափ դժուար չէ։
ոէր ունեցիր, այնուհետև անիկայ
իմացունելը դժուարին չէ։

ԿԲ. ՆԱՄԱԿ

Յդայ մը կաղանդի օրը իր ծնողացը
կը գրէ

Աիրելի և բարի ծնողքս .

Աս ցանկալի օրեւրուն մօտենալն իս
շատ կուրախացնէ . քանզի առ օրեւրը
սրտիս մէջ եղածները ձեզի նորէն
իմացնելու աղէկ առիթ են , ինչպէս
որ ասկէ առաջ ալ շատ անդամ եղած
են : Աս գործն ինծի ոչ միայն ալարաք ,
այլ մանաւանդ հոգեկան զուարձու-
թիւն մը է որ զիս կը բերկրեցնէ :

Այո՛ , սիրելի ծնողք , ձեզ սրտանց կը
սիրեմ , ու ամեն բանէ աւելի ձեր
երջանկութեանը կը ցանկամ :

Չեմ կրնար ըսել թէ անցած տար-
ուան մէջ , շատ աղէկ կերպով վար-
ուեցայ . ան օրերս՝ ուզածիս սկս
ձեր գովութեանը արժանի ըլլալու
կերպով շանցուցի . բայց կաղաչեմ ,

հաւատացէք որ աս նոր տարւոյս մէջ,
վարքս աւելի շտկելու առաջտդրու-
թիւն ունիմ։ Եթէ ձեր բոլորովին
ինէ դժուն չըլլալն իմացնէք, ինծի
շատ մեծ ընծայ մը զրկած կըլլաք,
Ռւսուի մեծ անհամբերութեամբ ադ-
լուրը կըսպասեմ, ու կը վախնամ,
որ չըլլայ թէ ձեր աչուլներուն առ-
ջին անարժան մէկը համարուիմ, ու
ձեր օբհնութենէն զրկուիմ։

Ողջ եղիք :

* * *

ԿԳ. ՆԱՄԱԿ

Նոյն նիւքին վրայ ազգականի մը

Ցանկալիդ իմ.

Աս նամակը ձեզի դրողն աս տարի
ես եմ. գիտեմ որ տուանկ դիպուածի
մէջ, ամեն ընծայէ աւելի ձեռքիս
Դերը ձեզի ընդունելի է, անոր հա-

մար ես անձամբ դրեցի . քանզի ամեն
բարեմագթութենէ աւելի , աս փոք-
րիկ յառաջտիմութիւնս ձեզ աւելի
կուրախացնէ : Միայն ոյս ալ դիա-
ցէք որ , ձեր կենացն ու երջանկու-
թեանը համար՝ Աստուծոյ աղօթք ը-
նելէ գաղարած չեմ : Ես միշտ խե-
լօք ըլլալու կը ջանամ , դոք ալ իս-
սիրելէ մի դաղրիք : Ողջ եղիք :

* * *

ԿԴ. ՆԱՄԱԿ

Նոյն նիւրին վրայ բարերարի
կամ անոր տեղը բռնող ազգականի

Տէր .

Արարիչը մէկ կողմանէ ժամանակը
իտիցնելով , միւս կողմանէ ալ նոր
տարի բերելով մէտքս կը բերէ ձեզ
որ երկրի վրայ անոր բարերարու-

թեանը մէկ կենդանի պատկերն էք .
և ինծի պատեհութիւն կուտայ՝ որ
սրտիս մէջ ամեն օրուան ըրած գաղտ-
նի փափաքներու՝ ձեզի ալ իմացնեմ :
Մինչեւ սա օրս ձեր ինծի ըրած բա-
րերարութիւններուն ըրած փոխա-
րէնս միայն բաղձանքներ են . որոնք
թէե ձեր մեծանձնութեանը հաւա-
սարելու չափ անկեղծ են՝ սակայն
ձեր բարերարութեանը չափ արդիւ-
նաւոր չեն՝ որ միշտ կը վայելեմ : Առ-
առնք միշտ խորհելով աղիկ կը հաս-
կընամ որ ձեր ինծի ըրածներուն շատ
անարժան եմ : Բայց կազաչեմ , հաւ-
սաւացէք որ երախտագիտութիւնս
ձեզի որչափ անպառղ ալ է , գէթ
պակսելիք չունի , ու մինչեւ որ չմեռ-
նիմ , չըմնար : Ոչչ եզիք :

* * *

Տղայ մը հօրը անուան օրը

Յարդոյ Հայր .

Զենէ հեռու ըլլալս ինծի միշտ ցաւէ , մանաւանդ ոյսօր որ ձեր քով չդանուելով , որտիս անկեզծ բաղանքները ձեզի յայտնելու , և ձեր ցանկալի օրհնութիւնն առնելու կարող չեմ : Սովորութիւն եղած քազաքավարական խօսքերն ալ ձեզի չընեմ , դուցէ կեղծաւորութեան կասկածամ . աղէկ զիտէք թէ ձեզ որչոփ կը սիրեմ ու կը յարդեմ . ուրեմն ինչ խօսք կրնամ ըսել որ դործքերէս աւելի ձեզ աս * մատին ապահով ընէ : Եթէ դժբաղդութեամբ ձեզ վշտացած ըլլայի , ձենէ թողութիւն առնելու համար անօգուտ խօսքեր չեի փնտռեր , ոյլ աւելի վարքս կը շտկէի : Նմանապէս ո՛րս ձեզի հաւ-

տացնելու համար ալ այնպէս կընեմ,
գործքերովս կը ջանամ ձեզի յայտնել։
Այս օրուան պարագան այս յայտա-
րարութիւնն ընելու ինծի առիթ աը-
ռւաւ։ Աստուած տար որ երկար
ժամանակ ասանկ յայտարարութիւն-
ներ ընելու պատեհութիւն ունենայի։

Ոչ եղիր։

* * *

ԿԶ. ՆԱՄԱԿ

Տունեն նոր զատուսդ աղջիկ մը
իր մօրը

Դիմած մայրս։

Թէպէտ դիտէի թէ քենէ պիտի
զատուիմ, բայց զատուելէս ետքը
տակաւին այնպէս ցաւ զգացի, որպէս
պէս թէ բնու դիտցած չըլլայի։ Ո՞րն
է աս կեանքին երջանկութիւնը։
Քանի որ երջանկութիւնը մեր ձեռքը

չէ , ի՞նչպէս կրնանք մեզի համար
հոստոտաել : Կը տեսնեմ որ աշխարհիս
մէջ անմեղ ուրախութեան ցանկալն
ալ շատ անդամ մնձ վոանդներ ու-
նի : Քանի մը օր , քու քովդ եղած
ատենս ունեցած ուրախութիւններուս
մնասը՝ կենացս օրերուն մէջ պիտի
քաշեմ :

Քեզ ամեն տեղ պիտի վիճուռեմ ,
պիտի ուզեմ , բայց պիտի չկրնամ
գտնել : Ո՛հ , սիրելի մայր , գոնէ
թղթերովդ առ վիշտս՝ քիչ մը թե-
թեցնելու ջանա , քու վրադ ստէպ
ստէպ լուր տուր , քանզի առանց ա-
նոնց չեմ կրնար ըլլուլ • Ողջ եղիր :

* * *

ԿԵ. ՆԱՄԱԿ

Տղայ մը մօրը մահուանը վրայ
իր հօրը

Սիրելի Հայրս •

Որչափ թշուառ ենք, անտենկ մէկը
կորուսինք, որ աշխարհի մէջ ամենէն
աւելի մեզ կը սիրէր « Ինծի համար
այնչափ նեղութիւններ քաշողն՝ ալ
սլիտի չ'ըրնամ տեսնել»: Քու որտիդ
ցաւէն խմբնա ալ կրնաս հասկնալ: Ու
ինչու համար աս դտոն արցունքները
հիմայ քու քովդ չեմ կրնար թափել.
քու քովդ կըսեմ, քանզի գուն միւ
նակ ինծի ապաւէն մնացիր, և քեզ
մովէ միայն որքիչ մը սիրտս կը հան-
գըստանայ: Հիմայ ըանով մը միայն
քիչ մը ինքզինքս կրնամ միւխթարել,
և աս է որ դիտեմթէ մայրս իր այն-
չափ առաքինութիւններուն արժան

եղած փոխարէնն արդէն տռած է .
և եթէ օր մզ աս աշխարհիս սահմանա-
ներէն զատուելու ըլլամ , ես ալ թե-
րես անոր քով Ամենակարողին զիրկը
նստելու արժանի կրնամ ըլլալ , որն
որ արդարներուն հողին իրենց հո-
ղեղէն մարմինէն՝ միայն անվախճան
փառօք պսակելու համար կը բաժնէ :
Այս , սիրելի և պատուական հայր ,
օր պիտի գոյ որ մենք ան պատուա-
կան կնկանք հետ մէկտեղ սլիտի ըլ-
լանք , և ան տուն մեր աս կոկիծ-
ները խնդութեան պիտի փոխուին :
Եթէ քու սիրուդ նորէն կը կոկըն-
ցունեմ , ու քեզի նոր արցունքներ
թափել կուտամ , ներէ , հայր , կա-
ղաչէմ , ներէ ինծի : Քեզ միսիթարել
կուզեմ , բայց կոկիծս քեզի չեմ կըր-
նար հասկցնել : Ինծի ունեցած սիրոյդ
վրայ մօրս սէրն ալ աւելցուր , ես աչ-
ձեռքէս եկածին չափ սլիտի ջանամ ,

որ իմ որդիական սիրովս ու յարգաց
նօքու քու կոկիծդ թեթևցնեմ :

Ողջ եղիք :

* * *

ԿԸ. ՆԱՄԱԿ

Հեռու տեղ մը ուսման գացող
տպայ մը իր ծնողներուն

Սիրելի և պատուական ծնողք .

Ահա վերջապէս ձեզ պիտի տես-
նեմ : Ան երջանիկ վայրկենին հաս-
նելու համար անցնելիք ժամանակո ,
ոհ , ո՞րչափ երկար կուգայ ինծի :
Տարուան մը աշխատութեանս փոխա-
րէնը պիտի առնեմ , ձեզ պիտի վայելեմ :
Ըստ շահս որչափ դոյզն ըլլայ , հի-
մայ ինծի պարծիկ մը կուգայ . և ուս-
ման ատենը կրած դժուարութիւն-
ներս բարովին մասնալով , ձեր յոյսը

ունայն չհանելուս ուրախութենէն
ուրիշ բան չեմ զգար : Այսուհետեւ
ալ ձեզի մօտ ձեր առաքինութիւնները
սկիտի սորվիմ, որոնք ձեր օրինակ-
ներով ինծի աւելի դեղեցիկ սկիտի
երևան : Անոնք չէ թէ ձեր սիրոյն
համար սկիտի սորվիմ, այլ քանզի ա-
ռաքինութիւնը բուն ես ալ կը սի-
րեմ, և ձեզի նմանելով աւելի բարի
և աւելի ուրախ կըլլամ : Ողջ եղիք :

* * *

ԿԹ. ՆԱՄԱԿ

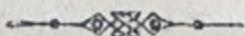
Խնամակալուի

Պատուական տէր .

Հօրս պէս ընտիր անձի մը կորըս-
տեանը վրայ միսիթարուելու ինծի
յոյս մը եթէ կայ, անշուշտ ձեր անոր
տեղ անցնելն է, քանզի դիտեմ որ
դուք ալ անոր պէս բարեսիրու ու

առաքինի էք : Այսուհետեւ անոր վրայ
լացած ժամանակո՞ւ քիչ մը պիտի
սփոփուիմ, մտածելով թէ գէթ անոր
սիրող մեռած չէ, և դուք երջանկու-
թեանս հող պիտի տանիք : Զեռքէս
եկածին չափ պիտի աշխատիմ որ ձեզ
յարդ ելու պարտաւորութիւնս ճշդու-
թեամբ կտտարելով՝ ձեր հայրական
խնամքներուն անարժան որդի չգըտ-
նուիմ : Ողջ եղիք :

* * *

Հ. ՆԱՄԱԿ

Տղայ մը նիւանդուրենէ ելլելեն
ետքը իր ծնողացը

Սիրելի Հայր և սիրելի Մայր .

Բաւոկան տուենէ որ ձեզի դիր
գրած չեմ. անշուշտ ասիկայ անհու-
զութեան տուիք : Աահայն ես յան-
ցանք չունիմ, հիւանդ եղայ . ու.

ձեզի երկիւղ չպատճառելու համար
լուս կեցայ : Բայց աս լուսթեանս
վերջը եկաւ , քանզի , փառք Աստու-
ծոյ , հիմա աղէկ եմ , այնպէս որ
առողջութեանս լուրը հիւանդու-
թեանս լուրին հետ կրնամ ձեզի տալ:
Ես հոս առանց օգնութեան շէի , ա-
նոր համար դալ ձեզ անհանդիսա ը-
նել չուզեցի : Բայց և այնպէս ան-
հիւանդութեանս մէջ , ձեր երեսէն
ու խնամքէն զուրկ ըստալս՝ իս քէշ ան-
հանդիսա չըրաւ : Զերմին բռնած-
ժամանակը , սիրելի հայր , դուն միշտ
աչքիս առջին էիր , ձայնդ ալ ական-
ջէս շէր պակսեր : Եւ եթէ իրօք
ներկայ ըլլայիք , նեղութիւններուս
աւելի համբերութեամբ կը տանէի ,
ու բարի ու խանդակաթ մօրս ձայնն
ալ ցաւերուս դառնութիւնը կըքաղց-
րացնէր : Հիմա ալ ձեր ձայնը լսել
կուզեմ , բայց վաանդին անցնելուն

վրայ մէկտեղ ուրախանալու համար .
փափաքս ալ ան է որ հիմակուան ա-
ռողջութեանս պէս , դուք ալ միշտ
առողջ ըլլաք : Ուզ եղիք :

* * *

ՀԱ. ՆԱՄԱԿ

Տղայ մը հօրը նիւանգուրեան լուրը
առնելով իր մօրը կը գրէ

Սիրելի Մայր .

Գրած նամակու սիրատ շատ ցաւ-
ցուց : Ի՞նչ , սիրելի հայրս հիմա հի-
ւա՞նդ է : Ամենեին հանդիստ պիտի
չըլլամ , մինչև որ նամակ մը չառնեմ
ու չիմանամ որ . . . : Բայց ի՞նչ պի-
տի կրնամ իմանալ , ոհ , ինչո՞ւ ես
հիմա ձեր քով չեմ : Թէսլէտ քեզի օգ-
նութիւն մը պիտի չկրնոյի լնել , բայց
գէթ խեղճ հայրս կը տեսնէի՝ ու քեզի
հետ ես ալ կուլոյի : Ահ՝ ելքէ Աստ-

ուտծ իրենց հայրը սիրող ու յարգող
զաւակներուն աղաչանքները կը լսէ ,
շատ շանցնիր , հայրս կառողջանայ ,
բոլոր ընտանիքն ալ կուրախանայ :

Ողջ եղիք :

* * *

ՀԲ. ՆԱՄԱԿ

Ուսման նոր սկսող տղայ մը
իր հօրը

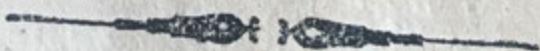
Սիրելի Հայր :

Պատեհութիւնը ձեռքէ չհանելով
ձեզի աս գիրը կը գրեմ , քանզի գի-
տեմ որ դուք իմանալով թէ աս վի-
ճակէն գոհ եմ , և թէ ըրած յառա-
ջադիմութեամբս վարժապետիս զո-
հութեանն արժանի եղած եմ , պիտի
ուրախանաք : Սորված բաներուս վրայ
շատ ախորժակ ունենալիս զատ ,
վարժապետս ալ անանկ բարի սրտով

ու քաղցրութեամբ կը սորվեցնէ ։ որ
իմ պարտքերս կրցածիս չափ անթերի
հատուցանելու բաւական քաջալերու-
թիւն կառնեմ։ Աս տունն ուր իս
դրիք, ձեր տունը միտքս կը բերէ։
Հոն եղած առաքինութեան օրինակ-
ները հոս ալ կան. և ինչպէս որ հոն՝
հոս ալ կը ջանամ որ անոնցմէ օգ-
տիմ։ Ամեն բանէ աւելի իս երջանիկ
ընողն ու սիրտ տուողը՝ ձեր քաղցրու-
թիւնն ու բարութիւնն է։ Կաղաշեմ,
հայր, ինծի ստէպ ստէպ մեր ըն-
տանեաց վրայ լուրեր տուէք։

Ողջ Եղիշ

* * *

Յ. ԹՈՒՂԹՔ ԽՆԴՐՈՒԱԾՈՅ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Այս կերպ թուղթ մը գրողը՝ պէտք
է որ իր ուղիմացինին աստիճանին
ու մեծութեանը նայելով՝ գործածած
ոճին պարզութիւնն ու համեստու-
թիւնն անոր յարմարցնէ : Ամբարտա-
ւանութեամբ բան մը խնդրելն՝ ա-
նոր չկատարուիլն ուզել է : Ասանկ
թուղթերու մէջ իր անձին վրայ ալ
խօսելէ զգուշանալու է . որպէս զի՞ ան
մարդուն որ շնորհք մը պիտի ընէ՝
անձնասիրութեանը չդպչի . ինչու որ
մարդուասիրտն աւելի պարզ քաղա-
քավարութենէ մը բարերարելու կը
շարժի , քանի թէ արդարութենէ :
Երբ մէկէ բան մը կը խնդրենք , Պա-

Նիկոյ բնաւ չգովել շըլլար • բայց զմեղ
նուաստացնելու չափ ալ դովել պէտք
չէ • այլ այնչափ մը որ մեր դիմացի-
նին միտքը հաճի : Անչափ դովու-
թիւնը համալ չունենար , ու խելացի
մարդոց շատ հակառակ կուգայ : Ա-
սոնցմէ զատ , եթէ ոն մարդը որ
մեր խնդիրքը պիտի կատարէ , բարե-
կամ է , Համարձակութիւն պէտք է :
Գլխաւոր կէտերն ասոնք են , մնա-
ցածները գրողին միտքը կրնայ հայ-
թայթել :

ՀԳ. ՆԱՄԱԿ

Դործք մը ձեռք ձգելու համար
պաշտօնի վրայ եղող մարդու

Տէր .

Թէև ձեզի հետ ծանօթութիւն ու-
նենալու պատիւը չունիմ , բայց և
այնպէս ձեր բարեսրտութենէն հա-

մարձակութիւն առնելով աս աղա-
շանաց զիրս ճ ձեզի կը զրեմ։ Շատ
ժամանակ է որ (գործքին անունը
դնելու է) ձեռք բերելու կաշխատիմ,
բայց ինծի պաշտպան և թիկունք ե-
ղող մէ կը չունենալուս համար աշխա-
տութիւնս անօդուտ կը լլայ։ Ասկը ժա-
բաղդութեանս համար ալ սա գործին
ետեէն իյնալէ չեմ կրնար դադրիլ,
քանզի մէկ կողմանէ ընտանեացս կա-
րօտութիւններն օր օրի կը ծանրա-
նան, մէկալ կողմանէ ալ ձեր արժա-
նաւոր համբաւն ու յարդը առաջար-
կութեանս կատարուելուն մեծ յոյս
կուտայ։ Աս սլուշոնը որ իս երջա-
նիկ սիփափ ընէ, գրեթէ ձեր ձեռքն
է։ ձեր մէկ խօսքը բաւական է, ըն-
տանեացս աղէկ կամ գէշ ըլլալն ալ
անկէ կախում ունի։ Արդեօք սիփափ
կարենա՞մ բարերարութեանդ. արժա-
նի դատուիլ։ արդարեւ ձեր ծառացին

շատ մեծ շնորհք մը ըրած կըլլաք ,
և ապահով եղիք որ ընտանեացս հետ
մինչեւ յաւիտեան ձեզի աղօթող պիտի
ըլլամ : Ողջ եղիք :

* * *

ՀԴ. ՆԱՌԱԿ

Երեւելի իշխանի մը քով եղող
բարեկամէ մը շնորհիք մը
խնդրելու համար

Յարգոյ բարեկամ .

Պատուական իշխանիդ քով ունեցած
պատիւդ՝ քու արգեանցդ ու անոր
խոհականութեան պատուզն է : Առանց
ձեզ ձանձրութիւն տալու ստիպուած
ըլլալու՝ պարզապէս այդ պատիւը վա-
յելելուդ վրայ ուրախանալ , իս աւելի
երջանիկ պիտի ընէր . քանզի ան ատեն
ձեզի հետ ունեցած բարեկամութիւնս՝
իմ շահուս համար չէր կարծուեր ,

ինչպէս որ իրօք ալ այնպէս չէ : Բայց
ժամանակիս սլարազաները շթուղաւ-
ցին որ իմ խորհածիս սկս վարուիմ .
ասկէ զատ , մատածելով որ ինծի շը-
նորհք ընելու անձը շատ անգամ
հաստատած է որ ես իր բարեկամ-
ներուն մէկն եմ , աւելի համարձա-
կութիւն կառնեմ : Արտիս նայելու
ըլլամ , ադ շնորհքին արժանի եմ .
անոր համար աւելի համարձակու-
թեամբ ու յօւսով կը գրեմ , և կա-
զաչեմ որ մտիկ ընես . (Խնդիրքը հոռ
զբելու է) :

Ահա քենէ ուզած շնորհքս աս է .
և ինչպէս կը տեսնես , ինծի շատ
կարեոր է : Աղիկ զիտեմ որ եթէ-
քէլ մը ինծի օդնելու կամք ընես
գործքերս կարգի կը մտնեն : Ասկէ
աւելի բան չեմ ըսեր , չէ թէ քեզի
վստահ չըլլալու կասկած մը չաւլու
համար միայն , այլ և կը վախնամ որ

ինծի չնորհք մը ըրած տունդ՝ զգա-
լու զուարձութիւններուդ սլակսելուն
սլատճառ կըլլամ։ Աղջ եղիր։

* * *

ՀԵ. ՆԱՄԱԿ

Մեկի մը ուրիշի մը համար
շնորհիք մը խնդրելու

Ապրելիդ իմ։

Կարելի է թէ կը յուսաք որ բարե-
րարութիւններ ընելու ձեր սովորա-
կան փափաքներովը հանգիստ պիտի
ըլլաք։ Բայց ոչ։ կը խարուիք։ Այս' չ
միշտ մեծ մխիթարութիւն պիտի ու-
նենաք։ Բայց ոչ հանգիստ։ Զեր ա-
ղէ կութիւնները շատ տեսած ըլլալով
թերևս նորէն ձեզի դիմելու երես
պիտի չունենայի։ Բայց կարելի է թէ
առ բանը ուրիշ մը խորհելու պար-
տաւոր ըլլայ, բայց ես ոչ։ Արդարեւ

աս անդամ խնդրածս ինծի համար
չ . բայց թող ուրիշի համար ըլլայ .
ձեր սիրտը ճանչնալէս եաքը որ բա-
րիք ընելու համար ստեղծուած է և
ալ չեմ խորհիր թէ խնդրածս ինծի
համար է թէ ուրիշի համար , կամ
թէ ձեզ անհանդիստ կընեմ : Ձեզ
անհանդիստ ընդդներուն մէկն ալ ահա-
ևս եմ : Արդ սիրելի բարեկամ , ձեզի
երիտասարդ մը կը զրկեմ , բարեկա-
միս մէկուն որդին է : Դուք անոր օ-
գուտ մը կընաք ընել , քանզի կընաք
ցուցնել թէ որ ճանրան դիւրագոյն
է , և առաջադրած գործին յաջողու-
թեանը կը տանի : Աս կարևոր չնորհ-
քը՝ ատոր ընելու համար՝ ձեզի չեմ
աղաչեր . արդէն ըսի , ձեր սիրտը կը
ճանչնամ . բաւական է որ ձեր մւ-
ծանձնութիւնը ցուցնելու դիպուած
մը պատահի : Միայն սա կըսեմ , որ
ադ տղան առաքինի մարդու մը զա-

ւակ է, և կրնայ մեզ վստահ ընել
որ իր հօրը ճամբէն երբէք պիտի չը
զատուի ։ Աս տեսակ մարդոց սրտին
մէջ ասլերախտութիւն չկրնար բուս-
նիլ . ուստի յաւիտեան ձեզի երախ-
տագիտ ըլլալուն կասկած մի՛ ընէք :
Գանք իմ երախտագիտութեանս, ա-
սոր համար բան մը չեմ ուզեր լսել .
արդէն զիտեմ որ ինէ երախտագի-
տութիւն պահանջելու իրաւունքը շա-
տոնց ստացած էք , և ամեննին բան
մը սրտիս մէջի եղածը չի կրնար ա-
ւելցնել կամ պակսեցնել : Ողջ եղիք :

* * *

ՀԶ. ՆԱՄԱԿ

Մեկունիվրայ տեղեկութիւն առնելու
համար քաղաքապետի մը

Մեծապատիւ ՏԵՐ .

Պարոն . . . ին հետ մեծ դործ մը

լմնցնելու վրայ ըլլալով՝ անոր վրայ
պէտք եղած տեղեկութիւնները ձենէ
ուզելու համարձակեցայ, քանզի ան
ձեր վիճակին մէջ շատ կեցաւ : Կու-
զեմ իմանալ թէ որչափ ստակ կամ
ստացուած ունի, և հոն ինչ պաշտօ-
նի վրայ է, և որչափ պատիւ ունի :
Եխտակը ըսելով, հետը ծանօթանա-
լէս մինչև աս օր՝ անոր գէշութիւնը
չտեսայ . աս հարցումս ալ՝ միայն ա-
նոր վրայ ունեցած աղէկ համարումս
աւելի հաստատուն ընելու համար է :
Աս խորհուրդս ձեզի միայն կրնամ
վստահիլ, քանզի ձեր քաղաքակից-
ներուն մէջ յիրաւի մեծ յարգ ու պա-
տիւ ստացած էք . ուստի ձեր պա-
տասխանին կ'սպասեմ, և կազաչեմ
որ զիս ձեր ծառաներուն կարդը հա-
մարիք : Ողջ եղիք :

* * *

ԳԻՏԵԼԻՔ

Անձ մը ուրիշի մը յանձնելը սա
նշանակութիւնն ունի . եթէ նամակը
տոնելու մարդը իշխանութեան տէր
է՝ անոր պաշտամանութիւնը , եթէ
բարեկամ է՝ անոր սէրը յանձնուած
մարդուն համար խնդրել է : Աս կերպ
թվթերու մէջ յանձնուած մարդուն
գովութիւնն ընելու է , ասով անոր
բարուցը վրայ իրը թէ վկայ ըլլալով
ուրիշին սէրն ու պաշտամանութիւնն
ալ խնդրելու իրաւունք կունենանք :
Եթէ նամակը յանձնուած մարդուն
ձեռքը տրուի , առանց կնքելու տալու
է , որ իրեն վրայ գրուածները , որ
հարկաւ զովեստ են , կարդալու կա-

ըող ըլլայ : Աս կերպ նամակներ ,
մանաւանդ անծանօթ տեղեր , յանձ-
նուած անձին , ով կուզէ ըլլայ , միշտ
օգտակար են :

ՀԵ. ՆԱՄԱԿ

Մեկե մը ուրիշի մը համար
գործք մը խնդրելու .

Պատուական բարեկամ .

Այստափ ժամանակէ ի վեր ձեր ցը-
ցուցած բարեսրտութեան նշաններէն
ինծի համարձակութիւն մը եկաւ , որ
առ անգամ նոր բարեթարութիւններ
խնդրեմ : Սերտ բարեկամներէս մէ կը
(այս ինչ) գործքին ետևէն է . բայց
մէ կը իրեն թիկունք չունենալով , ա-
ղաջանքներն ու ջանքերը չեն կատար-
ուիր : Խորհեցայ որ եթէ դուք անոր
ձեռնտու ըլլաք՝ ուզածը կը կատար-
ուի . և զիտեմ որ դուք ալ արժա-

նաւոր մարդոց շնորհք ընել կը սի-
րէք, ինչպէս որ ձեր իմաստութեանն
ու բարերարութեանն ալ կը վայլէ :
Աս մարդը որ ձեզի յանձնելու կը հա-
մարձակիմ, կատարեալ առաքինի է,
սկզաք եղած ծիրքերն ունի, ու բազ-
մաթիւ ընտանեաց ալ հայր է : Ահա
յանձնած անձս ասանկ մէկն է, և
այսուհետեւ երջանիկ ասլրելու համար,
ձեր ծառաներուն կարդը մտնելու
կարօտ է . կը յուսամ որ դուք ալ աս
շնորհքն անոր չէք զլանար :

ՈՂՋ Եղիր :

* * *

ՅՈՒՅՈ

ՀՅ. ՆԱՄԱԿ

Պատասխան

Բարեկամ.

Պ. Ն. Համար զրած նամակը առի.
հոդ մի՛ ըներ . բաւական էր որ ա-

նոր յառաջ գալն ուզելու ինծի իմաս-
ցունէիր, մնացածը իմ գործու է :
Անձամբ անոր օդնելու գուն ձեռնկաս
ըլլոյիր, ինչ կընէիր, գիտցիր որ
նոյնը ես պիտի ընեմ: Ողջ եղիր :

* * *

ՀՅ. ՆԱՄԱԿ

Մեկու մը ճանապարհորդ մը
յանձնելաւ համար

Սիրելիդ իմ.

Ահա ինծի շնորհք ընելու դիպուա-
ծը եկաւ . Պարոն Պ. ձեր քաղաքը^ը
պիտի դայ, և կը փափաքի ճանչնալ
բարեկամներս որ առ քաղաքին մէջն
են: Քեզի մինակ սա կըսեմթէ Պա-
րոն Պ. Հոտ օտարուկան մը պիտի ըլ-
լայ, կը յօւսամ ի՞է մնացածը գուն
կը հոգաս, և կրել չես տար ան գըժ-
ուարութիւնները զորոնք աս վիճակը

գտնուող մարդիկ ատանկ բոլորովին
անծանօթ տեղ մը կրելու սովոր են :

Ողջ եղիք :

* * *

Զ. ՆԱՄԱԿ

ԱՅԽԱՆԱՄ ՄԻՋԱՅ ՄԸ ՄԷԼՈՒՆ ԽԱՆԱՄՈԳԸ
յանձնելու համար

Տէր .

Տղաս հիմա ձեր քաղաքը Յ. վար-
ժապետին քով իր ուսմունքները կը
սորվի : Տղայ է , և ուրիշ տղոց պէս
կրնայ ըլլալ որ իր հասակին չփայլած
անհաճոյ գործքերու մէջ զտնուի :
Թէսլէտ մինչև հիմա գանգատելու
բան մը տեսած չեմ , բայց կը վախ-
նամ որ գուցէ գէշօրինակով մը զլիսէ
ելլէ : Ուստի կաղաչեմ , տէր , անոր
վրայ քիչ մը հոգ տար , ու ինչպէս
ըլլալը ինձի իմացուր : Դու ալ զաւկի

տէր ես, թէպէտ աս շնորհքը մեծ է, կրնաս փոխարէնը յուսալ. քանզի այսպիսի հոգեր դու ալ ունիս : Ուստի եթէ դու ալ ինձի գործ մը կըրնաս հրամայել որ կատարեմ, ես միշտ պատրաստ եմ ու յօժարութեամբ ձեզի կը ծառայեմ : Ողջ եղիր :

* * *

ՀՅԱԼ

ԶԱ. ՆԱՄԱԿ

Սպասառոր մը ուրիշ սպասառոր մը
մէկուն կը յանձնէ

ՄԵԾ ապատիւ Տէր .

Տէր մարդասիրութիւնը կը ճանչնամ, անոր փորձերը քանի քանի անդամ տեսած եմ . ուստի աս նամակը ձեզի գըելու կը համարձակիմ . և գիտեմ որ ձեզի անպատութիւն մը եղած չէք համարիր : Տասը տարիէ աւելի է որ բարեկամիս մէ կը Յ. ա.

զային քովն էր . անունը Պ. Է . հիմա
տէրը մեռնելով անգործ մնացած է .
և ձենէ աղէկ ով անոր տէր կըր-
նայ ըլլալ : Այնչափ բարեկամ ունիք,
որու քով որ ուզէք , դիւրաւ կրնաք
գնել . մեծ բարեգործութիւն մը ը-
րած կըլլաք , ու ետքն ալ չէք զղջար .
որովհետեւ Պ. համեստ , հաւատարիմ ,
խոհական ու իր պարտքերը ճանչցով
մէկն է ։ Կաղաչեմ , տէր , ներէ հա-
մարձակութեանս . ասիկայ , ինչպէս
որ առաջ ալ խոստովանեցայ , ձեր
բարերարութեանը վստահելով ըրի .
ուստի կը յուսամ որ աս խնդիրքս՝
թէև ձեզ ձանձրացնելու արժանի
բան մը չէ , ամենեին իմ կողմէս
ձեզի անպատութիւն չհամարուիր :
Ողջ եղիր :

☆ ☆ ☆

10. ԹՈՒՂՔ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՑ

Աս կերպ թուղթեր գրելը խիստ
դիւրին է . քանզի ուրիշ բան պիտի
չգրենք , բայց մեր շնորհակալեաց
յացտագիրը այն երախտեաց համար
զոր ընդունած ենք : Բայց որովհետեւ
ամեն երախտիք , և ամեն բարերար
մէկ չէ : Թղթերնուս մէջ ան երախ-
տիքներուն մեծութեանը համեմատ
մեր շնորհակալութիւնն ու պարտու-
որութիւնը ցուցնելու ենք : Միայն
զգուշանալու ենք որ շնորհակալու-
թիւն ըրած ատեն , չխոստանանք թէ
դիպուած մը իյնալու ըլլայ , փոխա-
րէնը հատուցանելու պիտի ջանանք .
որպէս զի մեր ընդունած երախտիքը

մեղի ծանրութիւն մը ելածի տէս
ցցուցած չըլլունք :

ՁԲ. ՆԱՄԱԿ

Մէկու մը որ առանց խնդրելու
իր պաշտպանութիւնը շնորհած է

Տէր,

Մեծապէս շնորհակալ ըլլալու պար-
տական եմ ան շնորհքին համար զոր
ձեր ծառային ըրիք բայց զիս ձեզի
աւելի ոլարտաւոր ընողը՝ ձեր զար-
մանալի մեծանձնութիւնն է, որով
ես դեռ չխնդրած, դուք ձեր պաշտ-
պանութիւնը ինքնակամ շնորհեցիք :
Եթէ երախտագիտութեանս ու յար-
դանացս նայելու ըլլաք, ձեր այս ը-
րածին ազնութիւնը կրնաք իմա-
նալ : Ինչպէս որ ձեր մեծանձնու-

թիւնն տնչափ է , նոյնպէս իմ երախ-
տագիտութիւնս չափ պիտի չունե-
նայ : Ողջ եղիր :

* * *

ԶԳ. ՆԱՄԱԿ

Մեկու մը որ մեր ուզածը
կատարած է

Սիրելիդ իմ .

Վերջապէս ձեր մէկ նամակէն ի-
մացայ որ սուղ ժամանակի մէջ ու-
զածս կատարած էք : Ինծի ասանկ
շնորհք ընելը՝ ձեզի բնութիւն եղած
է . այնպէս որ , չեմ դիտեր թէ ձենէ
ինչպէս շնորհակալ ըլլամ . ասոր հա-
մար ալ ձեր օդնութեանը կարօտ
եմ : Ուստի կաղաչեմ , սիրելիս , իմ
վրաս ձեր մտքին մեջ սա համողաւմը
ունենաք թէ՝ տնչափ երախտիքնե-
րով ու շնորհքներով լեցուած դիւ-

բազգաց սիրտ մը՝ որչափ շնորհակա-
լութիւն ու սէր որ կրնայ զգալ, բո-
լորն ալ ձեզի համար կ'զգամ։ Կը
յուսամ թէ Երկու ամսէ ետքը ձեզի
դալով սրտիս աս զգացումը բերնով
ալ ձեզի կրնամ բացատքել։ և ար-
դարեւ ան ատեն աշխարհիս ամենէն
երջանիկ մարդը պիտի ըլլամ։

Ո՞Չ Եղիք

* * *

ՀՅԱՑԱԿ

27. ՆԱՄԱԿ

Բարերարի մը որ յայտնուիլ ջուզեր

Մեծանձն Տէր .

Եթէ Երբէք ըրած բարերարութիւն-
ներնիդ մինչև կիմայ ծածկած չըլլա-
յիք, ես ալ շատոնց ձեր մեծութեան
շնորհակալ եղած կըլլայի։ Հաւատա-
ցէք որ այս կերպով շնորհք ընդունելէ

կը պարտաւորիմ բոլոր կենացս մէջ
ձեզի շնորհապարտ ըլլալ։ Ի դուր պի-
տի ջանաք որ բերանս գոցէք և կա-
րող պիտի չըլլաք։ Ես այսպիսի մե-
ծանձնութիւն մը չեմ կրնար ծած-
կել։ այսպիսի գործ մը լոռութեան
մէջ թողուլը մեծ ապերախտութիւն
է։ Եթէ իմ վրաս լոռութեան պար-
տաւորութիւն դնել ուզէք, իս մեծ
բեռան մը տակ ընկճած կըլլաք։ քան-
դի ձեր ըրած շնորհքին պարտաւո-
րութեանը ծանրութենէն ուրիշ կեր-
պով չեմ կրնար թեթևնալ, բայց
եթէ ձեզ հռչակելով։ Ուրիշի բարե-
րարելով յայտնուիլ չուզելը՝ արդարեւ
ձեզի համար գովելի է։ բայց ես մեծ
ապերախտութիւն ըրած կըլլամ, եթէ
ձեր այդ բարի յօժարութեանը հա-
մար ինծի եղած պատուական շնորհքը
ծածկելու հաւանիմ։ ուստի ձեզի
ունեցած պարտաւորութեանս առա-

ջին հատուցումը՝ ձեր մեծանձնութիւնը գովել և հռչակել պիտի ըլլայ:

Ողջ եղիր :

* * *

ԶԵ. ՆԱՄԱԿ

Թարեկամի մը մեր ուզածեն աւելի
ստակ դրկելուն համար

Մեծանձն բարեկամ.

Եթէ երախտագիտութիւնը հետը
տեսակ մը պատկառանք կամ ամօթ
չունենար, ես ալ աս ամօթով պա-
շարուած չըլլայի, ձեզի պէս բարե-
կամ մը ունենալուս համար հանգիստ
կեանք կրնայի անցնել. իմ երախ-
տագիտութիւնս՝ կիմայ ձեր բարե-
րարութեանը չափէ: Արդարև գըտ-
նուած վիճակիս նայելով՝ ստակի կա-
րօտ էի, բայց ձեր դրկածին կէսն ալ
բաւական էր: Գիտեմ որ աս խօս-

քիս չեք հաւանիր , ինչու որ ձեզի
պէս սիրտ ունեցող մարդիկ , երբ
ուրիշի օդուտ կընեն , իրենց յատուկ
շահը կը մասնան , մանաւանդ եթէ
բարեկամի համար ըլլայ . բայց դուք
որչափ ձեզ մոռնաք , ես այնչափ ձեզ
խորհելու պարտաւոր կըլլամ : Ուրեմն
Ներեցէք ստակին աւելորդը ձեզի
զրկելուս . և կաղաչեմ որ չվշտանաք ,
իմ միտքս միայն պարագս վճարել է ,
և աս ընդունելով ինծի շնորհք մը
կընէք , քանզի զիս կարօտութենէս
շատ աւելի պարտքէ մը , կամ դէտ
անհանգստութենէ ազատած կըլլաք .
մանաւանդ որ զիս խնայութեան ալ
սորվեցնել կուզեմ : Գիտեմ որ սիտի
ըսէք , ես ան ստկին պէտք չունիմ ,
երբ որ կուզես՝ ան ատենը տուր .
շատ աղէկ . բայց աս դիպուածին մէջ
պէտք չէ որ ես ձեր մեծանձնութիւնը
նկատեմ , այլ պէտք է որ ընեմ ինչ

որ ինծի կը վայլէ : Ռւրեմն կաղաչեմ,
յօժարեցէք առանց վշտանալու ընս
դունիլ : Ողջ եղիք *

* * *

ՀՅԱՅԹԸ

22. ՆԱՄՈԿ

Կարդալու համար առնուած զիրք մը
Ետ դրկուած ատենք

Բարեկամ .

Փոխ տուած գիրքդ ահա կրկին
քեզի կը դարձնեմ : Քենէ շնորհակալ
եմ ոչ անոր համար միայն որ իմ խըն-
դիրքս կատարեցիր, այլև օգնութիւն
ըրած եղար ան գիրքը կարդալով
հմտութեանս աւելնալուն : Գիրքը շատ
ընտիր է, և զիտեմ որ անիկայ կար-
դալու համար ծախած ժամանակս
վայրապար չեղաւ, մանաւանդ թէ
փափաք ունեցայ որ շտեմարանս ա-
ւելի լեցունեմ . ուստի շնորհք ըրէ ,

ինծի ուրիշ քանի մը գիրքեր աւ զրկէ,
մանաւանդ Ազգասիրն , ու Հայա-
տանեայց Հնախօսութիւնը , ստոյգ
եղիր որ քեզի յաւիտեան երախտա-
գէտ ու շնորհակալ պիտի ըլլամ :

ՈՂջ եղիր :

ԶԵ. ՆԱՄԱԿ

Փոխ առնուած ստակ մը
վճարելու ատենը

Բարեկամ .

Վերջապէս կրնամ վճարել ան ըս-
տակը՝ որ ինծի փոխ տալու շնորք ը-
բիր . և ահա կը դրկեմ : Զըլլայ որ
կարծես թէ ինչպէս աս պարտքն ին-
ծի բեռ մըն էր , և ժամ մը յառաջ
անկէ ազատել կուղէի . նոյնպէս ա-
զատիլ ուզած ըլլամ երախտապար-
տութենէ . չէ բարեկամ , քեզի պար-

տաւոր և շնորհապարտ մնալն ինծի
սիրելի է . հիմայ պարտքէս կազա-
տիմ , բայց երախտագիտութեան
պարտքէն երբէք չեմ ուզեր ազատ
ըլլալ : Ստակը քեզի հառուցանել
փութալս անոր համար է որ խոստումս
կատարած ըլլամ , և քու առջեղ սը-
տախօս կամ անհոգ երևնալու հոգէն
ազատիմ : Հիմայ միայն դիպուածի մը
կը ցանկում , որով ձեզի օգուտ ընե-
լու փափաքող ըլլալս ցուցնեմ , և այս
ալ ոչ իէ երախտագիտութեան
պարտքս թեթեցնելու համար , հազա-
կուզեմ որ իմանաս թէ առերախտի
մը բարերարութիւն ըրած չես :

Ողջ եղիր :

* * *

ՁՂ. ՆԱՄԱԿ

ՄԵՆԻ գաղտնի մեզ պաշտպանող
մարդու մը

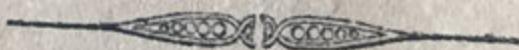
Աղնիւ Տէր .

Զեղի շատ շնորհակալութիւններ
պարտական եմ, թերևս պիտի ըսէք
թէ ինչո՞ւ համար : Զարմանալու բան
չէ որ ձեր ըրած շնորհքը կը մոռնաք,
բանդի երբ այդ մեծանձնութիւնը
կընէիք, ձեր միտքն ան էր որ ինծի
չիմացնէք : Հիմայ յիշեցէք, տէր որ
անցած օր Պ. Յ. տունը՝ մէկը, ա-
նունը տալ չեմ ուզեր, իմ անունս
աւրելու խօսքեր ըրած է : Ամեն մարդ-
ատ զրաբարտչին ըսածներն իրեւ
ստոյգ մտիկ ըրած են, և եթէ հոն
բարի մարդ մը չգտնուէր, որ ինքն
առաքինի ըլլալէն զատ, ունեցած
առաքինութիւններն ալ ասանկ մոլիւ-
ներն ամշցնելու համար կը գործածէ,

ոչ ոք անոր բերանը գոցելու սկիտի
համարձակէր . մեծանձն բարեկամ ,
ան բարի մարդն ահա դուք էք : Քա-
ղաքավարութիւնը կը պահանջէ կըսեն
շատեր որ թէև անհաւատալի բան մը
ըսուի պէտք է մտիկ ընենք , ու մեր
մտքին դէմ գալը չյայտնենք . սակայն
ստախօս ըլլալը ճանչցուած մարդուն
սուտը բռնել՝ աղնիւ մարդոց սրտին
գործ է . ուստի կամայ և ակամայ՝
անոր խօսքերը երկայնմտութեամբ
մտիկ չեն ըներ : Իմ վրաս ատանկ ծաղ-
րելի սուտ խօսող մարդը՝ եթէ զիս
երբե գոզ բամբասէր , ամեն մարդ
անկէ կը զարշէր , ու անշուշտ ինծի
ժամ մը առաջ իմացնելու կը նայէր .
բայց ան գողնալ ուզած է իմ անունս
որ բախտի բարիքներէն շատ մեծա-
գին է . և անոր թող տրուեր է որ
սուտերն ուզածին պէս ծախէ , և ոչ
ոք իշխեր է անամօթը յանդիմանել :

Ահա տէր , մարդոց ինչ ըլլակը , գնա
ասկէ հասկցիր . և գրեթէ բոլորին ալ
աս բնութեան տէրն ըլլալուն համար
է՝ որ ձեր ինծի ըրած պաշտպանու-
թիւնը զիս առաւելապէս կը պար-
տաւորէ . արդարեւ ձեր պաշտպանու-
թիւնն ինծի օդտակարութենէ աւելի
պատիւ տուաւ , քանզի ամեն մարդ
իմացաւ որ դուք զիս ձեր ակնածու-
թեանն արժսնի կը համարիք : Աս
ձեր խնամքն ինծի արդարեւ պանծալի
եղաւ ու սիրտս ուրախութեամբ լե-
ցուց : Երանի թէ իմ աս շնորհակա-
լութիւնս ալ ձեզի նոյնչափ հաճոյ
ըլլար . շնորհակալութիւն մը՝ զոր ,
ձեզ հաճոյանալու համար հրապարա-
կելէ զգուշացայ սակայն անտարակոյս
մոքէս պիտի չելնէ : Ողջ եղիք :

* * *

Ա. ՕՐԻՆԱԿՔ ՏՈՄՍԱԿԱՑ

ԳԻՏԵԼԻՑ

Տոմսակները՝ նամակներէն միայն
բանով մը կը տարբերին . այսինքն ,
նամակներու սկս , տոմսակներու վեր-
ջըն ու սկիզբը սովորական քաղաքա-
վարութեան խսոքերը չկան : Շատ ա-
տեն կէս թերթ թուղթը՝ երկուքի
ծալլելով վրան կը գրուի , երբեմն ոլ
չի կնքուիր : Բայց եթէ տոմսակն առ-
նելու մարդը պատուաւոր կամ գրո-
ղէն մեծ մէկն է՝ կէս թերթի վրայ
գրել ու բաց դրկել՝ մեծ անքաղա-
քավարութիւն է : Տոմսակներուն ու
մանաւանդ հրաւէրի համար դրուած-
ներուն մէջ քիչ մը զուարձաբանու-
թիւն ընել վկաս չունի , բայց սա ալ
ամեն մարդու շըլլար :

Կարդալու համար փոխ առնուած
զիրք մը ես դրկելու ատեն

Տէր, կարդալու համար ինծի գիրք
մը տուիք . ահա նոյն գիրքը հիմայ
ձեզի կը զբկեմ, բայց կը խնդրեմ որ
տամսակս բերողին՝ անոր միւս հա-
սորը տաք :

* * *

—o—

Ճաշի նրանիրելու համար

Տէր, ես ու մայրս քեզ կողջունենք
ու կաղաշենք որ՝ վաղը երիկուն ժամը
տասնումէ կին մեզի հրամէք, որ ընթ-
րէքը մէկտեղ ընենք :

* * *

—o—

Պատասխան

Տէր, Զեր ինծի ցուցուցած պատ-

և յն համար շատ շնորհակալ եմ. վազը ժամը տասնըմէկին կուգամ:

* * *

— o —

Ուրիշ պատասխան

Ձեր ինձի ցուցուցած պատույն շատ շնորհակալ եմ. բայց կը ցաւիմ որ՝ կանխաւ ուրիշի մը խօսք տուած ըլլալով պիտի չկրնամ գալ. ուստի ներեցէք :

* * *

— o —

Ուրիշ տոմսակ հրաւիրանաց

Սիրելի բարեկամ, ճաշի համար առ օր ձեզի սիրտի սպասեմ, կը յուսամ որ ադ բերկըութիւնն ինձի տալու արգելք մը չէք ունենար :

* * *

Պատասխան

Բարեկամ, ձեր հրաւիրանաց տոմսակը ձեռքս հասաւ, բայց ատենն անցած էր. քանզի հարկաւոր գործքի մը համար ուրիշ տեղ գտնուելովս հաւատացէք թէ ըսեմ, կենացս մէջ երջանիկ օրէ մը զբկուեցայ :

* * *

— o —

Ուրիշ պատասխան

Հրաւէրդ շատ աղէկ ատեն ինծի հասաւ, ինչու որ այսօր քիչ մը սրտի նեղութիւն ունիմ, որ բարեկամներու տեսութեամբ դիւրաւ կը փառատի :

* * *

— o —

Հրաւէր ընտանեկան

Եաբախ օրը՝ որ ամսուն վեցն է՝

Ժամը երեքին հետդ քիչ մը ախորժակ
առ եկուր, որ առողջ ըլվալուդ նշան
ըլլայ :

* * *

— o —

Պատասխան

Չաբաթ օրը անսանկ ախորժակով
մը գալու կը խոստանամ, որ իր բա-
րեկամները պատուել ուզողէն զատ,
բոլոր հոն գտնուողները պիտի վախ-
ցընէ :

* * *

— o —

Ուրիշ տոմսակ

Սիրելի, եթէ վազը ժամը չորսին
իս տեսնելու համար տուն գաս, ինծի
մեծ շնորհք ըրած կըլլաս :

* * *

— o —

Ուրիշ տոմսակ

Սիրելի , կը յուսամ թէ անցեալ իս
րիկուն ասկէ ողջ առողջ տուն հա-
սաք : Տիկինդ ու զաւկներդ սիրո
կողջունեմ :

* * *

—o—

Պատասխան

Ես ու բոլոր ընտանիքս , Զեր մե
վրայ ունեցած խնամոցը համար շատ
շնորհակալ ենք . անհոգ եղիր , ան
իրիկուն յաջողութեամբ մեր տեղն
հասանք , և ողջ առողջ ենք :

* * *

Ա

—o—

Մեկը տունը չգտնուած ժամանակը
բարեկամ մը կուգայ տոմսակ
կը գրէ

Այսօր հոս եկայ որ ձեղի հետ կա-

ըւոր բանի մը վրայ խօսիմ։ բայց
դժբախտութեամբ ձեզ չկրցայ գըտ-
նել։ ուստի վաղը ժամը չորսին՝ նո-
րէն պիտի գամ, կաղաչեմ որ տունը
գտնուիք։

—o—

Խօսք բանել չկրցող մը ինքզինք կարդարացնեկ

Երէկուան համար ձեզի տուած
խօսքս չկրցայ բռնել։ ուստի պէտք
է որ ձենէ թողութիւն խնդրեմ։
Երբ ձեզի գալ կուզէիչ ամեննեին միտ-
քէս չանցած կարևոր բան մը պա-
տահելով՝ ուրիշ տեղ մը երթալ հարկ
եղաւ։ Ճշմարիտ, շատ ամօթով եմ
և մինչեւ որ ձենէ տոմսակ մը չառ-
նեմ թէ ներած էք, չեմ կրնար հան-
գիստ ըլլալ։

—o—

Պատասխան

Անանկ դիւրաւ չեմ ներեր . ու
մինչև որ ադ պակսութեանք տեղը
լեցնես , պիտի չներեմ : Նայէ , եթէ
երաւ զզջալու սլարտաւորած ես ,
վաղը ժամը երեքին՝ ճաշը մէկ տեղ
ուտելու համար մեզի հրամէ որ յան-
ցանքդ ներուի :

— o —

Առաջուց իմացնելու համար թէ մեր
տուած խօսքը պիտի չկրնանք
բռնել

Բարեկամ , տուած խօսքիս համեա-
մատ՝ գալ կիրակի ձեր առւնը պիտի
չկրնամ գալ : Այս որ գեղէն մէկ
բարեկամս եկաւ զոր շատոնց տեսած
չէի , ու քիչ օրէ ալ պիտի երթայ .
բայց մինչև որ երթայ , վայրկեան մը
չեմ կրնար անիկայ թողուլ : Եթէ

աս հարկը չըլլար, իս ձեր ընկերութեանը զուարձութենէն ու պատռուէն զրկող մը ամենեին չեր կրնար ըլլալ:

* * *

—o—

Օրինակը մուրիակաց եւ
վճարումն ձեռագրաց

300 դահեկան .

Մարտին վերջը՝ Պարոն Յակոբին
Օսմանեան ոսկին 100 դրշ հաշլով
ոլիտի հատուցանեմ 300 դահեկան,
որուն (այս ինչ) բանին համար պարտաւորուեցայ :

Կ. Պօլիս 2 Յունվար 1881

* * *

—o—

Ուրիշ մուրիակ

400 դահեկան .

Ստորագրեալս պարտիմ ու կը խոս-

տանամ որ դալ մայիս ամսուան քսա-
նին սկսած վճարեմ. Պ. Յ. ին 400
դահեկան մէծիալ 20 դրշ հաշով,
զոր ինծի փոխ տուած է :

Կ. Պօլիս 4 Փետր. 1881

¤ ¤ *

—o—

ԶԵՌԱԳԻՐ ՎՃԱՐՄԱՆ

Փոխ տուած ստակը առ.նելուն
համար

Ստորագրեալս կը խոստովանիմ ու
կը հաստատեմ որ՝ 1881. յունվարի
8 ին. Պ. Յ. ի փոխ տուած 800 դա-
հեկանս՝ ամբողջ իրմէ տոի, ստակ մը
առնելիքս չմնաց :

¤ ¤ ¤

—o—

Տան վարձքն առ.նելուն համար

Ստորագրեալս, 1880 Յուլիս մէկն՝
մինչև Դեկտեմբեր 31 վեց ամսուան

տանս վարձքը , 600 դահեկան , Պ.
Յ. էն ամբողջ առի . այս ամիսնե-
րուն համար ստակ մը առնելիքս չը
մնաց :

Կ. Պօլիս 3 Յուլիս 1880

* * *

—o—

Վաշին առնելուն համար

Ստորագրեալ կը խոստովանիմ որ
Պ. Միլտիչէ ունեցած հինգ հարիւր
դահեկան պահանջիցս 1881 յունվար
1 թուականէ մինչև դեկտեմբեր 31
մէկ տարուան վաշին վաթսուն դա-
հեկան՝ ամբողջ առի . հիմայ հինէն
ստակ մը առնելիքս չմնաց :

* * *

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

Վաճառականութեան մէջ նամակագրութիւնը խիստ կարևոր է . ամեն բան անով կըլլայ . մանաւանդեւրոպիոյ կանոնաւոր տէրութեանց մէջ նամակագրութիւնը յատուկ օրէնքով պատուիրուած է . Գաղղիոյ օրինագրին մէջ , առետրական օրինաց Ցրդ յօդուածն այսպէս կը պատուիրէ . « Ամեն վաճառական պարտաւոր է ընդունած նամակները ծըրար ընելով պահել , իսկ զրկածներուն պատճէնը առանձին մատենի մը մէջ օրինակել » :

Թէպէտ մեր լեզուին մէջ առետըրական նամակագրութեան համար

որոշ և կատարեալ արուեստական
բառեր և առանձին նամակագրական
ոճ չկայ , բայց և այնպէս աս տեսակ
նամակներ գրողներ պէտք է որ ա-
ռետրական թղթակցութեան դէթ-
ընդհանուր կանոններուն հետևին ,
որոնք ուղիղ բանն ու ձաշակն ալ կը
թելադրեն : Աս փոքրիկ գործին նեղ
և անձուկ սակամանը չի ներեր որ աս
կանոններուն վրայ երկայն խօսինք ,
և կարելի եղածին չափ առևտրական
արուեստական բառերու , դոնէ ցարդ
սովորական եղածներուն , ցանկը դը-
նենք : Միայն համառօտիւ սա չափ
ըսենք թէ աս տեսակ նամակներ
սլարդ , յստակ , աւելորդ բառերէ ,
ձեւերէ , զարդերէ և մանաւանդ ար-
ուեստակութենէ աղատ ըլլալու են :
Թէպէտ գրողին և անոր որո՞ն կը
գրուի՝ վիճակին եւ աստիճանին հա-
մեմատ քաղաքավարութիւն և ծան-

ըութիւն կը պահանջուի, բայց ոչ
այնչափ որչափ շնորհաւորութեան և
ուրիշ քաղաքավարական նամակնե-
րու մէջ կրնայ ըլլալ, ոչ ալ ընտա-
նեկան նամակներու մէջ թոյլ տուա-
ծին չափ թեթև և զուարթ կերպով:

Վաճառականաց մէջ նամակագրու-
թեան սովորական նիւթերը հետե-
եալներն են. Չրջարերակոն. գործ
ընելու առաջարկութիւն, կամ յա-
րաբերութեան մէջ մտնել. զին եւ
վաճառք. հակառակ հրաման. տե-
ղեկութիւն ուզել. տեղեկութիւն տալ.
վաճառք դրկելու, կամ փոխանակա-
գոց եւ ուրիշ վճարմանց ազդ. վա-
ճառաց եւ ուրիշ իրաց ընդունելու-
թեան լուր. ստակ խնդրել. գանգատ.
պահանջում. յանդիմանութիւն. ջա-
տագովութիւն. հաշուց եւ ջահուց
յայտարարութիւն. յանձնարարու-
թեան կամ համարման (գրետի) բուլք.

սնանկութեան , կամ ճախորդութեան
լայտարարութիւն , երբեմն նաև շը-
նորհակալութեան եւ մաղքանաց
քուղքեր :

Ասոնց գլխաւորներուն վրայ մէջմէկ
համառօտ օրինակներ դնենք :

Ա. ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Կոստանդնուպօլիս . . . 48

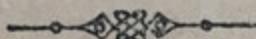
Տէր , կամ Տեարք * * * ի բարիզ .

Կը համարձակիմ իմացնել ձեզ որ
Յունվար 1 էն սկսեալ , աս քաղաքիս
մէջ , Աւետիս , Զոհրապ և ընկերու-
թիւն անուամբ առևտրական տուն
մը կազմելու որոշումն ըրած ենք :
Մեր գործը գլխաւորապէս , ամեն
տնսակ վաճառք յանձնարարութեամբ
մատակարարել պիտի ըլլայ :

Հաճեցէք մեր անունները նշանա-
կել , և մեր ձեզի ծառայելու պատ-

բաստ ըլլալուն յօժարութեանը հետ ,
մեր անկեղծ ողջոյնն ալ ընդունե-
ցէք , տէր : Ողջ եղիք :

Պիտի ստորագրէ Կ. Պ. Աւետիս •
» » Յ. Զոհրապ •

Բ. ԳՈՐԾՈՑ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Տէր .

Զեր տանը պէս պատուաւոր առան
մը հետ գործելու յարաբերութեամբ
կապուելու ջերմ փափաքը՝ ինծի հա-
մարձակութիւն տուաւ ձեզ ալ ուզ-
դելու շրջաբերական մը զոր կը յու-
սամ թէ անցեալ թղթաբերով ընդու-
նած էք : Աս առանձին նամակով զոր
ձեր համարումը վայելելուս համար
գրելու կը համարձակիմ , կը խնդրեմ
որ փոքրիկ յանձնարարութիւն մը ա-
պըսպելով փորձ մը ընէք : Վստահ
եմ թէ առաջին փորձով իմ գործե-

լու կերպս պիտի ճանչնաք , և ցուց
ցընելու փոյթէս պիտի հասկնաք թէ
ձեզ իմ թղթակիցներուս կարգը թուե-
լու որչափ կը ցանկամ :

Ընդունեցէք , տէր , իմ մեծարանաց
ողջոյնս :

ՈՒԽԻՇ ՕՐԻՆԱԿ ՆՈՅՆ ՆԻՒԹԻՆ ՎՐԱՑ

Տէր .

Յունիս 22 թուականով ձեզի զբր-
կած նամակս յիշելով , դարձեալ կի-
մացնեմ որ ձեզի հետ գործ ունենա-
լու եռանդուն փափաքող եմ . և այս
անդամ ձեզի , մեր երկրին սովորա-
կան առուտուրի նիւթ եղող քանի մը
յօդուածներու ցանկը՝ ամեն մէկուն
որոշ գինովն հանդերձ ձեզի կուղար-
կեմ : Նշանակած յօդուածներս ձեր

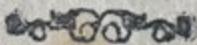
գործին կամ արուեստին ընտանի և
սովորական են, և դիտեմ որ ասոնք
ուրիշներու յանձնարարութեամբ ըն-
դունելով, դժգոհութեան առիթ ու-
նեցած էք : Որչափ ուրախ պիտի ըլ-
լամ, եթէ իմ ծառայութիւնս ձեզի
աւելի շահաւոր դատուելով, մեր
յարաբերութիւնները սկսելու որո-
շումն ընէք :

Կը համարձակիմ ձեզ վստահ ընե-
լու որ մեզի յանձնուած շահերը մին-
չեւ ցարդ, միշտ առանձին փութով
և խնամով կատարելով, մեր թղթա-
կիցներուն հաճութիւնը վայելած եմ։
Ընդունեցէք, տէր, իմ յարգանացա
հաւաստիքը :

* * *

ՅԱՆԿ ՎԱՃԱՌԱՅ

Խատուտ , այաճա Գաղ . **մէթ ֆր .**
 Զառնաւուխոտ , սադեն » » »
 Սնդուս , ճամֆես » » »
 Նարօտ . պասմա » » »
 Թաւիշ * զատիֆէ » » »
 Զանկապան մետաքսեայ այր
 մարդու սպիտակ երկոտասանը ֆր .
 Նոյնը կնոջ » »
 Ծօպ , գօրտելա զառնաւուխոտ
 թիւ 12—4 »
 Շոր . բիւլպենտ նուրբ **մէթըլը ֆր .**
 Ասուի , զուխա սեաւ » »
 Զեռնոց մարթէ , թիւ —
 վրայէ վրայ
 Նոյնը մետաքսէ **ֆր .**

Գ. ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄՏՆԵԼ

Տէր .

Զեր ամսոյս 12 ին զրած նամակին
 համեմատ , որով քանի մը պիտանի

յօդուածներու ցանկն ու գիները ինծի
հաղորդելու աշխատութիւնը յանձն ա-
ռած էիք, փորձ մը ընել յօժաբեցայ, ։
յուսալով թէ աս համարձակութիւնս
առ յապայս մեծամեծ և կարեորա-
դոյն յանձնարարութիւններ ընելու ին-
ծի առիթ սլիտի ըլլայ։

Ուստի կը խնդրեմ որ ըստ կարի ա-
րագ զրկէք ինծի։

72 Փաթեթ (քօփ) ծոպ զառնա-
տուխտ պայծառ դուներով, մինակ 10
փաթեթը սև ըլլայ։

120 Ճեռնոց մորթէ ճեր նշանակած
թիւերով։

60 Երկոտսսանեակ (տուզինա) ըս-
տիտակ զանկապան կնոջ։

Փոյթ տանիք որ ճեռնոցները մնա-
ցած վաճառք չըլլան, և արատ չու-
նենան։ Յուսամթէ ճամբու ծախուց
թեթև ըլլալուն մեծ խնամ կը տանիք,

և ձեռքս Հաւնելուն պայմանաժամը
ութ օրը չահցնիր :

Հաշուեցուցակով (Ֆարուրա) Հան-
դերձ, նամակնուդ սպասելով, կը
մնամ ձեր բարեկամը .

* * *

ՅԵՐԵՎԱՆ

ՆՈՅՆ ՆԻՒԹԻՆ ՈՒՐԻՇԸ ՕՐԻՆԱԿ

Տեարք . . . և ընկերութիւն . վա-
ճառականք ի . . .

Նամակս ձեզի Հասնելուն պէս, Հա-
ճեցէք ուղարկել ինձ այս ինչ սուր-
Հանդակով որ այս ինչ տեղ կիջնէ
(կամ, երկաթի ճամբով) հետևեալ
վաճառքը :

1. Հարիւր քիլոկրամ սպիտակ շա-
քար, այս ինչ յատկութեամբ և այս
ինչ գնով :

2. Հինգ հարիւր քիլոկրամ պղպեղ,

այս ինչ յատկութեամբ և այս ինչ
գնով :

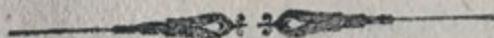
5. Հարիւր լիոր խաշխաշի իւղ, նոր
բերք ըլլայ և այս ինչ յատկութիւնն
ու այս ինչ դինն ունենայ :

Կը խնդրեմ, խնամ տանիք այնպիսի
կերպով սնտուկներու մէջ զնելու և
պատառելու որ կորուստ կամ եղծում
չպատահի :

Յիշեալ վաճառքը անվնաս ընդու-
նելուս սկս, մեր մէջ ընդունուած
սովորութեան համեմատ՝ ձեզի եւ եք
ամիս ալայիմանով փոխանակողիր մը
կը զրկեմ : Ոչչ եղիք :

Զեր բարեկամը

* * *

Դ. ՎԱՃԱՌ ԴՐԿՈՒԱԾ ԸԼԼԱԼՈՒՆ
ԱԶԴ

Վաճառքներուն յօրինուածը (ֆու
թուրան) նամակին զլուիս կը գրուի

Տէր .

Աս նամակիս սկիզբը պիտի գտնէք
հաշուեցուցակն (Ֆարուրան) ան վա-
ճառքներուն՝ որոնք ձեր մեզի այս
ինչ թուականով գրած նամակովը
խնդրած էիք :

Յիշեալ վաճառքը խնամով կատել
և պատառել տալէ ետքը՝ այս ինչ
օր այս ինչ սուրհանդակին կամ այս
ինչ շոգն կառաց կամ շոգենաւուն
յանձնեցինք . ուստի այս ինչ օր պի-
տի ընդունիք :

Կիմացնենք ձեզի որ ընկալանք այս
ինչ գումարը զոր մեզի այս ինչ
թուականով զրկած էիք , տնօվ մեր
մինչև նոյն թուականը նղած հաշեւը

վճարուած կը լայ, այնպէս որ դուք
մեզի միայն այսօրուան զրկուած վա-
ճառաց համար պարտական կը մնաք :

Ողջ եղիր :

Զեր բարեկամը

* * *

Ե. ԳԱՆԳԱՏ

Տէր .

Զեր դրկած վաճառքն հասան այս
ինչ թուականին, ինչպէս որ ձեր
վերջին նամակովն իմացուցած էիք :
Վաճառքն ընդունեցայ սակայն պա-
հանջուած յատկութիւնները չունեին,
և դիներն իրենց առևտրական արժէ-
քէն վեր էին: Ընդուներւս պատճառն
առ էր որ գժուարութեանց առիթ-
շտամ, քանզի գժուարութիւններէ
կարելի եղածին շափ կը փախչիմ, մա-

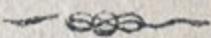
նաւանդ որ չը զունելովս կրնար հոս
համարմանս (գրետի) վնաս դալ:

Կը յուսամ թէ իմ աս վարժունքս
հաշուի կառնէք, և եթէ նոյն վաճա-
ռաց գինը իջեցնել յահճն չառնուք,
գէթ սա նկատումը կընէք որ ինծի
նոր վաճառք զրկելու առաջին առ-
թիւ զիւրութիւն մը կուտաք, որ
այս անգում ըրած կորատեանս հա-
տուցումն ընդունելու կարող ըլլամ:

Ողջ եղիք:

Զեր անձնուէր բարեկամը

* * *

Զ. ՎԱՃԱՐԱՅ ԸՆԴԹԻՆԵԼՈՒԹԻՒՆ
ՄԻԱՆԳԱՄԱՅՆ ՅԱՆՉԱՐԱՐՈՒ-
ԹԻՒՆ

Տեարք Այս ամուսն, վաճառականք
ի . . .

Զեր ինծի այս ինչ սուրհանդակով

կամ շոգենաւով կամ շոգեկառօք եւ
այլն դրկած վաճառքը , ձեր նտմակին
մէջ նշանակուած ժամանակին , այս
սինքն ի . . . այս ինչ ամսոյ ընկալոյ:

Բոլոր վաճառքը մեծաւ մաստմբ
աւրուած էր . շաքարն ու աղը թըր-
ջած , և թէ քանակութեան և թէ
յունկութեան մասին քաւական կո-
րուստ կրած էին . նոյն վնասը պըղ-
պեղին ալ պատահած էր : Իսկ իւղին
զէթ զեցերորդ մասը տակառէն ծու-
րելով կորսուած էր . ուստի զանոնք
ընդունիլ ինծի անկարելի եղաւ , ա-
նոր համար ըստ օրինի աժեցնել տուի ,
յետոյ այս ինչ տեղ ի պահեստ դնել
տուի :

Կազաչեմ որ ձեր կողմանէ մէկը
նոյն տեղը դրկէք որ քննէ . թերեւ
կրնաք ձեզի օգտակար կերպով ետ
առնելով ինծի նորէն ուրիշ վաճառք
յուղարկէք :

Ինչպէս որ ըլլոյ , այսօչափ օրուան
պայմանաւ ձեր որոշմանը կսպասեմ .
բանզի յիշեալ վաճառաց ոլէտք ուրիմ ,
և հարկ է որ ձեր կամ ուրիշ տան մը
միջնորդութեամբ զանոնք վերստին
բերել տամ . Ողջ եղիք :

Ձեր անկեղծ բարեկամը
* * *

Ե. ՅԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տէր .

Ախալմունք ըրած էք ձեր զրկած
վաճառաց մէջ որոնք իմ այս ինչ
թուականով գրած նամակաւս ձենէ
խնդրած էի : Վաճառքը հասան ,
բայց այնալիսի վիճակի մէջ որ զանոնք
ընդունել ինծի անկտրելի էր : Կար-
միր գինին չունէր ան յատկութիւնը
և ան համը զոր ես կը պահանջէի .
ինչպէս որ նամակիս մէջ յայտնի նշա-

նակած եմ։ Օզին ալ պահանջուած
տատիճանը չունէր։ Վերջապէս սպի-
տակ գինին բոլորովին աւրուած էր։
Ռւառի հարկ եղաւ ինծի աս թերու-
թիւններն ըստ օրինի ապացուցանել,
և ձեր վաճառքը հիմայ այս ինչ տեղ
ի պահեստի դրուած է։ Կիմացնեմ
որ յիշեալ ըմպելիննը, կարելի ե-
ղածին չափ շուտով ետ առնչք, և
իմ սլայմաններուս համեմատ ինծի
գինի և օղի նորէն զրկէք, եթէ չը
ուզեր որ մեր առետրական յարաբե-
րու թիւնները եղծուին։

Անկեղծութեամբ կողջունեմ ձեզ։

* * *

Ը. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ ԽՆԴՐԵԼ

ՏՇՐ.

Բաւական ժամանակ է որ ձեր հա-
ճոյական լուրերն ընդունել զուրկ

միացած ենք . և որովհետև աս օրերս
մեր տարեկան հաշիւները տեսանք ,
արժան համարեցանք աս պատեհու-
թեամբ՝ ձեր մեզի հետ ունեցած
հաշուխն համառօտոթիւնը ձեզի զբ-
կել : Աս համառօտոթիւնէն պիտի
տեսնէք որ դուք մեր վրայ փոքրիկ
գումար մը 338-10 ֆրանք տռնելիք
կունենաք , զոր ձեր հաշուետոմարին
մէջ մեր պարտուցը կարգը նշանակե-
լու չմոռնաք :

Ենորհք ըրէք , Տէր , մեզի իմացնե-
լու թէ արդեօք այս ինչ տունը իր
առջի բարի Համարումը տակաւին կը
վայելէ՞ , և թէ կրնանք ամենայն տ-
պահովութեամբ անոր հետ դործել :

Ողջ եղիք :

Անկեղծութեամբ կողջունենք ձեզ :

* * *

Թ. ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԻ ԱԶԴ

Տէր :

Ենորհակալութեամբ կիմացնենք
ձեզի որ ամսոյս 42 ին գրած նամակ-
նիդ ընկալանք , և կը խնդրենք որ
մեր փոխանակագիրը դոք ձեր ան-
ուանն է , ի հաշիւ մեր ընդունիք :
և վճարէք :

Ֆրանք 3,000 , ըստ հրամանի Մա-
նուկեան և եղբարց ի 20 առաջիկայ
Դեկաեմբերի :

Վատահ եղիք որ մեծ փոյթ ունինք
ի լրանալ պայմանաժամուն յիշեալ
գումարը ձեզի հասցնելու :

Ընդունեցէք , Տէր , մեր անկեղծ
ողջոյնը :

* * *

Ժ. ՎՃՐՄՑՆ ԱԶԴ

Տէր .

Ընկալանք ձեր նոմակը զոր տմոյս
Դին գրած էիք , հանդերձ վաճառքի
հաշուեոցովը որոց դինն է : Ֆրանք
7862 սանդիմ 75 , զոր ձեր պահան-
ջից հաշուին զրեցինք :

Առ նոմակիս մէջ պիտի գոնեք հե-
տեւալ ընդունական թղթերը :

Քր. 1,000	որոց պայմանագում
	արդեն հասած է .
» 3,211	վճարելէ 15 Յուլիս
» 900	» առ օրին
» 1,817-42	աւանուելէն
	10 օր ետք

Ընդառնք Ք. 6,028-42 զոր հաճեցէք
մեր պահանջից հաշուին զրել , և ձե-
զի հասնելը մեզի խմացուցէք :

Ընդունեցէք մեր մեծարանքը :

* * *

ԺԱ. ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ ՏԱԼ.

Տէր .

Աս քաղաքին մէջ մեր մտերիմ բառեկամներէն մէկը , 1874 ին Մանչէսդէրի Պարոն Յ. Մամիկոննեանի տունը , իրու խիտա հաստատուն տուն մը , մեզի յանձնեց : Այդ տան երաշխաւորութեամբը Մանչէսդէրի ուրիշ տան մը հետ ալ տուտուր ունեցանք , որ հաւանականաբար Պ. Յ. Մամիկոննեանի վարկովը հրապարակիչած է :

Յիշեալ տանց հետ մեր ունեցած յարաբերութիւններն ասանք են , և ինչպէս ան ժամանակէն ի վեր նոր տեղեկութիւններ տանելու պատեհութիւն , նոյնպէս մինչև ցայսօր անկէղ ժգոհութիւն մը չունեցանք : Կը ցաւինք որ ասկէ առելի մանրամասն տեղեկութիւն չենք կրնար տալ . ձեւ-

զի օդտակար կամ հաճոյ ծառայութիւններ ընելու միշտ պատրաստ ենք, և ինչպէս մինչև ցարդ, սցսուհետեւ ալ մեզ դէու ի ձեզ միշտ սիրալիք և անձնանուեր սիրակ գտնէք :

Ընդունեցէք մեր մեծարանաց ողջոյնը :

* * *

ԺԲ. ՎՃԱՐՄԱՆՑ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ- ԹԵԱՆ

Տէր .

Մեծաւ ուրախութեամբ ձեր ամսոյն 4 ին գրած նամակն ընկալանք :
Մեզի յուզարկած էիք :

Քր. 400 » Պ. Գ. Մ.է Հայ Հերլեն աճայց 15ը
» 4500 » » Յ. Ս.է » » » 16ը
» 434 » » Գ. Մ.է » » » 31ը
» 171 25 » Ն. Ռ. Շ. Պ. » » » 31ը
Քր 5502 25 ընդ ամենը, ի աշխար ձեր ուստանուցը :

Կիմացնենք ձեզի , տէր , "որ աս
վճարմանց վրայ դուք մեզի փոքր դու-
մար մը 264 ֆր. պարտական կը մը-
նաք , և կը յուսանք թէ ձեր պար-
տուց հաշիւներուն մէջ ճիշդ նոյնը
պիտի դտնէք :

Մեր սովորական անկեղծութեամբը
ձեզ կողջունենք :

* * *

ԺԴ. ՀԱՇՈՒՈՑ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՇՆՈՐՀԱԿՈՐՈՒԹԻՒՆ

Տէր .

Զեր 24 Հոկտեմբեր և ներկայ ամ-
սոյս 4 թուականով գրածներն ըն-
կալանք :

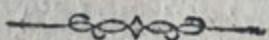
Դեկտեմբեր 31 ին ձեր հաշիւնե-
րուն քննութիւնն աւարտելով , մեզի
մեր հաշուոյն համառօտութիւնը հա-
ղորդած էիք , որմէ կը տեսնուի որ

մեր ձենէ առնելիքը կելլայ 3843 ֆր
Արդ , քննելով կիմացնենք որ ճիշդ
մեր հաշիւներն ալ ձերիններուն հետ
միաբան են :

Հաճեցէք ընդունել , Տէր , մեր
անկեղծ շնորհակալութիւններն այն
մտերիմ ըզձից և շնորհապարտ ընող
յայտարարութեանց համար զոր նոր
տարւոյն առթիւը մեզի համար ըրած
էք : Մենք ալ մեր կողմանէ նոյները
կը հատուցանենք , և վստահ կընենք
ձեզ որ մեր յարաբերութիւններն այ-
սուհեաև առելի ընդարձակ և աւելի
գործունեայ սկիտի ըլլան , եթէ ոլա-
րադաները ներեն :

Ընդունեցէք , տէր , մեր անկեղծ
ողջոյնները :

* * *

ԺԴ. ՀԱՄԱՐՄԱՆ ՆԱՄԱԿ

Այս թուղթը ձեզի մատուցանողը
Պարոն Գ., Հրագեանն է :

Կաղաչեմ որ զի՞նքը խնամով ընս
դունիք . և ընկալադիր առնելով հա-
տուցանէք իրեն պէտք եղած գու-
մարը մինչև երկոտասան հազար ֆր-
քանք :

Մեծապէս շնորհապարտ ոլիտի ըլ-
լամ սյն ամեն մտերիմ ծառօցու-
թեանց համար, զորս յիշեալ անձին
ոլիտի մատուցանէք, և մեր անկեղծ
շնորհակալութեանը վրայ աբդէն տ-
պահով կրնաք ըլլալ : Ընդունեցէք,
Տէր, մեծարաւնացս հաւաստիքը :

* * *

ԺԵ. ԶԱԽՈՐԴՅՈՒԹԵԱՆ ՆԱՄԱԿ

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ

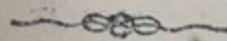
Տէր .

Գիտէք ապագէն որ ամսոյս Ցին
վճռով սնանկ հրատարակուելու դըժ-
բախտութիւնն ունեցայ, և ինէ պար-
տատեաբբաւ ամսոյս 28 ին ժողովելի-
լու հրաւիրուած են :

Յիշեալ օրը յառաջիկայ թշուառ պի-
ճակիս համեմատ անոնց առաջտրկու-
թիւններ պիտի ընեմ, որոց երաշ-
խուոր տալու պատրաստ եմ : Աւստի
ձեզ ես կաղացեմ, Տէր, որ աս կողմօ
ձեր վտահութեանն արժանի անձ մը
ձեր կողմանէ զիշեանորդ իարգէք,
որպէս զի յիշեալ պարտատեարց ժողո-
վին մէջ մաս ունենայ, և եթէ հարկ
ըլլայ, առորագրիէ տցն համաձայնու-

թեան գիրը (զոնզորտա) զոր կը յու+
սամ թէ կրնամ ձեռք բերել։ Աստահ
եմ թէ ձեք մարդասիրութեամբը
թշուառ վիճակիս կարեկից ըլլալով
համաձայնութեան գրոյն ոտորագ-
րուելուն արգելք չեք յարուցաներ +
Բայց առ ալ պիտօնծ ըլլաք, Տէք,
որ յիշեալ դաշնադրութեան ոլոյման-
ներն ինչ որ ըլլան, դուք իմ վրաս-
րան մը պիտի չկորանցնէք . Ձեր կո-
րուստն քիչ մը ժամանակ սղասելէ
ուրիշ բան պիտի չըլլայր Եթէ կը ճանշ-
նաք զիս, և ան պարագաները որ
առ ծախորդութիւնն ինծի բերին,
պատահ եմ թէ ինծի ներողամիտ ,
մանաւանդ թէ կարեկից ալ պիտի
ըլլաք : Աս յուսով կազմշեմ որ ըն-
դունիք իմ մեծարանաց և շնորհա-
կալեացա՛ հաւասարիքը :

* * *

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԻ ՕՐԻՆԱԿ

Կ. Պօլիս, 1 Ապրիլ 1881

5,000 Ֆրանքի համար

Առաջիկայ Յունիս ամսոյ հինգին
Հաճեցէք վճարել, փոխանակագրիս
այս առաջնոյ օրինակին, Մանչէսթէրի
վաճառական Բարիկեան Տ. Խաչա-
տրոյ հրամանին (կամ իմ հրամանիս)
հինգ հազար ֆրանք՝ որ է գին վա-
ճառաց զորս ձեզի դրկեցի հանդերձ
Հաշուեցուցակաւ (Ֆաբբիւր) անցեալ
Յունվար 15ին։ Այլևս աչղարտու-
թեան մի սպասէք։

Գարեգին Մակարեան վճռկն
ի Կ. Պօլիս, փողոց ...թիւ ...

Առ Տ. Խաչիկ Համբարձումեան
ի Զմիւռնիս :

ՈՒՐԻՇ ՕՐԻՆԱԿ

Ազեքսանդրիա , 1 Ապրիլ 1881:

1,000 Ֆրանքի համար.

Առաջիկայ Յունիս մէկին հաճեցէք
վճարել , ոյն փոխանակագրոյս , իմ
հրամանիս , հազար ֆրանք , որոյ փո-
խարէնն ունիք ի ձեռին առ իս ու-
նեցած պարտիւքդ : Այլ ևս ազդա-
րարութեան մի՛ սպասէք :

Յ. Եկրունեան

Առ Տ. Մանուկ վաճառական

ի բերիա :

ՈՒՐԻՇ ՕՐԻՆԱԿ

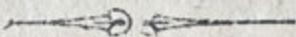
Կ. Պոլիս , 10 Յուլիս 1881:

500 Ֆրանքի համար .

Առաջիկայ Սեպտ. 20 ին , պիտի
վճարեմ Տ. Յովհաննու Պաղտասար-
եանց կամ իր հրամանին հինգ հա-

ըիւր Փրանք որոյ փոխարէնն ընդունած եմ առձեռն պատրաստ դրամի 10 առաջիկայ ամսոյս :

Տիրատուր Սահակեան
Վճռկն մետաքսի , փողոց ...թիւ...

ՓՈԽԱՆՑՈՒԹԵԱՆ (ԱՆՑՈՍՄԱՆ)
ՕՐԻՆԱԿ

Վճռեցէք . կաստանդնուալօլիս
Վաճառական Տ. Մազաքոյ Սուրէն-
եան : Արժէքն ընդունած եմ առձեռ-
ուբն պատրաստ դրամ (կամ վաճառ-
քոք) :

ի . . . 15 Յուլ . 1881:

Մարտիրոս Շահումեան

ՎԵՐՋ

ՅԱՆԿ

ՅՈՒԱԶԱԲԱՆ	4
ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻՔ	9
1. ԳԻՏԵԼԻՔ. Մեկուն տնունք կամ ծննդեան տարեղարձը շնորհաւորելու համար	25
Տղայ մը իր հօրը	25
Պաշտպանի	26
Հօրեղբօր	27
Ընտանի բարեկամի	29
Հետը չառ ընտանութիւն չեղած բարեկամի մը	30
Պատասխան	31
Որդի մը հօրը ծննդեանը տարեգ դարձին	32
Բարեկամ մը իր բարեկամին անոր ծննդեան օրը	34
2. ԳԻՏԵԼԻՔ. Նոր տարի շնոր- հաւորելու համար	35

Որդի մը հօրը	37
Բարեպաշտ անձի մը	40
Պատասխան	41
Նամակ առանց ընծայի	42
Ընտանի բարեկամի մը	44
Անցած տարւոյն մէջ ձախորդու-	
թիւն քաշով բարեկամի մը	45
Պատասխան	47
Տարւոյն լմնալոն մօտ մեծարոյ	
մարդու մը	48
Պատասխան	49
Եղբօրորդի մը իր հօրեղբօրը	50
Մեծարոյ մարդու մը	52
Երկար ժամանակ առանց նամա-	
կի ձգուած մէկու մը	53
Պաշտպանի	54
3. ԳԵՏԵԼԻՔ. Թուղրք ուրախակ-	
ցուրեան	56
Մեծ պաշտօնի մը հասնող մէկու մը	58
Նոյն նիւթին վրայ պաշտպանի մը	59
Ազգականի	60

Դաստիարակութեանի մէջ յաղթող գըտ-	
նուոզ բարեկամի մը	61
Պատասխան	62
Նոր տմուսնացող մարդու մը	63
Պատասխան	64
Նոյն նիւթին վրայ ուրիշ բարե-	
կամի մը	65
Հարուստ մարդու մը հետ նոր ա-	
մուսնացած կին մը ուրիշ կըն-	
կան մը	66
Անդրանիկ զաւկի ծննդեան համար	67
Զաւկի ծննդեան համար	68
Հօր մը իր որդւոյն ամուսնու-	
թեանը վրայ	69
Հօր մը իր աղջկանը ամուսնու-	
թեանը վրայ	71
Պատասխան	72
Ճանապարհորդութենէ ողջ առողջ	
ետ դարձողի մը	72
Նոր հիւանդութենէ ելլող մէկու մը	74
Պատասխան	75

Նոյն նիւթին վրայ ուրիշ բարե-	
կամի մը	76
Պատասխան	77
4. ԳԻՏԵԼԻՔ. Թուղթը ցաւակցու-	
թեալի	78
Բարեկամի մը որուն կնիկը մե-	
ռած է	79
Բարեկամի մը որունքոյրը մեռած է	82
Հօր մը որուն որդին մեռած է	83
Բարեկամի մը որուն հայրը մե-	
ռած է	84
Կնկոն մը որուն էրիկը մեռած է	85
Պատասխան	88
Հիւանդ մը մխջթարելու համար	89
Պատասխան	90
Զախորդութեան հանդիպող մէ-	
կուն	91
Պատասխան	92
5. ԳԻՏԵԼԻՔ. Թուղթը յանդիմա-	
նուրեան	93
Երկար ժամանակ գիրչղրաղ բա-	
րեկամի	95

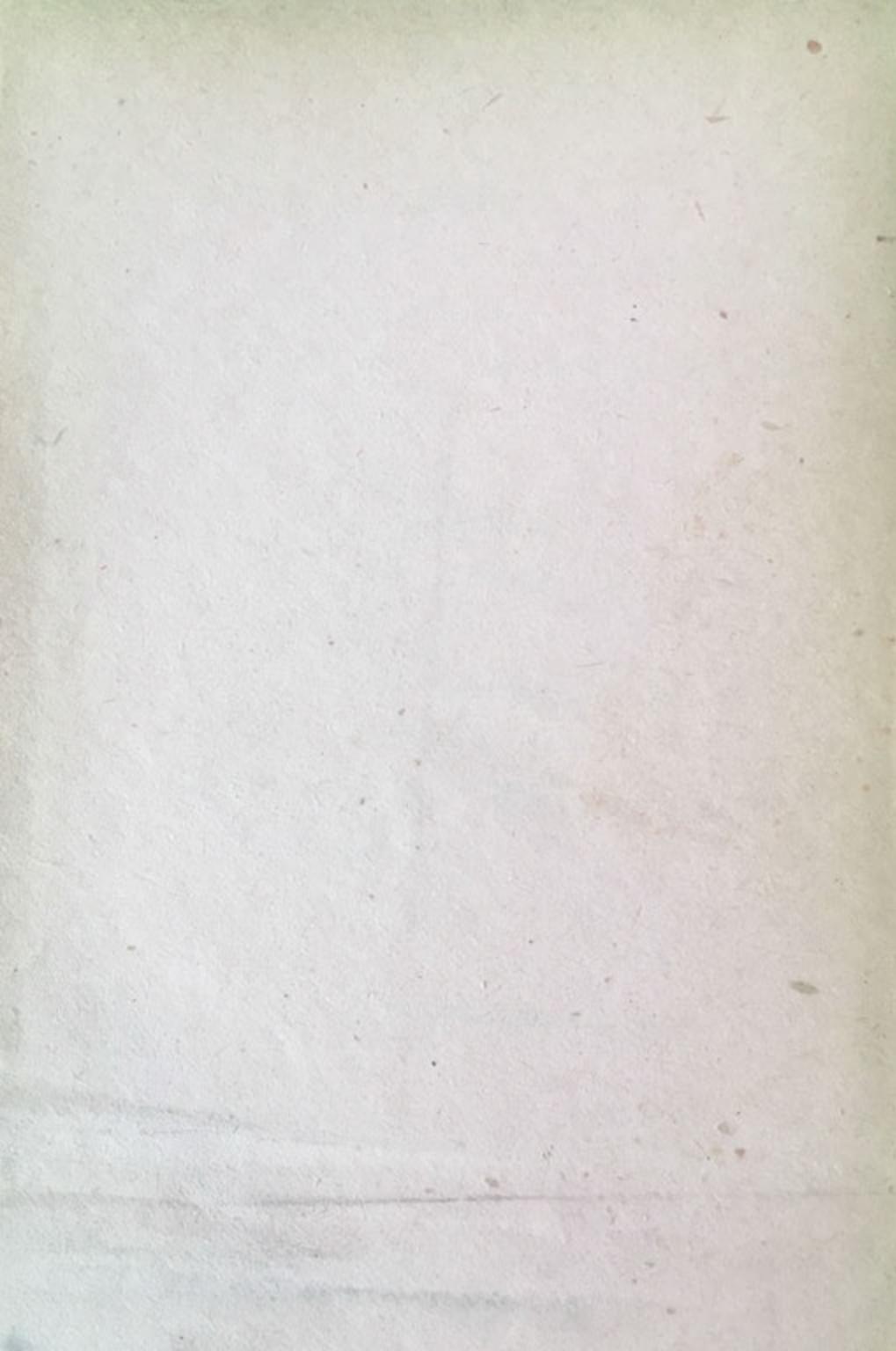
Պատասխան	97
Նոյն նիւթին վրայ ազգականի	98
Երկար ժամանակ հեռուն ըլլա- լէն ետքը եկած ժամանակն ալ քովերնիս շատ չկեցող բա- րեկամի մը	99
Երկար ժամանակ թուղթ չգրող հօր մը	100
Յանձնուած զործը ետ ձգող մէ- կուն	101
Անհոգ բարեկամի	103
Յ. ԳիՏԵԼԻՔ. Թուղթը անձին անմեղադրուքեան	104
Մէկուն սիրտն առնելու հա- մար	106
Պատասխան	107
Պաշտպանի մը որուն երկար ժա- մանակ թուղթ դրուած չէ	108
Հիւանդութեան պատճառաւ թուղթ գրել չկրցող մէկը իր զարեկամին	110

7. ԳԻՏԵԼԻՔ. Զանազան նիւ- թերու վրայ թղթեր զաւիկ մը իրեն ծնողացը ու մեծերուն գրուած	111
Տղայ մը կաղանդի օրը իր ծնո- ղացը կը գրէ	113
Նոյն նիւթին վրայ ազգականի մը	114
Նոյն նիւթին վրայ բարերարի կամ' անոր տեղը բռնող ազ- գականի	115
Տղայ մը հօրը անուան օրը	117
Տունէն նոր զատուող աղջիկ մը իր մօրը	118
Տղայ մը մօրը մահուանը վրայ իր հօրը	120
Հեռու տեղ մը ուսման գացող տղայ մը իր ծնողներուն	122
Խնամակալուի	123
Տղայ մը հիւանդութենէ ելելեն ետքը իր ծնողացը	124

Տղայ մը հօրը հիւանդութեան լուրը առնելով իր մօրը կը գրէ	126
Ուսման նոր սկսող տղայ մը իր հօրը	127
8. ԳիՏԵԼԻՔ. Թուղթք խնդրուա- ծոց	129
Գործք մը ձեռք ձգելու համար պաշտօնի վրայ եղող մարդու	130
Երևելի իշխանի մը քով եղող բա- րեկամէ մը շնորհք մը խընդ- րելու համար	132
Մէկէ մը ուրիշի մը համար շնորհք մը խնդրելու	134
Մէկուն վրայ տեղեկութիւն առ- նելու համարքաղաքալետի մը	136
9. ԳիՏԵԼԻՔ. Թուղթք յանձնա- րաբութեան	138
Մէկէ մը ուրիշի մը համար զործք մը խնդրելու	139
Պատասխան	140

Մէկու մը ճանապարհորդ մը յանձնելու համար	141
Անխնամ տղայ մը մէկուն խնա- մոցը յանձնելու համար	142
Սպասաւոր մը ուրիշ սպասաւոր մը մէկուն կը յանձնէ	143
10. ԳԻՏԵԼԻՔ. Թուղրք շնորհա- կալութեան	145
Մէկու մը որ առանց խնդրելու իր պաշտպանութիւնը շնոր- հած է	146
Մէկու մը որ մեր ուզածը կա- տարած է	147
Բարերարի մը որ յայտնուիլ չու- ղեր	148
Բարեկամի մը մեր ուզածէն ա- ւելի ստակ զրկելուն համար	150
Կարդալու համար առնուած դիրք մը ետ զրկուած առենը	152
Փոխ առնուած ստակ մը վճարե- լու առենը	153

Սենէ գտղանի մեզ պաշտպանող մարդու մը	155
11. ԳԻՏԵԼԵՔ. Օրինակք տոմ- սակաց	158
Կարդալու համար փոխ առնուած գիրք մը ետ զրկելու ատեն	159
Ճաշի հրաւիրելու համար	159
Պատասխան	159
Աւրիշ պատասխան	160
Աւրիշ տօմսակ հրաւիրանոց	160
Պատասխան	161
Աւրիշ պատասխան	161
Հրաւեր ընտանեկան	161
Պատասխան	162
Աւրիշ տօմսակ	162
Աւրիշ տօմսակ	163
Պատասխան	163
Մէկը տունը չգտնուած ժաման- սակը բարեկամ մը կուղոյ տօմսակ կը զրէ	163
Խօնքը բռնել շկրցող մը ինքզինք կարդարացնէ	164

İBB Eyüp Sultan Halk ve Çocuk Kütüphanesi

ERM1379

255.07.02.01.06.00/

ՆՈՐԱՅԻ ԳՐԵԱՆՔ
Ի ԴՐԱՏԱՆ Վ. Յ. ՄԱՐԴԱՐԵԱՆԻ
Մերանի փաղոց թիւ 57

Արտևառ նամակագրութեան	3
Ծիսնակ առակ Վահան վար- դապետ Տ. Մինասեանի Ա. Բ. նատոր	10
Վեցնագարեակ տճի. հայ. բա- ռից Գ. Թիրեարեան	4

Ա երբիշեալ գրատանք կը գտնուի
 նուեւ եկեղեցական, դպրոցուկան,
 եւ բատերական, ամեն տեսակ
 գրեանք :

ՀՐԱՄԱՆԱԿ ՄԵԱՐԻՑԻ

ՆՈՐԱՏՅԱԳ ԳՐԵԱՆՔ
Ի ԴՐԱՏԱՆ Վ. Յ. ՄԱՐԴԱՐԵԱՆԻ
Մերանի փողոց թիւ 57

Արտևառ նամակագրութեան	3
Ծիսնակ առակ Վանան վար- դապետ Տ. Մինասեանի Ա. Բ. նատոք	10
Վեցնազարեակ տմկ. հայ. բա- ռից Գ. Թիրեարեան	4

Ա երոյիշեալ գրատունք կը գտնուի
 նուեւ եկեղեցական, դպրոցուկան,
 եւ բատերական, ամեն տեսակ
 գրեանք :

ԿՐԱՄԱՆԱԿ ՄԵԱՐԻՑԻ